

אוי קלט (מורה חדש)
 עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית
 תאריך: ד' ט' 27 מ' 1963
 עורך: האחרון: 11 ש'
 המו"ל: מורה חדש בע"מ ת.א. רח' הנגב 11.
 XLIV. ERFOLYAM '71 שנה מ"ד
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
 Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv.
 Hányev 11. — POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד העורך הראשון: ד"ר א. מרמור
 Dr. MARTON ERNŐ

Sziria visszaadta az elrabolt belga állampolgárokat

A három izraeli még fogságban maradt
 Tegnap délután visszaadta az izraeli hatóságoknak azt a három belga állampolgárt, akiket a Kinereten való csónak-kirándulásról hurcoltak el. Az 50 éves Madleine Christian és két fia, a 22 éves Pierre és a 32 éves George az UNO megfigye-

lők kíséretében délután fél 5 órakor jöttek át a Bnot Jákov hidon izraeli területre. Izraeli részről az izraeli-sziriai fegyverszüneti bizottság tagjai várták őket. A belga állampolgárokat először az UNO megfigyelők, majd az izraeli rendőrség hallgatta ki. Az anya és két fia egészségesek. A sajtó munkatársai részére nem voltak hajlandók nyilatkozatot adni, azzal a megindokolással, nehogy ártalmára legyenek a három izraelinek, akiket még a sziriaiak fogságban tartanak.

Aláírták az atomtilalmi egyezményt

A hivatalos nyilatkozat szerint tárgyaltak a Varsói Szövetség és a NATO közötti megnemtámadási szerződésről is — Franciaország és Kína nem tartja magára nézve kötelezőnek a moszkvai egyezményt

A Nyugat és Kelet másfél évtizede folyó idegháborújában tegnap délután végre bekövetkezett a várt fordulat, amelytől a jobb jövőt reméli az emberiség. Jöhet a háromhatalmi atomtilalmi egyezménytől sem lehet teljesnek, vagy véglegesnek tekinteni, nyilvánvalóan kiinduló pontja lesz további tárgyalások és esztalálkozások sorozatának, amelyek lehetőségét adhatnak a világ békéjét nyugtalanító vitás kérdések rendezésére. Izrael népe bízik benne, hogy az egyezmény és az ezt követő további megbeszélések az Izrael és az arab államok közötti konfliktus rendezését is lehetővé fogják tenni.

Nyugati és kommunista politikai megfigyelők egyaránt nagy fontosságot tulajdonítanak az egyezménynek, amelyet hivatalosan még az amerikai kongresszusnak és az angol parlamentnek, valamint a három kormányknak kell jóváhagynia. A megfigyelők hangsúlyozzák, hogy az 1955-ös osztrák békeszerződés óta ez az első nagyfontosságú megállapodás a Nyugat és a Kelet között folyó hidegháború keretén belül. Ennek nyomán mindkét oldal megfigyelői optimizmussal teltek a Kelet és a Nyugat jövőbeni viszonyával kapcsolatban.

Lehetségesnek tartják, hogy most már a közeljövőben Genfben összeül a háromhatalmi csúcskonferencia, amely Berlin és Németország problémáit fogja tárgyalni. A tegnapi aláírt egyezmény nem terjed ki a földalatti kísérletekre, miután a két félnek nem sikerült

megegyeznie a kölcsönös ellenőrzés gyakorlati részével kapcsolatban. A Nyugat azt követeli, hogy éventéként legalább hétszer ellenőrizhesse az egyezmény betartását, míg az oroszok legfeljebb három kontrollba egyeznek bele.

Mintegy 50 riporter töltött be az aláírás után a gyűlésterembe és a nagy zajban a mosolygó delegátusok zároszáva alig voltak hallhatóak. Gromiko angolul beszélt és kijelentette, hogy „olyan sokat beszéltünk, hogy már nem maradt semmi mondanivalónk”. A szovjet külügyminiszter hozzáfűzte, reméli, hogy ez az

egyezmény további lépésekhez fog vezetni. Lord Hailsham ezzel kapcsolatban megjegyezte: „Reméljük, hogy ez a nap sok jó dolog kezdetét jelenti”, míg Harriman megjegyzéseit egyáltalán nem lehetett hallani. Ezt megelőzően zárt különteremben írták alá a delegátusok az egyezményt, amelyet három példányban készítettek el orosz, angol és francia nyelven.

Az aláírás után Harriman kijelentette, hogy Dean Rusk külügyminiszter egy kongresszusi delegáció élén a közeljövőben Moszkvába érkezik, hogy formálisan is aláírja az egyezményt.

A tíz napja tartó tárgyalások befejező ülésének izraeli időszerűsége szerint 2 órakor kellett volna elkezdődnie, azonban azt kétfélben is elhalasztották 30—30 perccel. Nyugati megfigyelők szerint a végső meg egyezésnek valószínűleg az képezte akadályát, hogy a szovjet delegáció erőiesen követelte párhuzamos megnemtámadási szerződés aláírását a NATO és a Varsói Szövetség tagjai között. Valószínűnek tartják, hogy

A Szovjetunió végül megelégedett azzal, hogy formálisan kérte az ilyen egyezmény aláírásáról

Vita a szenátus külügyi bizottságában: IZRAEL „TULSÁGOSAN GAZDAG” — NINCS SZÜKSÉGE AMERIKAI SEGÉLYRE

David Bell és William Fulbright a támogatás megvonását követelik

Washington, (STA). — David Bell, az amerikai nemzetközi fejlesztési ügynökség igazgatója súlyos szavakkal bírálta az Izraelnek nyújtott amerikai segélyt azzal a megokolással, hogy Izrael „tulságosan gazdag” és nincs szüksége erre a segélyre. Bell, aki az amerikai szenátus külügyi bizottsága tagjainak kérdésére válaszolva, kijelentette, hogy a

lakosság számát figyelembe véve Izrael kapta a legmagasabb összegű külföldi segélyt. William Fulbright, a külügyi bizottság közismerten Izrael-ellenes beállítottságú elnöke hangsúlyozta, hogy Izrael Amerikától magán- és közforrásból közel két milliárd dollár összegű segélyt kapott. Fulbright konklúziója az volt, hogy az Izraelnek nyújtott amerikai segély folytatása „nem nevezhető jó üzletnek”, míg Bell hang sulyozta, hogy az izraeli devizatartalékok évről-évre nőnek, ami szerinte azt jelenti, hogy Izrael anyagi helyzete igen jó. A külügyi bizottságban tegnap lefolyt vita szenogramájának nagy részét biztonsági okokra való hivatkozással törölték a nyilvánosságra hozott szövegből. Ily módon az amerikai közvélemény nem ismerte meg az Izrael ellenes vita szövegének oroszlanrészét.

Damaszkuszban bezárták az egyiptomi hírügynökséget

Amman, (ITIM). — Az egyiptomi távirati iroda beiruti forrásokra való hivatkozással közli, hogy a sziriai hatóságok bezárták az egyiptomi Közelkeleti Hírügynökség irodáját. A hivatali összes tisztviselőit azonnali hatállyal kiutasították Szíriából.

Kína csapatokat von össze az indiai határon

Indiai üdvözlés az atomegyezmény aláírásához

New Delhi, (IFP). — Indira Gandhi, Nehru indiai elnök leánya, aki jelenleg Moszkvában tartózkodik, üdvözlő levelet hozott apjától Chruscsevnek. A levél tartalmát nem hozták nyilvánosságra, de valószínűnek tartják, hogy az Nehru jókívánságait tartalmazza a Moszkvában tegnap aláírt atomkísérlettilalmi egyezményrel kapcsolatban. Indira Gandhi az orosz kultúrminiszter, Katerina Furceva meghívásának eleget téve jött Moszkvába. Az indiai kormány hivatalos nyilatkozatában tegnap mely aggodalmának adott kifejezést, mert „az indiai határon ismét kínai katonai egységek összpontosulnak”. A nyilatkozat leszögezi,

hogy a katonai összevonások már néhány hete tartanak és az indiai kormány véleménye szerint feszültséget okoznak.

IDÓJÁRASJELENTÉS

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint a mai maximális hőmérsékletek: Jeruzsálem 29, Tel-Aviv 31, Haifa 30, Afula 34, Tibériás 37, Beér-Séva 34, Ludd 32 és Ejlát 42 fok.

fordulójára küldött üdvözlő táviratára válaszulva Nasszer azt írja, hogy szívesen látta volna, ha az ünnepségre érkezett iraki küldöttséget Aref vezelné. Remélem — folytatja Nasszer — hogy a közeljövőben Egyiptomba látogat, hogy személyesen is meggyőződjön róla, mennyire nagyra becsülik Egyiptom polgárait és az iraki népet. A bagdadi rádió és az iraki sajtó nem vettek tudomást Nasszer választáviratáról. Irák kairói nagykövetségének szóvivője tegnap közölte, hogy több mint 50 iraki, jordániai és szir egyetem hallgatót hétfőn letartóztatt az egyiptomi rendőrség, majd egy Beirutba induló hajóra kényszerítették őket. Ezek az egyetemisták mintegy három-négy éven át a kairói egyetemen tanultak.

MINDENT amit tudni akar, kinyomozza a „HA-AYIN” detektíviroda T.-A. Sheinkin 2 szoba 4. telefon 62810

Minden gondos házasszony mindenfajta kávéhoz **Import Franckot** használj.

Strandolás után amikor az embernek jó étvágya van és valami jót akar enni — nincs jobb a friss, tündi salátánál, amelyet az „Ec Házajit” gyár „Extra” C. D. olajával ízesítettek. A C. D. olaj azt a pikantériát adja a salátának amellyel „a z olajak királya” címet nyerte

AS A LEGKÜNNÖBB KÖSER FELVAGOTT AZ ORSZÁGBAN

Stösszel Harold és Jozsefa (szül. Kugel) Kirját Jám örömmel közlik rokonaikkal és barátaikkal, hogy **fiuk született** A brit-milá ünnepséget vasárnap, július 28-án, délután fél 6 órakor tartjuk a Domé Cedek templomban, Kirját Jám Gimel, Rech. Jicchák Száde 10. Minden külön értesítés helyett.

Stellának saját öröklakásában, **uj irodája megnyitása** alkalmából, **SOK SZERENCSET ÉS SOK SIKERT KIVÁNNAK** **JÓBARATAI**

„Bét Erez” penzö **Cfát** P. O. B. 85 Telefon: 30277 **ÖSSZKOMFORTOS SZOBÁK ELŐZETES HELYRENDELÉST KÉRÜNK**

Életfogytiglan egy náci gyilkosnak

Bamberg, Nyugat-Németország, (Reuter). — Georg Schlosser 49 éves volt náci biztonsági tisztet a helyi bíróság tegnap kényszermentkével egybekötött életfogytiglani fegyházra ítélte, mert a háború tartama alatt a csensztochovai gettóban meggyilkolta Mittler Harry zsidó orvost, aki a gettóból 1942-ben szökést kísérelt meg. A tárgyaláson több zsidó szemtanu jelent meg, akik elmondották, hogy Schlosser áldozatának holttestéről levette annak karóját, míg egy másik náci a cipőit vitte el. A vádlott fellebbezést nyújtott be.

Drága kislányunk **FRANEK NETA** 77 elhunytának slosimján, e hó 30-án (זמ' ט') kedden délután 4 órakor **sírkövet állítunk** a kirját-sauli temetőben. **A GYÁSZOLÓ SZÜLŐK**

Grünwald Ignác 77 Tel-Aviv — Miskole **SIRKŐAVATASÁT** vasárnap, 1963 július 28-án délután 1/2 6-kor tartjuk a kirját-sauli temetőben. **A CSALAD**

Megboldogult férjem, édesapánk, testvérünk, sógorunk **Grünfeld Béla** 77 (Kidron) **SIRKŐAVATASA** július 28-án, vasárnap d. u. 3 órakor lesz a Mosáv-kidroni temetőben. **A GYÁSZOLÓ CSALAD**

HIREK

AZ ÚJ KELET ELŐFIZETÉSI DIJA HAVONTA 5.80 IL. Tel-Aviv, POB. 831. Fiókiadóhivatalok:

HAIFA:
Schapira 13, tel. 2453.
Irodai órák után:
Tel: 66711.

JERUZSALEM:
Javec 7. Tel. 26046.

— Szabadságra jött a bécsi nagykövet. Dr. Michael Simon, Izrael bécsi nagykövete tegnap este az osztrák fővárosból hazatért. Dr. Simon Peruból ment Bécsbe, ahol átnyújtotta megbízólevelét és azután tért vissza Izraelbe, hogy egy havi szabadságát töltsse.

* A máramarosszigetiek magyszabásu garden party-ja 1963 aug. 14-én, szerda este a Rámát Áviv szálló kertjében. — Tánca, tombola, meglepetések. — DUCI-CARLO jazz-zenekara. Belépődíj 4 font, melyben az első fogyasztás benn foglalatik. Mindnyájukat meghívunk.

WIZO - ASKELON

Július 27-én, — moccé sabbát — 8 órakor a Kászit kávéházban, helyi szereplők részvételével, tartja

Gács Teri SZERZŐI ESTJÉT,

amelyre mindenkit szeretettel elvárunk.

— Augustus 4-ikén nyílik a Járech Kálá a Ponyivez-jesivában. — A bné-bráki Ponyivez-jesiva mellett működő „Járech Kálá” kéthetes vallási tanfolyam 11-ik tanzakora vasárnap, augusztus 4-ikén nyílik meg. Mint minden évben a tanulmányokat az idén is Kahanemann József rabbi fogja vezetni, aki ebből a célból tegnap este repülőgépen Izraelbe érkezett. A jesiva vezetőjétől nyert értesülés szerint igen sokan jelentkeztek a tanfolyamra, közöttük rabbik, tanítók, szabadfoglalkozásúak, valamint nagyszámú katonák is.

* Tálesz, tiliin, mezuza, imakönyvek magyarul is, legelőbb Magyar Majse-nál, a tel-avivi nagytemplomnál. — Ügyeljen a héber feliratu Ungár névre.

PENZT AZONNAL

kaphat 10-1000 fontig aranyéremre, Milve Amáira és egyéb értéktárgyakra. Lombard Tiferet, Rajna, T.-A., Rothschild Blvd. 31., Allenby sarokház

— A Mápaj aktivistáinak baráti találkozója Tel Avivban. A Mápaj tel-avivi magyar tagozata a külföldi mozgalmak egykori vezetői, valamint a jelenlegi nagy-tel-avivi aktivisták részére baráti találkozót rendez. A találkozó július 28-án, vasárnap este 8 órakor a Jáchdáv-klubban, Rech. Hájárkon 81. alatt lesz. Ezután hívják meg azokat, akik pontos cím híján esetleg nem kaptak meghívót.

Uj olé! Használja ki vámmentességi jogát.

Külföldről visszatérve, a legelőnyösebben ajánlhatunk világmárkás General Electric, Westinghouse, Grundig, Telefunken, Philips, Kenwood, Rosenthal, stb. — különféle háztartási felszerelést GYÁRI ARON ALUL. Részletes felvilágosítás — vétel kötelezettség nélkül — naponta 8-4 óráig.

EF-EF IMPORT-EXPORT S. FARKAS

Tel-Aviv, Petách-Tikva-út 9, I. Tel. 66272 (Tácháná Merkázitnál).

— Jan Pierce megérkezett Izraelbe. Jan Pierce, a híres tenorista tegnap este az El-Al repülőgépével New Yorkból felesége és leánya társaságában Izraelbe érkezett. A híres tenorista a zenei fesztivál műsorán lévő Fidelio-ban lép fel. Jan Pierce és családja három hetet töltenek az országban.

* Legszebb nő táskák Évától, Tel-Aviv. Allenby-út 90. — Készítési árak.

A Liberális Párt Magyarajkú Tagozata

Beér-Séva

Szardán, 1963 július 31-én a Kászit vendéglő emeleti nagytermében

választói nagygyűlés

Előadók:
Baracs Gad, ügyvéd:
„Nagyváros, vagy vidéki település?”

Dr. Kauders Benzion:
„Liberális közigazgatással a haladásért!”

Megnyitó:
Kösztbaum József.

— Vízet lopott a Mekorotól. A Mekorot vízfel-táró társaság panaszt tett az askeloni rendőrségen Michael Ráchámim, Noga község lakója ellen, aki több ezer köbméter vizet lopott. A feljelentés szerint Ráchámimnak sikerült technikai fortélyal a vízmérő óráit úgy beállítani, hogy az a fogyasztott viznek csak egy hányadát jelezte.

* Model női ruhák, nagy rétegekben is „Elisabeth”-nél, T.-A., Ibn Gvirol 65.

Még néhány üres hely augusztusban a

TIVONI KADMON PENZIO

új, összemértos szobákban.
Kadmonné, Beck Eszter vezetésével
KADMON PENZIO TIVON
Hadagariot 26. Tel. 931473.

Meghalt Mordecháj Gottfried

Szegényebb lett a tel-avivi bohém világ. Hosszas betegség után, szerdán, 79 éves korában meghalt Mordecháj Gottfried, aki Przemysben született, a század fordulón Bécsbe került, Herzl környezetéhez tartozott és ő adta ki a Tehijá című héber újságot az osztrák fővárosban. Az Anschluss után a németek letartóztatták, de sikerült Olaszországon keresztül az országba jönnie. Mordecháj Gottfried tiszteletreméltó szakállt és tincseket viselt és halála napjáig a kábálá és a chászidizmus misztikus világában élt. Ez a misztikus vallásos szellem hatotta át verseit, amelyeket 160 füzetben adott ki. Mózes és Dávid, Izrael királyá címen két szindarabot is írt. Mordecháj Gottfriedot tegnap délelőtt temették az Ichilov kórházban a kirját-sauli temetőbe.

PAPRIKA

vendéglőben
TEL-AVIV,
Kikár Dizengoff 14-16.

SANYI - ALEX és TOMI

gondoskodnak a jó hangulatú vacsoránál

— Leszúrta a fiát. Tizenöt napos letartóztatási végzést adott ki az askeloni járásbírósg Melech Pesnyávski 52 éves kirját gáti lakos ellen, akit azzal gyanúsítanak, hogy meg akarta gyilkolni fiát. Pesnyávski ki szerda délután heves veszekedést folytatott le feleségével, akit megvert, mire 19 éves fia édesanyja segítségére sietett. Mikor a szülőket a fiu szét akarta választani, az apa megragadott egy cipész szerszámot, amellyel megsebesítette fiát. Az eddigi vizsgálatok szerint az apa tettét részegségében követte el. Melech Pesnyávski egyébként megrögzött alkoholista.

* TELEVIZIO, fogászati, fényképezési, vasipari, stb. szakkönyvek mindenkor a legnagyobb választékban: „Allenby”, T.-A., Allenby tizenegy.

ÉKSZER és ÓRA vásárlásnál forduljon bizalommal hozzám:

SCHWARZE.

(Temesvár)
Tel-Aviv, King George 16

Végetért a műkritikusok nemzetközi kongresszusa

Véget ért a műkritikusok 8-ik nemzeti kongresszusa, amely Julio Arguan professzor szót választotta meg új elnökének. Székfoglaló beszédében Arguan professzor először is Zalmán Szár államelnök üdvözlését köszönte meg, majd elismerését fejezte ki azért a szívélyes vendéglátásért, amelyben a kongresszus résztvevőinek országoszerű része volt. Az új elnök hangsúlyozta, hogy tanulságos volt a találkozások az izraeli művészekkel és az ország lakóival. Megleg szavakkal emlékezett meg dr. Chájim Gamzuról, a műkritikusok izraeli tagozatának elnökéről, aki a vendéglátó gazda feladatát töltötte be.

A műkritikusok kongresszusának résztvevői tiszteletére Abraham Krimiczi rá-mát-gáni polgármester díszvacsorát adott a ramát-gáni Makkabia sportfaluban.

A HITACHDUT OLEJ HUNGARIA DISZHANGVERSENYT

rendez világhírű vendégei, prof. Kodály Zoltán és prof. Szabolcsi Bence

tiszteletére, augusztus 15-én, esütörtökön, pontosan 8 órai kezdettel.

Műsoron:
I. SZABOLCSI BENCE prof előadása a magyar-zsidó zenéről, az előadó és Számek Jákov kántor illusztrációival.

II. HANGVERSENY: Kodály Prof. v. növendékei: prof. PARTOS ÖDÖN, brácsaművész és LENGYEL VERA, zongoraművész közreműködésével.

„ACHIM” 33 tagu gyermekkórus, JÁKOB KNAANI vezényletével — (öt mosáv gyermekei részvételével).

KODÁLY: Szerenád, Taub-Breuer-Benjámíni, a Filharmónikus Zenekar művészei előadásában. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel, kérjük, a jegyeket a HOH központjában, vagy a helyi csoportok útján azonnal, de legkésőbb aug. elsejéig lefoglalni.

Üdülés az ország minden részében

részletfizetésre is. Folytatódik az előjegyzés a különböző penziókba és udulokba az ország minden részében:

Naharia, Cfat, Natanja, Askelon, Haifa, Jeruzsálem, Zichron-Jákov, Tivon, Gadera, Metula.

Ne várojon az utolsó percig. Kényelme érdekében rendeljen helyet azonnal.

Továbbá mindent megkap nálunk, amire szüksége van, cipő-fűzőtől szobabútorig, kényelmes részletfizetésre.

„TÁAM-CHAJIM” Ltd.,

T. A., Allenby 27., utolsó fizet az udvarban. Telefon 57088.

— Megszűnt a pásztor a marhákkal. — A haifai Semen-parti Muchamed Záváze feljelentést tett a rendőrségen egy 19 éves arab pásztor ellen, aki megszőkötött a rábizott marhákkal. Mint a gazdálkodó elmondotta, felfogadta a fiatal embert, hogy legeltesse marhát és kiküldte őt a legelőre, megparancsolva, hogy estére térjen vissza. De hiába várta a pásztort és a jószágokat, azok nem jöttek haza. A rendőrség megindította a nyomozást és Kfár Támrán meg is találta a kérdéses marha-állomány két jószágát. A haifai rendőrség az egész Cáfóban keresi az arab fiút és az eltűnt állatokat.

A LIBERÁLIS PART VITA-ESTJE Haifán

Párbeszéd:
Gellei Slomo és Kauders Benzion között, aktuális problémákról.
Konferál: Fischer Pál.

Kedden július 30-án este 8.30-kor a Gán Rimon kávéházban (Kármel Merkáz).
Vita rendező:
Dr. Deutsch Efrájim.

NAHARIA

Holnap szombat este 12 órakor a PARK HOTEL kertjében

nagy kabaré est a Molnár - Szenes színház-páraspár HUMOR-PARÁDEJA.

Belépés fogyasztással együtt, 3.- font.

Aztalrendelés kívánatos.

— Szabad özeke vadászni a Negevben. A földművelésügyi minisztérium növényvédelmi osztálya megbízott öt engedéllyel rendelkező vadászt azzal, hogy a Negevben szabadon vadászhatnak özekekre. Az utóbbi időben ugyanis több negevi településről érkezett panasz a minisztériumba, hogy az özekek elpusztítják az ültetvényeket. Különösen a nyugati-negevi ültetvények szenvedtek garázdálkodásaitól, így Gvulot, Nir Jicchák és kisebb mértékben Ruchama település az Észak-Negevben, valamint a kelet-negevi Dvir-Dáháv körzet.

* Nézze meg az ember! — kirakatainkat, tele most érkezett könyvekkel. „Haddash”, Hájárkon ötvenkötlet.

— Csikágól befektetők Arádon. Egy csikágói befektető társaság tagjai látogatták meg tegnap Arádot, ahol az Arád-körzet vezetője, Jicchák Pundák ezredes fogadta őket. Az ezredes bemutatta a külföldieknek a hely nevezetességeit és vázolta a jövő célkitűzéseit.

— Hét sebesült egy tender felborulásánál. A szdomi kálisómvéktől mintegy száz méterre, felborult egy tender, amelyet az ásdodi Jicchák Birán 21 éves sófő vezetett. A felborulás következtében heten megsebesültek, akik közül az egyik, Cvi Lefkovics 23 éves tel-avivi lakos súlyos sérülést szenvedett és kórházba szállították. Jichje Azuláj beér-sévai, V. Jozsef natanjai, Abraham Kapusztza kirját-mockini, Weisz Jenő beér-sévai, Jákov Szezal és Árje Szezal even-jehudai lakosok a helyszínen kaptak kezelést, majd hazaengedték őket.

— Tullteljesítenek a kálisómvékt dolgozóit. — Jigál Alon munkügyi miniszter tegnap Odéd Messzer államtitkár társaságában felkereste a holttengeri kálisómvékt, ahol 8 dolgozónak, akik a termelékenység megjavítása terén érték eredményeket, oklevelet nyújtott át. Mordecháj Maklef tábornok, a holttengeri kálisómvékt vezérigazgatója elmondotta az ünnepélyen tartott beszédében, hogy az üzem dolgozóit kálisómvékt termelést emek el, mint hasonló üzemek Németországban és elérték az Egyesült Államokban dolgozók termelési színvonalát is.

Lakások, üzletek átalakítása, festése és berendezése

az összes iparos-munkák szakszerű kivitelezése — garanciával. — Tervezés Díjtalan tanácsadás. — STRASSER P. Tel-Aviv Jechezkel-u. 16, tel. 45322

— Az üldözött tolvaj elhagyta a lopott áruval telt autót. Jákov Chiven rendőr őrmester, aki a tel-avivi északi parancsnokságon teljesít szolgálatot, csütörtökön hajnalban 3 óra 30 perckor a tel-avivi Petách-Tikva utcán gyanusnak talált egy autót, amelynek sofőrjét megállásra szólította fel. Mikor kiadta a megállásra felhívó jelzést, a sofőr betaposott a pedálba és eltűnt. Egy rendőr autót vette üldözésbe az elmenekült autót, amelyet végül is a Hatikva-negyed-ben találtak meg, de utasai nélküli. Az autóban nagymennyiségű vásznat, fehérneműt és más tárgyakat találtak, amelyekről feltételezhető, hogy lopottak. A rendőrség vizsgálót indított az áru, illetve az autó tulajdonosának megállapítására.

— Lengyel Vera a holland rádióban. Hétfőn este a holland rádió Lengyel Vera zenekari felvételt közvetített Tal máterik zongoraversenyéről.

* A magyar és világlelő-dalom legszebb művei, elő-kiadásokban: Gondos könyvkereskedésben, Haifa, Eit Hájárkon

Beduinok löktek a teherautóra az éilati úton

Nines egyiptomi provokáció a legutóbbi támadások miatt

Tel-Aviv. (Az Új Kelet katonai tudósítójától). — Az éilati úton lefolytatott nyomozás minden kétségét kizáróan megállapította, hogy Amnon Rosenzweig teherkocsijára beduinok löktek akik 9 milliméteres töltényeket használtak. A töltényeket automata fegyverekből löktek ki. Valószínűleg tartják, hogy a me-renyletben két ember vett részt, akik az országút két oldalán foglaltak helyet de az is lehetséges, hogy csak harmadik lesben állt, aki jelzést adott a támadóknak, amikor a teherautó a kritikus helyhez érkezett.

A nyomozó hatóságoknak nem sikerült még kideríteniük azt, hogy a beduinok a határon túlról jöttek-e, vagy pedig a Negevben kóborló izraeli beduinok támadásáról van szó. A me-renylők nyomait nem tudták a határonalig követni, ezért fennáll annak is a va-

lószerűsége, hogy a banda tagjai támadták meg Rosenzweig teherautóját.

Politikai és katonai körökben elvetették az utóbbi napokban felmerült elgondolást, amely szerint az egyiptomiak próbára akarják tenni az Eskol kormány intencióit a határvidékeket illetően és az incidensek ki-provokálásával akarnak bizonyosságot szerezni arról, hogy a régi Ben Gurion féle vonal érvényben van-e még. Minder jel arra mutat — állítják politikai körökben, — hogy helyi jellegű akcióról van szó, annak ellenére, hogy rövid időben belül ez már a második me-renylet az éilati úton esz-kaszán. Az országúton egyébként helyreállt a rendes közlekedés, de a katonai és polgári hatóságok szemmel tartják a forgalmat, amely biztonsági intézkedések foganatosítása mellett bonyolódik.

ORTOPÉD-SPECIALISTA VAMOS PEDIKUR

Betétek éjszántúra, romhármasnyak. Éjjel-nappal viselhető sérvtörők. • Fűzők. TEL-AVIV, DIZENGOFF-U. 155. • TELEFON 227284

Uj olék!

Mielőtt beszerezik vámmentes áruikat, frizider — mosógép — gáz — mixer — rádió — zenezekrény, stb. látogassanak meg, minden vételi kötelezettség nélkül. Engedményt adok a gyári árakból.

„EXPRESS” Haifa

Michaél (Tábor)-u. 40. D. e. 9-1, d. u. 4-7-ig. Tel. 55301

Eszaki...
akkor...
az...
ez...
a...
a...
és...
nem...
tal...
kita...
lam...
kita...
zot...
falt...
Még...
lus...
kén...
kon...
eml...
het...
iny...
ket...
kás...
ma...
per...
V...
e...
kás...
rón...
M...
dog...
E...
filo...
e...
b...
s...
u...
H...
akk...
is...
Ug...
ma...
am...
biz...
oly...
ugy...
gáz...
gyu...
állít...
A...
hog...
bau...
nye...
hol...
ott...
pen...
kás...
től...
sok...
goz...
felé...
mat...
P...
rök...
O...
autó...
dolg...
Mi...
autó...
has...
A...
sofő...
fah...
egy...
áru...
zsúf...
csen...
szor...
york...
forg...
rokt...
ben...
batr...
zöld...
úgy...
círk...
lül...
kicsi...
száj...
pirp...
ninc...
„dim...
mat...
sul...
túl...
túl...
Mi...
kedv...
more...
haser...

Elmélkedés a boldogságról Amerikában

Irta: Jámbor Ferenc

sem, amikor egy szegény, öreg asszony rendkívül szűkös és nagyon hibás angol nyelven már a tizedik kérdést tette fel és akkor sem, mikor egy tizenkét év körüli lány, úgy látszik egy fagyaltat érdekében — elfelejtette az automatába dojni nikkeltjeit.

Még egy mesébe illően ősz sofört is láttam, aki a kocsi homlokablakába úgy, hogy minden utas láthassa, egy cédulát akasztott ki. lme a szöveg:

„If you see someone without a smile, give him one of yours.”

„Ha valakit látsz, akin nincs mosoly, adj neki egyet a tiedből.”

A legzordabb utas is széthúzza a száját egy kis mosolyra, mikor meglátja a cédulát. Gondoltam magamban, ha egyszer egy tel-avivi autóbusszoförnek is eszébe jutna ilyen cédula, e sorok írója — József Percben Ábrahám Hálévi — is boldog volna egy szemvilánsnyira.

Ha az ember arra a kérdésre akarja felelni, vajon boldogak-e az amerikaiak, jól teszi, ha nem egyszerű aritmetikával operál. Ha nem adja egyszerűen össze a meglévő mennyiségeket: mosógép, autó, frigidaire, air conditioner, öntözőgép, motoros gyepnyeső, porzsívó, nagymennyiségű félig kész ételek, ruhák, zoknik, cipők tömkelege. És nem vonja csak úgy egyszerűen le belőle a kelet-nyugati feszültséget, a magas adókat, a magas életstandard költségeit, a szelid és kevésbé szelid antiszemizmust, meg a temérdek bajt, gondot okozó gyermekeket.

Ehhez a számításhoz nem elég a négy alapművelet. Még szociális és lelki koeficienseket is igénybe kell venni.

Dr. Keller, öreg barátom, az európai-amerikai-zsidó újságíró így beszél:

— Boldogság? Lehet ezt a szót egyáltalában megfogni? Azt hiszem, hogy boldogság csak némely helyzetben létezik... Mondjuk inkább a szív harmonizációját. Ezt azonban nagyon zavarja a különbség.

— Jön egy látogató ide. Számára úgy tűnik az első percekben, hogy nálunk megvalósítottak egy egyfajta szocializmust. Amerikai szocializmust... Mindenkinek van: A liftes emberszülőfűtő autóbusszoför, a kapus és a bankdirektor, az autószerelő és a garázs tulajdonos ugyanazt eszik, ugyanazt a ruhát öltik magukra és a saját autójukon utaznak. És ugyanazok a standard dolgok vannak valamennyiük lakásában: televízió, telefon, rádió és porszívó...

Csak később jön rá az egyszerű látogató, hogy a liftesember, másod- vagy harmadkézből való Fordon, az áruház tulajdonos vadonatúj Lincoln-on utazik és még két, vagy három más kocsi is vesztelgel „istálló-jában”. És, hogy a bankigazgató drága, előkelő apartement házában lakik, a kapus pedig talán még szűkösbben, mint a leg-

több európai kollégája. Vagy hogy a szerelő különböző esedékes részletfizetések miatt a tönk szélére került, mert hónapokig volt beteg és egy krajcárt sem keresett...

— A differencia — folytatja dr. Keller — a különbség az, ami diszharmonizációra vezet. A differencia erősebben különbözteli el egy másótól a társadalmi rétegeket, mint az egykori rendi törvény. Kinek kevesebbje van, kevesebb társadalmi megbecsülésben részesül. A leértékelés pedig visszahúzódnak, magánosságba kerget sok amerikaiakat... Magánosság melankóliába torkollik.

Ha így hallom dr. Keller beszélni, már nem gondolok zavartalan örömmel a kis cédulára ott az autóbusszban a sofőrüléssel szemben.

— Ne tévesszen meg — mondotta most barátom — sem a „keep smiling”, sem a „charme”, sem a fiatalok egyszerű közvetlensége, sem a nagy tömegek érdes ösztönös üzleti, vagy magánéletben, sem a nagy tömegek száraz humora.

— Látod, szerkesztőségünkben ismerem az egyik telefonos kisasszonyt már jó húsz esztendeje. Több a gondja, mint a hajszála. Mégis, ha egy óra alatt tíz tizenkét telefonáló ember teszi fel neki a sztereotip kérdést: hogy van? — felvillanó szemekkel feleli: „fine”, vagy „excellent”, avagy „wonderful”. Nagyon meggyőzően hallatszanak a szavak a dróton át. De a pillanatban, ahogy helyére akasztja a kagylót, leomlanak arcáról a bájos vonások, az arc újra ráncos és gondoktól gyötört.

— És, hogy van ez nálatok, Izraelben? — kérdezi most hirtelen a barátom.

— Rosszabbul — felelem — azaz nem... Most úgy rémlik nekem, hogy nálunk jobban van. Hacsak úgy megkérded a dróton át a kisasszonyt, akit nem is

Franz Kafka születésének nyolcvanadik évfordulója alkalmából végre hazajáróban is merne beszélni róla. A cseh kommunista párt hivatalos lapja, a „Rude Pravo” hosszú cikket közöl Goldstücker Eduard professzor tollából, amelyben a prágai egyetem neves tanára (a Slanszky per egyik vádlottja), bár ideológiai fentartásokkal él Kafka művével kapcsolatban, elismeri értékét, sőt úgy véli, hogy „igazságkeresése a mélységekben, értékes a forradalmároknak számára”. A „Lidova Demokracie” azt jelenti, hogy rövidesen megjelennek cseh nyelven Kafka jelentősebb művei.

Edward, windsori herceg botrányhős és náci-szimpatizáns könyvet ír III. György angol királyról, aki elvesztette Anglia amerikai gyarmatait és harcolt a francia forradalom ellen.

Porfirio Rubirosa, volt dominikai diplomata és Gunther von Sachs (az Opel művek örököse), a két legismertebb nemzet-

ismersz: „ma sloméch?” — könnyen kaphatod válaszul „Zifit...”, vagy enyhébb esetben: „káchá”, vagy kicsit erősebben: „Mi közöd hozzá.”

— Most azonban mondd meg te, barátom — kérdeztem — melyik a két módszer közül az őszintébb, az emberibb?...

— Hm — jön a válasz — ezen még gondolkodnom kellene. De mit tudsz te nekem mondani Izraelről Amerikával kapcsolatban? *

Most és itten nem vagyok hivatásos propagandista. De az agitátor, ki — nálunk csak úgy megmatikusán működik.

— Látod — mondom neki — nálunk csak úgy megvannak ugyanazok a gondok, amelyek a világ minden táján egyformán kiborolnak: Betegség, öregesség, szegénység, drágaság, forrás, kizsákmányolás. Egy, csak egy gond hiányzik: a zsidókérdés. Képzeld, nincs zsidókérdés és nincs antiszemizmus. Képzeld, ha az ország egy lakója uzsorás, senki sem mondja, ez a zsidó uzsorás, hanem így: ez a Kralxhuber szívja az ember vérért. Így, a neve és nem a nemzetisége szerint. Nem csodálatos az, hogy az ember otthon van, saját magánál? — Otthon, mi az: otthon? — Kérde dr. Keller lehagoltan.

— Nos, — mondom én, mit érzel szívedben, ha halod, vagy olvasod, hogy a Mississippi új hidat vettek fel, vagy Texasban új olaj forrást találtak, vagy hogy pompás autót vágta makacs sziklába? — A szívemben? Semmit sem. Mit érzek a szívemben? — Látod — mondom — nekünk otthon zenélőóra van a szívünkben, ami ilyenkor kedvesen muzsikál...

Dr. Keller egyszerre elkomolyodik. Pipája is elaludt, úgy látszik, elfelejtette szivni. Hallgat egy kicsit, aztán lezárja a vitát: — Végtére — mondja — én már öreg vagyok nagyon.

Irók és könyvek

— Az irodalmi világ hírel —

A breviáriumok, amelyek világszerte bestsellereknek számítanak, jelenleg erősen visszaestek az eladási listán. Az új papától és a zsinattól jelentős reformokat várnak és a hívők maguk akarják várni az új, megváltozott kiadásokat.

Tomasi de Lampedusa regénye, „A párdúc”, amely az elmúlt évek legnagyobb sikere volt (a regényből készült film nyerte el a Cannes filmfesztivál nagydíját), plágiumper tárgya. A per annál is érdekesebb, mert úgy a megtámadott szerző, mint a felperes halottak Giuseppe Maggiore palermói filozófus, aki 1933-ban meghalt, regényt irt „Hét és fél nap” címen. Egy palermói egyetemi tanár most felfedezte, hogy Lampedusa könyve megdöbbentő hasonlatosságokat tartalmaz a korábban írt Maggiore regényével.

John Fitzgerald Kennedy az Egyesült Államok elnöke, négyszázezer dollárért adta el az NBC társaságnak egy könyvének televíziós jogait.

Nemzetközi szakértők Háogén kibuc szőlőskertjében

Irta: Dr. Sugár Gyula

A nemzetközi borászati szervezet kongresszusának résztvevői, tanácskozásai befejezése után, 3 napos tanulmányi kirándulást tettek az ország északi vidékén. Első állomásuk Háogén kibuc volt, ahol a délafrikai rendszerű teraszos szőlőművelést tekintették meg.

A földművelésügyi miniszterium szakértőinek javaslata alapján, hazánkban mindössze néhány éve — és csak 4-5 helyen — honosították meg, — próbáképpen, — a Délafrikában kitűnően bevált, u.n. teraszos (verandás) szőlőtelepítési módszert.

Ennek lényege abban áll, hogy a szőlőhajtások nem terülnek el alacsonyan, illetve a tőkét nem egyetlen karóhoz erősítik, hanem, mintegy 6 méteres távközökkel földberögzített, 1,35 méter magas betonoszlopokhoz ferdén felerősített 2,80 méteres fémcsövek között kifeszített, többsoros dróthuzalokra futnak fel a szőlőhajtások. A levelek és fürtök szabadon függenek a huzalok között, így kezeletlenül könnyebb, a beérés pedig gyorsabb és tökéletesebb az eddig alkalmazott rendszerekénél.

Pillanatok leforgása alatt meg lehet állapítani, hogy ezáltal nem látványosságra vadászó turistákkal van dolgunk, hanem komoly nemzetközi szakértők érkeztek és jutottak, — nyilván nem remélt, — „szak” csemegéhez, mert az autóbuzsok jóformán még le sem fekeztek, az utasok jó része már a lépcsőkön megkezdte a fényképezést, a látócsöveket és kérdőszökeket. Mindegyikük kezében fényképezőgép, jegyzetfüzet, többeknél látszó, fimfon felvevő gép, — talán még titkos hangfelvevő készülék is akadt, — rögzítettek mindent, amit látni és hallani lehetett. Ebben pedig nem volt hiány.

A nemmindennapi nemzetközi hangzavában csakhamar kialakultak az egyes nyelvi csoportok. Itt angol-

nyelvi felvilágosítást haltunk, amott franciául, távolabb németül társalognak, az Argentinából néhány hónappal ezelőtt alijjázott új chavérok a spanyol nyelvet beszélőkkel foglalkoznak, de nem maradtak pártfogó nélkül az olasz és a szláv nyelveket beszélők sem.

Az Új Kelet korábbi beszámolója alapján tudtuk, hogy 5 tagú magyar küldöttség is résztvevő a kongresszuson, sikerült is őket rövid keresés után felfedeznünk, aztán mi is külön csoportot alakítottunk, és a szőlőtermelő brigád egyik Budapesti alijjázott tagja, a „Janó” magyar nyelven adott kimerítő, szakzerű felvilágosításokat. (Számára az volt a „kimerítő”, hogy 18 év után ugyancsak kellett keressélnie a megfelelő magyar szak kifejezéseket.)

A magyar csoport tagjai, — a helyszínen látottakon felül a kibuc szervezeti felépítése és az itt kialakult életforma iránt tanúsítottak különös érdeklődést. Dícséretükre legyen mondva, hogy kérdéseik mindenben tárgyhoz szólnak, megalapozottak és lényegbe vágóak voltak. Elutazás előtt a román küldöttség vezetője, francia nyelven köszönetet mondott a földművelésügyi kormányzatnak, hogy lehetővé tették számukra ennek a termelési rendszernek a megismerését, egy ilyen szépen kezelt szőlőben, ahol „volt alkalmunk sokat tanulni”.

31.

Csakugyan úgy látszott. Mr. Dolfus Raymond két sarga szalmaszálat szorított ajkai közé, melyek egy parna papírszacskó nyílásába mélyedtek.

— Ilyet se láttam még, — dörmögött Dill. — Hogy a csudában tudja a zacskóban tartani az italt?

Jem kuncogott. — Ugy, hogy a papírszacskóban vizskivel töltött Coca-Cola üveget rejteget... nehogy felizgassa a hölgyeket. Minden délután láthatod ugyanezt. Ha kifogyott, megy teletölteni az üveget és tovább folytatja.

— Miért ül együtt a színesekkel?

— Mindig együtt van velük. Azt hiszem azért, mert jobban szereti őket. Ott lakik a város végén egyedül. Egy színes asszony dolgozik rá és van egy csomó keverék gyereke. Ha majd látok egyet közülük, megmutatom.

— Pedig nem úgy néz ki, mint valami senkifia.

— Nem is az. Odalent a túlsó folyópart végig az övé és valódi, régi, jó családból származik.

— Hát akkor...? Ennyire Istentől elrugaszkodott?

— Ő ilyen. Azt mesélik róla, — folytatta Jem beszámolóját —, hogy még a saját esküvőjére se ment el. Feleségül kellett volna vennie egy úrhölgyet, bizonyos Spender kisasszonyt, ha jól emlékszem. Nagy lagzira készülöttek, de nem lett belőle semmi. Az esküvői szertartás utolsó próbájának befejeztével, a menyasszony felment a szobájába és agyonlőtte magát. A lábával sütötte el a fegyvert és a feje teljesen szétroncsolódott.

— És tudja valaki, miért tette?

— Nem. Soha, senki teljes bizonyossággal nem tudta kideríteni, hacsak maga Mr. Dolfus nem. Állítólag Miss Spender megtudta a néger asszonnyal való ügyet. Mr. Dolfus úgy képzelte, hogy megházasodik és megtarthatja a színes asszonyát is. Azóta mindig részeg egy kicsit... De nagyon rendes és jó azokhoz a színes gyerekekhez.

— Jem — jutott eszembe hirtelen —, mi az, hogy „vegyes gyermek”?

— Félig fehér, félig néger. Magad is láthattad már őket, Scout. Tudod, azok a vörös, gyapjashajú gyerekek, mint a kifutófiú a csemegeüzletben. Az félféher. Igaz, bántja is őket eléggé...

— Mit kell azon bánkódni?

— Nem tartoznak sehova. A színesek nem akarják őket, mert félig fehérek, a fehérek meg nem fogadják be őket, mert színesek. Éppen a közepén vannak és nem tartoznak sehova. De azt mondják, Mr. Dolfus kettőt felvitt hajóval északra. Északon nem sokat törődnek velük. Nézd csak, éppen ott van egy közülük.

Néger nő kezébe kapaszkodva egy kisfiú lépdelt felénk. Számomra teljesen négernek tűnt. Csokoládébarna bőre, széles orra és ragyogó, fehér fogsora volt. Időnként boldogan ugrándozott, de a néger nő meg-rángatta a karját, hogy hagyja abba.

Jem megvárta, míg elmennek mellettünk. — Ez is egyike azoknak a kicsikéknek — mondta.

— Honnan tudod olyan biztosan? — kérdezte Dill. — Nekem egészen feketének tűnik.

— Az ember néha nem is gondolná, csak, ha tudja, kicsoda. De ez fél Raymond volt, az egész biztos.

— De honnan tudhatod? — nyakaskodtam.

— Egyszer már megmondtam, Scout. Elég, ha tudod, kicsoda.

— És honnan tudod, hogy mi nem vagyunk négerek?

— Jack bácsi azt mondta, hogy nem is tudja biztosan. Amennyire vissza tudjuk vezetni a családfát, Finchek vagyunk, de attól még jöhettünk egyenesen Abessziniából az Ótestamentumon keresztül.

— Nos, hogy az Ótestamentum idejében jöttünk ki onnan, az olyan régen volt, hogy már nem is fontos.

— Pontosan ezt gondoltam én is — felelte Jem — de itt, a mi vidékünkön, ha csak egyetlen csepp vér folyik benned, már feketének számítasz. Héj... nézd csak...

Valami láthatatlan jeladás a földön ülő falatozókat arra készítette, hogy felálljanak helyükről, szede-lőzködjenek. Az újságpapírt, celofánpapírt szétszór-ták, a gyermekek anyjukhoz futottak, a csecsemőket ölbetették és verítékfoltos kalapjaikban jelentkeztek már a férfiak is. Összeszedték a családtagokat és csapatostul bevonultak a bíróság épületébe. A tér távoli sarkában a négerék és Mr. Dolfus Raymond felálltak a földről, leporolták nadrágszáraikat. Ebben a csoportban kevés asszony és gyerek volt és úgy látszott, jelenlétük elűzte az ünnepi hangulatot. Türelmesen várakoztak a kapunál a fehér családok háta mögött.

— Menjünk be — indítványozta Dill.

— Nem, jobb, ha megvárjuk, míg mindenki be-megy. Lehet, hogy Atticusnak nem lesz inyére, ha itt lát bennünket.

A Maycomb megyei bírósági épület, melyet 1856-ban a leégett, régi bíróság helyébe emeltek, részben Viktória-korabeli stílusban épült, másik oldalán azonban újjörög oszlopok néztek farkasszemét egy tizenkilencedik századból való nagy óratoronnyal.

Hogy felérjen az ember a második emeleti tárgyaló-terembe, ahhoz el kellett mennie különböző sötét fülkék mellett, adófelügyelő, adóvégrehajtó, megye-főnök, megyei ügyész, hagyatéki bíróság elnöke, mindezek az irodák itt voltak elhelyezve ezekben a homályos, nyirkos ketrecekben, ahol ódon törvény-könyvek dohos illata összevegyült a nyirkos cement-padlózattal és áporodott vizelet kipárolgásával. A vil-lanyrak nappal is égnie kellett és a padlózattal réseit állandó porréteg homályosította el.

Az irodahelyiségekben ehhez a környezethez ha-szonlóan apró, szürkearcú teremtmények, a hivatal-nokok ültek, akiket látszólag nem ért sem nap, sem levegő.

Jöllehet tudtuk, hogy rengeteg ember fogja meg-hallgatni a mai tárgyalást, olyan tömeggel, mely a folyósókon szorongott, senki sem számolt. A nagy tumultusban elszakadtam Jemtől, Dilltől és igyekeztem megmaradni szorosan a fal mellett, miközben felmentem az emeletre, tudtam, hogy Jem rövidesen a keresésemre indul. Egyszerre csak a Semmitvők Klubjának kellős közepén találtam magam és olyan észrevétlen maradtam, ahogy csak lehetett. Ez a tár-saság egy csomó fehéringes, chakinadrágos, állás-nélküli idősebb úrból állt, akik életüket semmitte-véssel töltötték. Atticus szerint a joghoz pontosan annyit értettek, mint a törvénytörvények elnöke, a tárgya-lásokon való sokéves megjelenésük, megfigyelésük és tapasztalataik következtében. Normális időben egyszerű hallgatóság szerepét töltötték be a bírósági tárgyalásokon és láttam, hogy ma bosszankodtak, mert kényelmes, megszokott időtöltésüket a tömeg megzavarta.

Mikor szájukat szólásra nyitották, minden szavuk súlyosnak, jelentőségteljesnek tetszett. Társalgásuk általában apám személye körül forgott.

— Atticus Finch azt hiszi, tudja, mit csinál, — mondta az egyik.

— Nono, ezt talán nem így mondanám — jegyezte meg egy másik. — Atticus Finch nagyon olvasott ember, rendkívüli módon művelt, olvasott.

— Mást se csinál, csak olvas folyton, ennyi az egész — szólalt meg egy harmadik.

— Hadd mondjak neked valamit, Bill — hang-zott az újabb szó —, bizonyára te is tudod, hogy a bíróság hivatalból jelölte őt ki a nigger védelmére.

— Tudom, tudom, de Atticus céljának tűzte ki, hogy a niggert védje is... ez az, ami nekem nem tetszik.

Mindez újdonság volt számomra, olyan újdonság, ami más megvilágításba helyezte a dolgokat. Tehát Atticusnak védenie kell Tom Robinsont, akár akarta, akár nem. Furcsának találtam, hogy minderről egy szót sem szólt nekünk, milyen jól felhasználhatunk volna ezt az adalékot az ő és a saját védelmünkre. Tehát hivatalból kell védenie, azért védi. De vajon magyarázat-e ez az emberek viselkedésére? A bírósá-g kijelölte őt védőnek és Atticus elvállalta. Ez az, ami nem tetszik az embereknek, ez az, ami egyeseket megzavart?

A négerék, akik arra vártak, hogy a fehérek elhe-lyezkedjenek a tárgyalóteremben, most kezdtek szál-lingózni. — Csak egy pillanatra, — kiáltott az egyik klubtag és magasra emelte sétapálcáját. — Kérem, ne menjenek még fel a lépcsőn.

Én utazom,

Te utazol,

Ő utazik.

Ragozni nehéz, de

utazni nem probléma!

Az Apollonia utazási iroda az Ön vállá-ról is leveszi az utazással járó gondokat.

**„APOLLONIA”
UTAZÁSI IRODA,**

Tel-Aviv, Ibn Gvirol 13. • Tel. 225164

A klubtagok ezzel nekiiramodtak a feljárnak és pontosan belerohantak Jembe és Dillbe, akik a keresésemre lefelé indultak. Jem azonnal észrevett és felém kiáltott: — Scout, siess, nem lesz ülőhelyed, nekünk is át kellett adni az ülést. No nézd csak — tette hozzá ingerülten, — az öregurak lefoglalják az összes állóhelyeket is. Peches dolog és mindennek én vagyok az oka. — Letörtén ácsorogtunk a fal mellett.

— Nem sikerült bejutniok a terembe?

Sykes tiszteletes állt előttünk. Fekete kalapját a kezében szorongatta.

— Héj, tisztelendő úr — válaszolt Jem —, látja, Scout hűgom miatt benne vagyunk a páctban.

— No majd meglátom, mit tehetek.

Ezzel Sykes tiszteletes nekiindult a lépcsőknek. Néhány perc múlva már jött is visszafelé. — A föld-színti teremben nincs egyetlen ülőhely sem, hajlandók volnának velem jönni az emeleti ülésre?

— Hajjaj, de még mennyire — mondta Jem boldogan. Rohant Sykes tiszteletes után fölfelé a zsúfolt lépcsőkön és megállt az ajtó előtt. A tiszteletes szuszogva kapaszkodott utánunk és gyengéden ke-resztültuskolt bennünket a feketék között az erkély padsorai mentén. Az első sorban négy néger felállt helyéről és átadta nekünk az ülést.

A színesek erkélyülését három oldalról a tárgyaló-terem falai vették körül, mint egy emeleti veranda és onnan mindent kitünően látni lehetett.

A zsüri a hosszú ablakok mellett a nagyterem baloldalán foglalt helyet. Tagjai napbarnított, szákr férfiak voltak, úgy látszott, valamennyi farmer, de ez természetes is. A városi lakosság ritkán kerül zsűriszékre, ők voltak azok, akiket vagy felmentet-tek, vagy agyonlőttek. A hosszú zsűriszálal körül ülő gazdálkodók egyik-másika, mintha homályosan egy kiöltözött Cunninghamre emlékeztetett volna. Egyenes tartással, feszesen ültek az emelvényen. A kerületi ügyész, Atticus, még egy ismeretlen férfi és Tom Robinson külön asztalok mellett foglaltak helyet, háttal a hallgatóságnak. Az ügyész asztalán egy barna könyv és néhány sárgafedelű füzet feküdt, Atticus asztalán semmi.

A korlátok belül, mely a hallgatóságot a bíróság tagjaitól elválasztotta, foglaltak helyet a tanúk, börtámlás székeken. Ők is háttal ültek nekünk.

Taylor bíró a bírói pupiterson úgy nézett ki, mint egy álmos, öreg cápa. Titkára a bírói emelvény alatt elhelyezett asztalán egy blokkpapírra sietve jegyzett valamit. Taylor bíró olyan volt, mint a legtöbb bíró, akiket valaha is láttam, fehérhajú, enyhén pirosas-kellemes arccal, ő volt az az ember, aki a tárgyalást félelmetes fesztelenséggel vezette, gyakran feltá-masztotta a lábát, időnként körmet tisztogatta a zsebkésével. A hosszúranyúlt tanúkihallgatás alatt, különösen az ebéd utáni órákban olyan benyomást keltett, mintha elbóbiskolt volna, de ezt a benyomást mindörökre eloszlatta, amikor egy izben kétségbe-esett igyekezetében, hogy a bíró szunyókálásából felébressze, az ügyvéd szándékosan a földre lökött egy magasra feltornyozott könyvoszlopot. Anélkül, hogy szemét kinyitotta volna, Taylor bíró így dör-mögött:

— Whitney ügyvéd úr, ha ez még egyszer meg-történik, az önnek száz dollárjába fog kerülni!

Mr. Taylor törvényismerő, tanult férfi volt és — noha úgy tetszett, foglalkozását csak alkalmi elfog-laltságnak tekinti, a valóságban igen erősen kézben tartott minden ügyet, ami elébe került. Csak egyetlen-egyszer nemult el Taylor bíró a tárgyalóterem nyíl-vánosságá előtt. Egy Cunningham némitotta el. Az eset a következő volt: Old Sarum lakótelepen két Cunningham-család lakott, kezdetben teljesen elkü-lönülve és kettéválasztott területen. Szerencsétlen-ségükre azonban mindkét család ugyanazt a nevet viselte, Cunninghamek voltak, mert a Cunningham-család tagjai mindig Cunningham nemzetséggel há-zasodtak, míg végül minden vitájuk teljesen elméleti jellegűvé fajult a név- és cimhasználatot illetően. Ekkor került a kérdés bíróság elé.

A különleges és jellegzetes jogeset tárgyalása során James Cunningham azt bizonyította, hogy anyja neve voltaképpen Coningham, de sohasem tu-dott helyesen írni és olvasni. Hosszú nyári estéken órákon át ült a tornácra és a semmibe bámult.

Miután a bíróság kilenc órán át hallgatta Old Sarum birtok lakóinak rendkívüli szokásait és tulaj-donságait, Taylor bíró egyszerűen kidobta az ügy aktáit az ablakon. Amikor megkérdezték tőle, milyen alapon tette, ő így válaszolt: — Képtelen vagyok felfogni a kérdést. — Ezekután kijelentette, reméli, a peres felek megelégszenek azzal, hogy hangjukat nyilvánosan hallatták és a pert lezárta. Valóban igaza volt, mert a feleknek elsősorban ez volt a kívánságuk.

(Folytatás következik)

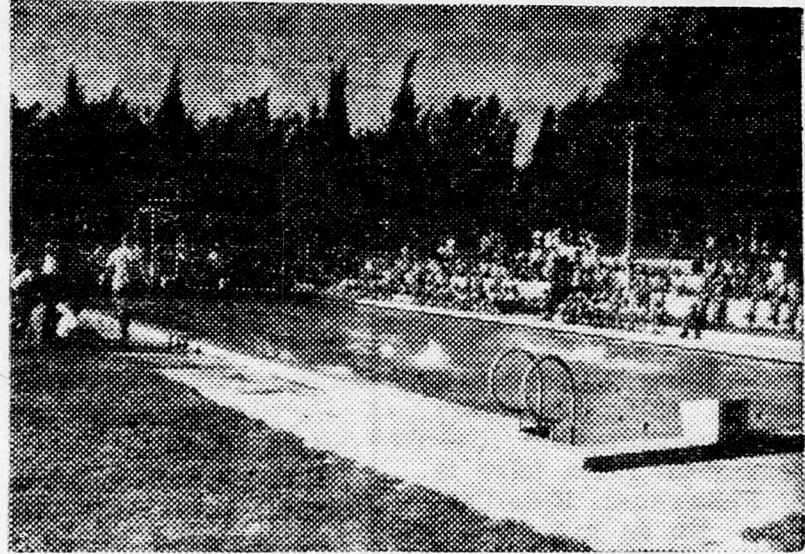
Tirát Hákarmel tizenöt éve

Írta: Székely István

Tirát Hákarmel, Haifa déli bejáratánál, a hegy lejtőjére vájva és egy géppuskalövésnyi távolságra a Földközi-tengertől, 15 évvel ezelőtt még az arab terrorista- és rablóbandák bünbarlangja volt. Manapság 15.000 lelket számláló, fejlődő zsidó munkásváros, melynek lakói 127 gálutból sereglettek ide és kezdtek új életet, ezernyi kezdeti nehézség közepe, a nagy kikötőváros szomszédságában. Szomorú emlékü máábarál helyén most pázsitos síkunegyedek emelkednek és dolgozó lakossága 25 százalékának már a helyi ipar és szolgálatok nyújtanak kenyeret.

Tirát 1948 július 19-én szabadították fel a Hagana csapatai. A széteső ormótlan község, noha beépítetlen területének egy részét évszázados olajfák árnyékolják, esztétikai szempontból nem versenyezhet a hasonló népességű, patinás európai kisvárosokkal, de még a romantikus Akkóval, vagy a modernségében intím Naharia központjával sem. Ámde, mint minden önmagát tisztelő nagyobb izraeli településnek, Tirának is megvan a „mesterterve” és Ezra Laniado, a községi tanács 34 éves, agilis vezetője, egy iraki származású tanító, biztos benne,

hogy Tirából rövidesen életképes és önálló ipari város lesz.

Máábarák dzsungelje

Laniado mestertervét minden normális ember fantáziájának tekintette volna 1943 végén amikor a Ciprusból felszabaduló első olétranszportokat letelepítették a faluban. Tira 2000 főnyi arab lakosságának 90 százaléka keréket oldott s egy fenékföld szemétdombot hagyott maga után. Nemcsak a legelmeibb egészségügyi szolgálatok hiányoztak, de hónapok teltek el, amíg megnyílt az első szerencsés „Corchania” és a helységben nemcsak villany, de víz sem volt. Mindennek tetejébe, az egymást követő alijá-hullámok még lélegzetvételnyi időt sem hagytak, hogy Tira valamiképpen rendbeszerezze magát. Három év leforgása alatt a Szochnut több mint 300, javarészt népes családot zúdított ide, a szomorú máábará szállások

mindenféle változatában. Sátor-, azbeszt- és bádógtáborok, fabarakkok burjánzóttak fel leirhatatlan összevisszaságban, — valóságos máábará-dzsungel, a „szörványok begyűjtésének” bábeli káosza, a szociális esetek lerakódó telepe, a nyomor és a kétségbeesett-ség céna-világgal súlyosbított tanyája. A dzsungel feltartóztathatatlan terjedt tovább, újabb területeket hódította (Tira Dromit) a faluba vezető ut déli oldalán. Ennek a heterogén tömegnek a belterjes seftelésén és a siralmas népjóléti segélyeken kívül Haifa volt az egyetlen jövedelmi forrása, de a közlekedés olyan gyalázatos volt, hogy a megállóknál napirenden voltak a véres verekedések és gyakoriak a halálos balesetek.

Az első sikunok

Manapság a máábará-korszaknak ugyszólván csak az emléke maradt fenn 200 fabarakk formájában. Ezeket az u.n. nehéz esetek lakják, főleg magányos öregek, akiknek elhelyezésére még nem került sor, a többé-kevésbé igazságos pontrendszerre működő síkunegyedek korszaka 1952-től 1956-ig tartott. Sí-lányanyagu és rendkívül szűkreszabott emeletes cipőskatulyák voltak ezek, 32-35 négyzetméteres lakóterületek, amelyeket a népes családok rövidesen és akaratlanul is kúttelki nyo-

mortanyákká züllesztettek. Járda, kertek, pázsit és „pituách” helyett csirke-olák és kimustrált liftek ék telenkedtek a kopár házso-rok között. Ötvenhatban megindult az u.n. jobb ré-tegek exodus, az Amidár beszűntette a lakásépíté-seket és Tira, amely még el sem indult a fejlődés útján, kezdett visszafelé fordulni. — Legsomorubb a fiatal párok tömeges „kivándorlá-sa” volt — meséli egy „hon-foglaló” tirai. „A fiatalok nemcsak jövőjüket, de a nyomortudásos lakásviszonyok között, jelenüket sem tudták elképzelni Tirán.”

Az új rezsim

Ez volt nagyjából a helyzet négy évvel ezelőtt, amikor az új községi tanács átvette hivatalát. Az új rezsim, mely Laniado (Má-páj) vezetésével 4 Mápáj és 2 vallásos tanácsosból áll, 2 Cherut és 1 Mápám taggal az ellenzékben. fiatalos lelkesedéssel vette kézbe a dolgok irányítását. Mindenekelőtt rávették az Amidárt a jobb és tágasabb lakásépítkezések folytatására és ezzel egyidejűleg hozzáálltak a máábarák rendszeres felszámolá-

„Gazdasági megalapozódás” és „békés koexistencia”

Mert egyidejűleg Laniado és ambiciózus társai hozzáálltak a község iparosításához. Az első nagyobb vállalat, amely kimerészkedett Tira „ipari övezetébe” a

Kur társaság vasbroncegyára, már több mint 100 állandó munkást foglalkoztat. Szépen fejlődik a Jona konzervgyár is és a legújabb kereseti forrás a há-

zi kötő-szővő ipar, amellyel a szorgalmas családanyák és háziasszonyok százaai foglalkoznak. Az Autocars RT. új, 57 dunámos gyártelepe szeptemberben kezdte meg a munkát és a községi tanács már kijelölte az északi kerület új állami kórházának telkét, amelynek felépítését az egészségügyi minisztérium Tirán tervezi. Mindent egybevéve a dolgozó lakosság 25 százaléka már Tirán keresi kenyerét és a városi vezetőség legfőbb gondja most a város gazdasági életének megalapozása és „társadalmi pa-norámájának” átalakítása.

gánházak építésére — de nem spekulációs célokra, hanem kizárólag olyanok számára, akiket ideköt a munkájuk és Tirán szándékoznak letelepedni. Az új prosperitás az elmúlt évben 2000 új olét hozott Tirára, minek következtében a lakásprobléma, legalábbis ideiglenesen, ismét akuttá vált.

De Tira legnagyobb problémája — nevelésügyi. Jóllehet az ovoda és elemi oktatás terén többé-kevésbé sikerült lépést tartani a szükségletekkel, középiskolái (egy szakiskola és egy vallásos középiskola összesen 150 növendékkel) kezdetleges stádiumban vannak és több mint 200 diák kénytelen Haifán végezni tanulmányait. Ugyancsak erősen érezhető ezidőszert a napközi otthonok és ifjúsági klubok hiánya.

Tira évi költségvetése másfél millió fontot tesz ki, amely összegnek tekintélyes részét olyan lakosok fizetik, akik egy évtizeddel ezelőtt még népjóléti segélyekre voltak ráutalva. A rendszeres adóztatást négy évvel ezelőtt nagyszabású felvilágosító akció előzte meg. Amikor ez nem hozta meg a kellő eredményeket, a lakosság lelki beállítottságát drasztikusabb eszközökkel — végrehajtókkal és foglalkozókkal — próbálták befolyásolni.

Manapság a város dolgozó lakosságának túlnyomó többsége belátja már az adófizetés kellemetlen szűk ségességét. És érdekes, amióta adót fizet, egyre több érdeklődést tanúsít a közügyek iránt és egyre erősebben követeli a közszolgálatok feljavítását — állapítja meg Laniado polgármester.

Vendégeink:

Az argentinai német zsidók magyar főrabijja

Dr. Blum Béla 50. születésnapját nemcsak hívet, a buenos-airesi német-zsidó kolónia, de az egész dél-amerikai zsidóság megünnepelte. Szép karriert futott be Dél-Amerikában, a szatmári születésű Blum Béla: 8 éven át ő volt Chile főrabijja.

a német-zsidók templomában. Ötszáz család tartozik hitközségéhez, 250 ifjú zsidó neveléséért felelős: ő a

Dr. BLUM BÉLA

Ötvenedik születésnapján meglepte magát az izraeli utazással. Tőviről-hegyire ismeri az országot, a problémáit, és elsősorban a héber nyelvet: a munkácsi héber gimnáziumot végezte, majd a híres pozsonyi jesiva növendéke lett. Párhuzamosan egyetemi tanulmányokat is folytatott Pozsonyban, majd a pesti Rabbiszeminárium hallgatója lett.

Doktori disszertációját „Ó-sémi feliratok a Szináj-félszigeten” címmel írta meg, de tanulmányai befeljezése előtt munkaszolgálatra hívták be. Ennek köszönhető, hogy doktorrá-avatása kalandregénybe illő volt.

Megszökött ugyanis a munkatáborból és egyenesen Pestre utazott. Jelentkezett a bölcsész-kar titkárságán, bemutatva egyetemistai indexét. A szökött muszost másnap a bölcséleti tudományok doktorává avatták.

A háboru után a Lónyay-utcai templomban lett rabbi, majd 1948-ban Dél-Amerikába vándorolt.

Chile főrabijja volt 8 évig, jelenleg pedig németül, spanyolul és héberül prédikál Buenos-Airesben,

hitközségi iskolaszék elnöke. Hogyan látja a délamerikai zsidóság jövőjét Blum Béla? Labilis, nagyon labilis a jövő, noha az antiszemita kilengések szünőfélben vannak. Hitközségének iránya mindíg Izrael-barát volt, mióta pedig átvette a köztársasági szellemi vezetését, azóta kifejezetten Izrael-centrikus az állásfoglalásuk. Fennen hirdeti Blum főrabbi, hogy az antiszemita kilengések alakulását nem úgy kell figyelni, mint az időjárásjelentést: holnapra nem várható derült idő.

Beszélgésünk második felében azt gondolhatták

A kálisó és én

Nem tudom, érte-e már a nyájias olvasót súlyos lelki válság, de olyan, amely már már teljes kilátástalansággal, önmeghasonítással határos? Amikor az ember olysavalmi követ el a melyről tudja, hogy megvetendő, alantas, erkölcstelen, ámde nem képes urrá lenni érzelmein. Mondjuk, ha valaki viszonyt folytat legjobb barátja feleségével (vagy legjobb barátnője férjével, nem kívánt törendő). Szóval, amikor az ember szégyelli, megveti legszivesebben leköpné önmagát, minden alkalommal külön, de mégsem tudja legyűrni átkos természetét.

Hát így vagyok én a kálisóval.

Mert én már nem tudom tovább magamba fojtani szégyenletes titkomat, én, hosszas lelki gyötrődés és átvirrasztott éjszakák után elhatároztam, kimondom, mit kimondom, odaköltöm hazámnak, népemnek, legyen bár közmegejtés tárgya: — Halljad Izrael! Engem nem érdekel a kálisó!

Oh, tudom: aki izraeli keblében a honszerelmnek csak egy parazza izzik, az mind szivrepesve-epedve, izgalomtól remegve lesi, várja a híreket, tudósítokat, beszámolókat: hogy párolog a kálisó, mint párolog a kálisó odalenn, Szodomában? Én meg olyan bűnös közönnyel lapozom át ezeket a közleményeket, mintha nem is izraeli kálisó, hanem, mondjuk chilei salétromról lenne szó.

Apropos: Chile, salétrom. Az ember sohasem tudhatja, hogyan éri el a nemesis. Diákkorom vegytan és földrajz tanulmányai óta Chile és salétrom — nálam elválaszthatatlan egységbe tart. Alig vártam, hogy találkozzam egy daliás, büszke chileivel, ki ismeri a földet, hol a salétrom virul. Ez végre itt, Izraelben, néhány évvel ezelőtt sikerült. Daliás nem volt ugyan, inkább kis kőpöcs, büszke is csak annyira, amennyire foglalkozása — teherautó-ügynökség — megkövetelte. De chilei volt, igazi chilei!

A bemutatkozás után természetesen rögtön a salétrom termelésre tereltem a szót. Esküszöm, azt se tudta, mi fán terem! Először azt hittem, csak szerénykedik, ámde, amikor öt perces társalgás után azt monodta, hogy ha meg akarom örízni jóemlékezetemben, hagyjam abba ezt a marhaságot, s a délamerikaiakra oly jellemző heves mozdulattal ragadta meg az előtte álló konyakos üveg nyakát — tudtam, őszintén beszél. Én akkor legmélyebb megvetésemmel sujtottam ezt a chileit, akiben nincs egy fikarcnyi salétrom-öndudat sem.

S ime, most itt állok én, az izraeli s rádöbbenek, hogy belőlem legalább annyira hiányzik a kálisó-öndudat, mint belőle a salétromé.

Mitévő legyek, Istenem, mitévő? Már mindent megpróbáltam az elmúlt évek alatt. „Nézd, drága fiam — szóltam magamhoz ilyen atyai hangon — elvégre aranyuk nincs, ezüstünk nincs, vasunk: mint a érték nélkül, rezünk: éppenhogy, kóolajunk csurrán-cseppen, de inkább az utóbbi. Kálisóknak viszont van, doszt. Hát örvendezzünk neki! Mert nézd: arany! Mennyi vér, mennyi könny, mennyi

kíváncsi kávéházi szomszédaink, hogy két telek-spekuláns tárgyal, nem pedig egy rabbi és egy hir-lapíró.

Ugyanis tel-avivi lakás és telek-árakról, valamint az új olék vámkedvezményeiről tárgyaltunk.

ármány tapad hozzá! Felesleges részletezni, ugyebár.

Míg ellenben mindez nem áll a kálisóra vonatkozólag. Hallottad, hogy valaha, valahol, akárcsak leütöttek volna valakit egy darabka kálisóért? Na ugye, hogy nem! És a kóolaj! Még napjainkban, az atomkorszak küszöbén is minden politikai fondorlat, intrika, gonoszság kútfórrása. Uralkodók, kormányok, népek sorsa forgott kockán érte; hódító háborúk, gyarmatosítás, kizsákmányolás, idegen érdekek uralma. Csak baj, csak szenvedés! Na, de ettől megkímélt minket a Gondviselés, mely oly híven örködött felettünk mindenkor, különösen az elmúlt huszonöt-harminc évben.

Az átkozott kóolajjal el-lenségeinket, az arab orszá-gokat sujtotta, feles meny-nyiságban, míg minket kálisóval s egyéb műtrágya-fé-lésekkel áldott meg. Hát legyünk hálásak érte, nap mint nap, éjjel, mint éjjel.

Aztán meg itt vannak ezek a japánok. Nekik van tranzisztor-iparuk, Fuzsijá-májuk, Mikádójuk, harakiri-jük, vannak teaházai, gé-sáik, szamurájai, halálpilótáik — de, ha kálisó kell nekik, akkor bezzeg hozzánk jönnek! Hát nem fel-emelő?”

Nem. Legalábbis, ami engem illet. Mit csináljak? Nem tudtam meggyőzni magam. Ez a kálisó, ez nem képes felkorbácsolni szunynyadó szenvedélyemet, nekem nem pezsdül hevesebben a vérem, ha a műtrágya-termelés legújabb vívmányairól olvasok. Ellenkezőleg: már az első öt-hat sornál elnehezülnek pilláim s édes álomra csukódik az a két szép csillagszemem.

Kétségbeesett helyzetemben elhatároztam, hogy a modern pszichoanalízis eszközhöz folyamodom, amely szerint, mint ismeretes, minden lelki defekt gyökere a zsenge gyermekkorba nyulik vissza, csak ki kell ásni a tudat alól. Analizálni kezdtem magam s döbbenetes felfedezésre jutottam: engem már három éves koromban sem érdekelt a kálisó s ez a negatív jelenség azóta vörös fonalként húzódik végig életemen! Serdülő koromban, tudásszom-jam csillapítására, ahogyan mondani szokták, faltam a könyveket, mégha áldozatokkal járt is. A negyedikben, például, intővel egybe-kötött osztályfőnöki meg-rovásban részesültem, mert hit-és erkölcsstan órást Lö-wy Árpád verseit olvastam a pad alatt. Ez mély meg-rázkódást okozott ifjonti lelkemben, mert csak a fel-éig jutottam a tanár által elkobzott kötetnek, amely bibliofil ritkaság számba ment s csaknem lehetetlen volt beszerezni Pesten.

A kis epizódott csupán annak illusziójára emlitettem, hogy kialakuló egyé-niségem érzékeny fogékony-ságot mutatott az élet leg-különbözőbb megnyilvánulá-sai iránt — ámde a kálisó-párologatás irodalma már akkor is széles ivben elkerülte érdeklődési körö-met.

Igy tehát nincs más hátra, mint hogy kegyetlen őszinteséggel levonjam a magam számára a konkluziót: nincs bennem semmi természetes vonzódás a mű-trágya iránt! Sőt, hogy e-gész nyílt legyek, még a va-lódi iránt sem! Hiába, ez megmáshatatlann, végzetes természetem.

Szóval, így áll a helyzet. Mármost, az a kérdés, jár-hatok-e mindezek után e-melt fövel tisztes polgártársaim között? Az a kéréssem, tekintsek enyhítő körül-ménynek egy önmagával ví-vódó ember töredelmes val-lomását, akiben alapjában véve megvan a jóakarát, de ősztlőneivel vívott harcában, ez alkalommal, csúfosan alul maradt.

Barcay Zeév

„Beldogult urfi koromban”, a gimnáziumi érettségivel a tarsolyomban minden ajtón, melyen munkáért kopogtatam, azonnalban kipenderítették. Az Alma Mater a kezemre ütött, amikor édes emléje felnyultam, összevonta szemöldökét az asszonyosság ezt suttogta felém: Maga fiam nincsen benne a zárt számban, melyet a maguk fajtájára részére a kormányzat engedélyezni kegyeskedett.

En tudom, hogy Alma Mater a maga részéről sajnálta a dolgot, hiszen gyermekkoromtól a gyengébbik nem mindenkor több megértést, gyengédséget tanúsított irántam, mint a teremtés koronái.

Sosem kapok állást, hivatalot, hajlott koromig kóborolhatok az utcán, ha nem fordítok élesem sorsom kerekén — ha nem tanulok meg gyors- és gépirni és nem sajátítom el a könyvelés alapelveit. Erre nem magam jöttem rá, Iboljka, a csipogó Iboljka sugározta ezt a meggyőződést és én már hajlottam is rá, hogy beiratkozom ugyanabba az iskolába, ahová ő jár, meg a többi lányok, akikkel akkoriban megégyes szurozásokon, meg a szigeti csatárgolásokon verődünk bandába.

Ezek a lányok már két hete szorgalmasan tanulnak Gitta kisasszony ujlipóvárosi kereskedelmi magániskolájában, ahol elég borsós volt a tandíj, de egy éven át mindenre megtanították az embert ahhoz, hogy tisztviselő pályára léphessen. Igaz, hogy ez a pálya csak amolyan rózsaszínű álom volt akkoriban. Akik már régebben viselték a tisztet, reszkettek az elsőjéről, a felmondólevelek napjától és másodikkán akkora kövek gördültek le a hivatalnokai szivekről, hogy dörrenésük től visszhangzott az ország. Olyan kövek voltak ezek, mint Szizifuszé, nem lehetett letenni, tovább kellett cipelni, ahogy nagybódotta a hónapban a napok száma úgy nehezült rá az íróasztalok boldog tulajdonosaira. Betyárvilág volt. Az ifjúság minden remény nélkül kóborolt a pesti aszfalton és egy nyolcvan pengős kis állás komoly karriernek számított, amiről irigy iskolatársak hosszan beszélgettek.

De nagyon kívántam én is a munkahelyet, az elsőjei fizetést, az emberi sorsot, azt, hogy tudjam, célja, rendje van az életnek. Belefáradtam már az utcai csatangolásokba, a szoknyaútáni loholásba, a mozinézés és a könyv olvasás naroktikumába, az életet akarom, a férfiunak való, a rendszerbe illesztett, köznapokat. Így azután egy napon jelentkeztem a kereskedelmi iskolában, s felvettek, bár már két hete folyt ott a szorgalmas tanulás.

Kellemes iskola volt. Nagyobb részét érettségi után lévő lányok jártak ide, meg néhány pattanásos kamasszfiu, közöttük 19 évvel emmel én már tapasztalt, felöltött, világi voltam. Hamarosan tekintélyt szereztem Gitta kisasszony, az igazgató, az intézet tulajdonosa majd mindennap példaképül állított a többi elé. A dicséretre a gyorsírásban tanúsított egyéni és ötletes rövidítésem és az anyagkönyvelésben való járatoságom készítették őt.

Tetszel Gittának — mondogatták a lányok, s ilyenkor éreztem, hogy elpirulok. — Butaság — hárítottam el a félig-meddig ugratásnak szánt figyelemzésüket.

Dehát, csak figyeld meg, hogy mindig neked magyaráz — erósködött Iboljka, aki alig leplezte féltékenységét.

Hízogott hiúságonnak Gitta kisasszony sok dicsérete, s igazán nem maradtam közömbös iránta. Alaposabban berevetésként, nagyobb gondallal kötöttem meg a nyakkendőmet, igyekeztem továbbra is elkép-

Az élet kapuja

Irta: Zoltán Dezső

ráztatni őt ötleteimmel. Szép nő volt Gitta, bár a kelleténél gömbölyűbb. A szeme volt gyönyörű. Nagy, fénylő, sötétbarna, bánatos. Bár az iskolában alig tett festéket magára, haját lesimítva hordta, lapossarku cipőt viselt, meg szoknya-bluz volt az öltözéke, láttuk egyszer színházban, suhogó selymekben, bodorított hajjal, alaposan kikészítve. Nagy átalakulás volt ez. Ugy tűnt ott a színházban, mintha egy gazdag ember elkényeztetett szeretője lett volna, nem dolgozó nő, aki tanítványokkal bajlódik nap-nap után, a késő délutáni órákig.

Az iskolában, — mely lakásával együtt egy bérház harmadik emeletét foglalta el — csak lassan haladtak előre a dolgok. Noha sok biztató jel mutatkozott, mégsem mertem a kezdeményezést magamhoz ragadni. Pedig a többiek is észrevették a rügyező szerelmet és úgy nézték a fejleményeket, mint spanyolok a bika- viadalt, körbeülve a porondot, ahol a dardák, lándzsák repkedtek, — egyelőre még csak a szemek tüzének dardái — mintegy előjátékai az eljövendő végzetes eseményeknek. Gitta idősebb nő volt, talán a harmincat is elérte már, telt idomu, szépfogu, ruganyos járusu, szemének titokzatos fényjelei sok csalódásról, sejtelmese élményről, élettapasztalatról küldtek üzenetet. Meghatóan magányos volt és egész életét a sejtelmesség fátyla borította.

Az ilyen Gittákról álmodnak szerelemre éhes ifjak, új rablói a nyárnak. Az én szivem is megtelt az iránta való vágyakozással, gondolataim egyetlen percre sem eresztették, odaláncolták őt hozzám, szemem képernyőjén lebegett folytonosan. A lányok valóságos koncentrált támadást intéztek már

abban az időben ellenem. Mire várok, miért nem kezdeményezek? Csak nem akarom megvárni, míg Gitta erőszakosan elcsábít? Férfi ember lesz-e belőlem? Mi féle mafla alak vagyok. Rögeszmém vált: hátha Gitta csakugyan megosztaná velem életét? De hogyan tegyek próbát? Nem ronthatok neki?

Gitta egyöntetű érzelmekeket mutatott irántam. Nevetett mondásaimon, dicsért, mosolygott rám, a szünetben cigarettával ki-nált. Egy napon pedig, amikor a táblánál elképráztattam saját kieszelésű rövidítésekkel, szeliden vitába szállt velem egy ötletem felett, s mikor álláspontjáról meggyőzni igyekezett, fehér, párnás kezét a vállamra tette.

Ez volt a harci jel, ez érlelte meg az elhatározásomat a tette. Mikor véget ért az óra, mely az utolsó volt aznap, a lányok unszolták, hogy szedjem már össze a holmijaimat és menjünk a mindenesti cukrászda-tanyákra. En csak huztam az időt, nem akartam, hogy lássák, miben fáradozom. Dehát nem lehetett őket becsapni, észrevették, hogy töröm valamilyen a fejemet és tapintatosan otthagytak magamra a színtéren. Addig ügyeskedtem, míg utolsó nap maradtam a terebmen. Gitta szoklásához híven az ablakba állt, cigarettázott, nézte a szomszédházat és mikor hátrafordult, meglepetten látta, hogy még ott vagyok.

Csodálkozó szemét rám-függesztette.

— Valamit mondani akar?

Zavaromban a szivacsot ragadtam meg.

— A táblát akartam csak letörölni. Az én írással van tele.

— Ugyan — legyintett

Gitta. — Majd a takarító nővel rendbetesz. Letétem a szivacsot. Zavartan tisztogatni kezdtem a kezemet s ruházatomat, amelyre térképet rajzolt a krétapor. Oly szánalmas voltam, mint katonát, akit a háboru első golyója terit le.

Gitta szomorú szeméből pajkos fény villant elő.

— Maga mondani akar valamit.

Ez felbátorított.

— Hát... lényegében... talán...

Gitta feszélytelenül mosolygott rám, ebben a mosolygásban azonban több volt a kíváncsiság, mint a bátorítás.

— En csak azt szeretném mondani, hogy a Gitta kisasszonynak olyan gyönyörű szeme van — hebegtem, segítségvára.

— Az én szép szemem... — mondta Gitta és hangjában most egy kis fájdalom remegett meg.

— Nemcsak a szeme gyönyörű, Gitta kisasszony... — ügyetlenkedtem... — De egészben... a lelke is...

Felnevetett. Keserűen.

— Az én gyönyörű lelkem, meg a szemem. Még egyetlen férfi sem akarta véglegesen birtokolni. Időlegesen igen... De örökre egyik sem kívánta...

Megrendülten álltam a szépséges lánnyal szemben, akit fértában hagytak a férfiak. Meglett szívem gyűlölettel mindazok iránt, akik megsebeztek őt, akik játszottak a szívével.

— En igazán...

— Maga gyerek... — kiáltott rám Gitta kisasszony... — En a férfiakról beszélek.

Lesújtva álltam. A sírás környékezett. Bárcsak vagy tizenöt évvel idősebb lennék — gondoltam... észrevettésem féltékenységgel.

Gitta felmnyújtotta cigarettádobozát.

— Cigaretta?

Reszkető ujjal nyultam a tárcába és alig bírtam meggyújtani a gyufát.

Megfogta a kezemet és úgy emelte a gyufát a cigarettájához. Bennhagyta kezét a kezemben.

— Maga kedves fiu... — mondta anyás szelidséggel. Aztán hirtelen az arcát nyújtotta felém. Ügyetlenül megcsókoltam... rohan- tam ki a teremből.

Bementem a cukrászda- ba. A lányok kíváncsian fürkésztek az arcomat. Ahhoz tulhamar jöttem, hogy valami történt volna, a sem mihez pedig tul soká. Miközben a kávémát kavargattam, a kíváncsiság tőrreit szurták az oldalamba.

— Gyorsírás — gyors- sitem — mondta Kati. Ezen nevettek.

Iboljka így morfondírozott: — Az ilyen érettkorú szépségek nem csinálnak nagy faxnit az ilyesimből.

Hallgassatok! — kiáltottam rájuk.

A megfontolt beszédű Ági mondta ki a szentenciát.

— Butaság! Gitta ilyet nem csinál. Nem szerkirozza a tandíjat...

Végefelé járt már az iskolaév és Gitta egyforma kedvességgel bánt velem. Néhány nappal a vizsga előtt, egy délután, az utolsó óra előtt odasugta, hogy a tanulás után beszélni kíván velem. Ábrándozva ültem az órán, nem is sejtettem, miről folyik a szó. Gitta képe lebegett előttem, lágy asszonyisággal, amint ölelő karját nyújtja felém. Alig vettem észre, hogy véget ért az óra és diaktársaim csomagolnak, elhagyják az iskolát. Ülve maradtam a padban, belső remegésemet alig bírtam leplezni. Hamarosan kettesben maradtunk. Gitta cigarettára gyújtott, s engem is megkínált. Most ő nyújtotta felém öngyújtójának lángját.

— Beszédem van magával — mondta sejtelmese és nagy, fénylő szemét rám emelte. — Jöjjön be a lakásomba. — mondta szinte- len hangon és már előre is indult, én meg utána bak- tattam.

Most voltam először a lakásában, ahová oly sokszor képzeltem magam. Puha fészek volt, különösen annak hatott a kopár, zord tantermek mellett.

— Üljön le — mutatott rá egy karosszékre, mely-

nek fejfémláját és kartá- ját csipke védte.

Mikor leültem, ő is le- ereszkedett a tőlem nem messzire lévő pamlag szé- lére. Hosszasan nézett, mo- solytalanul.

— Jó hírem van a maga számára, — kezdte egy kis hivatalossággal.

Egész lelkeimmel figyel- tem szavát.

— A szomszédos házban egy idős ügyvéd lakik — kezével átmutatott a kes- keny utca szembenlévő há- zára, ahol megfogható kö- zelségben volt az ügyvéd lakása, illetve irodája. — Nos, ez az ügyvéd, dr. Ke- lemen hozzám fordult, hogy ajánljak neki egy tisztvisé- lőt... — itt hatásszünetet tartott — én magára gon- doltam... Holnap ötkor je- lentkezzék nála, elsején pe- dig belephet. A vizsga aló- felmentem, kiállítás a bi- zonyítványt.

Mámorító érzés rohant meg. Allásom van! Munka- helyem, ahová reggel elme- gyek, ahol dolgozom, ahol elsején fizetést kapok, Rendszere lesz az életem- nek. Irigyelt ember leszek, a munka nélküli lévő embe- rek nagy sokaságában. Ugy elringatott a hír, hogy meg is feledkeztem róla, milyen reményekkel léptem be eh- be a szobába.

Gitta kisasszony tanáros szigorúsággal állt fel a pamlagról, keznyújtott. — Sok sikert kívánok magá- nak.

— Köszönöm.

— Örül?

— Nagyon.

— En is. Örülök, hogy én segítettem hozzá és hát ana- nak is örülök, hogy itt ma- rad a közéletben. Ha másként nem is, de az ablakon ke- resztül láthatom...

Az ablakon keresztül sok- kat nézegettünk egymást. Nyári szünidő volt. Gitta kisasszonynak sok ráérő ideje akadt — és engem sem halmozott el tulok munkával az ügyvéd. Halk- beszédű, szomorú ember volt az ügyvéd, aglegény, jóval a hatvanon felül, egész nap lótot-futott, ránhagyta irodáját és nek- kem kellett a postáját in- tézmem. Egész nap gépeltem a felszólítóleveleket olyan megszorult polgároknak, a- kik hátralekban voltak kü- lönféle részletekkel, házbér- rel.

Gitta kisasszony gyakran állt oda az ablakhoz, s gyö- nvörü szemét rámvillantot- ta. Kezdetben átkiabáltunk egy-egy szót a nyitott ab- lakon át, de azután rájöt- tünk arra, hogy telefonnal a kézben sokkal könnyebb az értekezés. És milyen bi- zarr dolog úgy telefonálni, ha az ember látja az ille- (Folytatás a 11. oldalon)

Mikes György:

Délamerika papucsban

A kitünő magyar-zsidó humoristának ez a köny- ve előbb angolul jelent meg. Most látható napvi- látót a mű magyar ki- adása, Sao Paulóban, a Bródy-kiadó gondozásá- ban.

Tévedés volna azt hinni, hogy Délamerikát Colum- bus Kristóf fedezte fel. Ezt csak a régi történelmi ba- bona tartja. A valóságot Mikes György tárta fel: ezt a földrészt 467 évvel Columbus után fedezte fel a nagyvilág. Addig a kutya se törődött vele. Kórea, vagy Kongó fontosabb volt az emberiség szemében, mint Délamerika, ahol 180 millió ember lakik. Most azonban felfigyeltek rá. De nem Columbusért, hanem dr. Fidél Castro miatt.

Ha az ember ezt a böl- cességét találja meg egy könyv első oldalán, persze, hogy kíváncsi a többire. S aztán nem is tud elaludni, amíg végig nem olvassa ezt a pompás művet, amelyben a fanyar humorba mártott, mely megfigyelések ker- getik egymást. A brazilai emberről, aki zokogva gyá- szolja feleségét. Meggyil- kolta szegényt, mert félre- lépett. Szegény ember csu- pa jószág, a légynek sem tud véteni, s most ilyen le- kibánata van. Hiszen ese- lekedetét nem rosszindulat- ból követte el, mi köze is volna ehhez a csúnya je- lemponáshoz a braziliai bennszülöttnék? Ez nem rosszindulat. Ez etikett.

Vagy: szabad-e korrup- cióval vádolni Brazília tár-

sadalmát? Micsoda rága- lom. Ha a rendőr meg akar büntetni, adj neki 20 cru- zert, zsebre fogja vágni, s utadra enged... De mer- jél neki ennél az összegnél többet adni, alaposan meg- gyűlik vele a bajod, még azt találja hinni, hogy megvesztegeted...

Angyali hely az a Dél- Amerika... Az argentinai pampákra baráti földbírto- kos repülőgépén indult a szerző s egy angol egyete- mi tanár. Hogy a repülő- gép sohasem jutott el a célponthoz és a kiránduló- nak nagynehezen sikerült visszaverődni Buenos Ai- resbe, ez magától értetődő és mindennapi jelenség eb- ben a hanyag és bájos dél- amerikai paradicsomban.

Az is Mikes szemére valló megfigyelés, hogy Braziliá- ban ideális testvériségben élnek fehérek, feketék és mulattok. De Rio de Ja- neiro legelőkelőbb lakójá- ban mégsem látta nyomát négernek. Miért van ez? Talán nem engedik be őket? Dehogynem — magyaráz- za a tulajdonos. — Csak- hogy ez drága lokál, sze- gény ember nem engedhe- ti meg magának. A néger pedig szegény. Nem járhat drága helyekre. Igen, per- sze, hogy Braziliában tes- véries megértésben élnek fehérek és feketék...

Az sem igaz, hogy Pe- ruban 40 fehér dinasztia tartja rabszolgaságban a tíz millió indiánt. Szó sincs róla — mondták a 40 csa- lád körében, ahol a szerző megfordult. Az az igazság, hogy ennek a 40 családnak

a tagjai végzik az összes jótékonyági munkát. Min- denütt ott vannak és eso- dalatos módon segítik a szegényeket...

„Mégkérdeztem tőle, hogy e csodálatos jótékonyág helyett nem lenne-e célra- vezetőbb, ha rendes mun- kabéért fizetnének az india- noknak?

— Ez amit a kommunis- ták is mondanak — felelte diadalmasan, mint aki vég- ső és megválszthatatlan ér- vvel ledöfi leleplezett el- lenfelét.

— Es mit tehetnek a kom- munistáknak, amikor ezt mondják? — kérdeztem.

— Kommunistákkal nem állok oda vitatkozni — je- lentette ki méltóságtelje- sen...

A könyv 188 oldalán 1000 bizonyíték van arra, miért forgatta fel dr. Fidél Cas- to forradalma Délamerikát. Fantasztikus elemzés és gördüli, fordulatok mese, szarkasztikus útleírás.

Amikor Mikes György itt járt Izráelben s megkér- dezte tőle, mennyi idő kell egy írónak ahhoz, hogy egy országról könyvet írjon, rá jellemző módon így vála- szolt: három év, vagy há- rom nap.

Ez a könyve olyan jó, hogy alighanem csak há- rom nap kellett hozzá. Min- den délamerikai országban három nap. De nem egy- szerű fényképezőgéppel a kézben: Röntgenel, amely a délamerikai társadalom- nak még a veséjét is meg- mutatja.

b. i.

Dr. Jacobsohn adv.

DUBEK FILTER
Kiváló!

Dr. Jacobsohn adv.

„Egyházsakadás” a nyugati kommunisták körében

Raymond Aron írja a Figaróban, hogy a kínai-szovjet szövetség nem kisebb jelentőségű a kommunizmus történetében, mint a XVI. századi reformáció a keresztény egyházakban. A nagy „szkizma” pedig természetesen nem korlátozódhatik a két óriásra, s mindkét fél mindent elkövet, hogy híveket toborozzon magának.

Az „ortodoxia” és az „eretnek” összeapása a küzdelemnek ebben a szakaszában a kínai felfogás táborának lavinászerű növekedése a szabad világ kommunistáit jelenti.

A Nyugat két legnagyobb pártja — az olasz és a francia — hivatalosan fenntartás nélkül Moszkva-párti. De mindkét pártban, különösen Olaszországban, nyitott a küzdőtérre lépett a kínabaráti frakció.

Togliatti pártjának „kínai szárnya” disszidens csoportokat alakított Milánóban (a jelek szerint Nyugat-Európa kínai barátai kommunistaik a központja), s itt működik az „Orient” elnevezésű kiadó, amely a hírhedt „huszonöt ponttal” látta el a múlt hónapban a Nyugatot. Pádo-vában és Bolognában is erős a kínai szárny, a kommunista szakszervezetek élén pedig a múlt évben kizárt sztálinisták szervezik az „igazi” kommunistákat üzemi forradalmi tanácsok — vagyis szovjetek — létesítésére. Nem titok, hogy kínai ügynökök látják el utasításokkal az olasz diszidenseket, legutóbb pedig Togliatti arra kényszerült, hogy az Olasz-Kínai Társaság renitenszű vezetőit kizárja a pártból.

Októberre Togliatti párt kongresszusát hívott össze, melynek főfeladata a frakciózás megszüntetése és a „figyelmeztetett” vita helyreállítása lesz. A párt többsége Togliatti támogatja, de Moszkvában ne titkolják, hogy aggodalomra ad okot az olasz pártutas, amely az északi és közép-olaszországi nagy központokban a vezető funkcionáriusok mintegy ötöd részére terjed ki.

Franciaországban jobban áll Moszkva szénája, s Thorez politikai ellenfelei már gunnyal vetik az öregedő pártvezér szemére, hogy Curuscsev kivánságára Tibót kell megvédenie Mao-val szemben, bár annak idején Sztálin szolgálatában ő volt a „vértől csöpögő bárdú faszisza” legbürgőbb leleplezője.

A francia kommunista pártból nem alakult ki szabályszerű kínai frakció, de a szakszervezeti vezetők egy része, csakugy mint néhány kizárt sztálinista ebben az irányban szervezkedik.

A kínaiakhoz intézett legutóbbi szovjet levél elpanaszolja, hogy öt kapitalista országban frakcionista,

pártellenes levékenységet támogat Peking. Belgiumban Grippa, a pártból kizárt hajdani vezér disszidens csoportját támogatják, az Egyesült Államokban „A kalapács és az acél” elnevezésű „opportunisták, szabotőr” csoportot, Braziliában az ugyancsak kizárt Grabois volt központi bizottsági tag klikkjét, Ausztráliában pedig egy Hill nevű frakcionista segítségével igyekeztek kettészakítani a pártot. A levél az olasz kommunista párt helyzetével is foglalkozik, megemlítve, hogy Peking fegyveres felkelésre szító kalandor provokátorokat támogat.

Olaszországon kívül komoly gondjai vannak Moszkvának Belgiumban. A szovjet levélben említett Grippan kívül a „rebellis kínai frakció” élére állt Henri Glineur, a belga kommunista párt egyik alapítója (egyben a Buchenwaldból szabadultak szövetségének elnöke). A belga lázongók nem vették tudomásul a pártból való kizárásukat, ellen-bürot alakítottak s hangos propagandát fejtenek ki a „revizionista elnyomás” ellen.

Figyelemreméltó az a tény, hogy az ázsiai nem-kommunista országokban kifejtett, Moszkva ellen irányuló aknamunka.

Indiában, ahol a múlt évi kínai támadás egy hazafiának nevezett, Pekinggel szembe forduló vonalat erősített meg a kommunista párton belül, ugyancsak felütötte fejét a Kína-párti frakció. Ma már a nyílt kettészakadás veszélye fenyegeti az indiai kommunista pártot, néhány szovjet segí államban pedig — Ben gáliában például — már meg is szerveződött a Pekingre támaszkodó ellenpárt.

Az indiai fejlemények azért különösen érdekesek, mert itt lehet konkrétan igazolni azt a szovjet vádat, amely szerint Kína a faji előítéleteket is kihasználja, színes és fehér kommunistákra osztva a vörös tábor. Ázsia és Afrika jó néhány országában nincs nehéz tere Pekingnek, amikor a fehér emberrel szembeni bizalmatlanságot átviszi a fehér kommunistára is. Ez annál könnyebben sikerül, mert a faji megosztás nagy egészében egyezik a fejlett, illetve az elmaradott országok felosztásával. A kínai szubverzív tevékenységnek eredménye az, hogy ma már Kalkuttában, az indiai kommunizmus egyik fellegvárában, nem a Moszkvához hű pártvezetőség, hanem az illegális frakció rendelkezik a párttagok többségével.

Nem világos az erős japán kommunista párton belüli helyzet, de a nyugati kommentátorok nagy jelentőségű tulajdonitanak annak a ténynek, hogy az „Akahata”, hivatalos japán

pártcsőcső, nem közölte egészében a szovjet választáslevelet, csak kivonatos formában közölte Moszkvából eredő közleményeket, ugyanakkor azonban teljes terjedelmében hozza Peking közleményeit.

Pikáns velejárója a kínai szovjet hadakozásnak a trockisták állásfoglalása. Ceylonban, ahol viszonylag erős trockista párt működik, fellükerekedtek a kínai vonal hívei, s általában, Európában is, a trockisták Pekinget támogatják Moszkvával szemben. Így állott elő a kommunista világ egyik jellemző paradoxonja: Mao, aki az igazi marx-leninista sztálini ideológia apostola, s mint ilyen első számú ellensége a trockista éretnekiségnek, ma a trockista „negyedik internacionálé” támogatását élvezi.

Nagy egészében Moszkva még mindig számíthat a

szabad világ kommunistáit pártjainak hivatalos vezető ségére, az ismert kommunista személyiségek pedig mindenütt fenntartás nélkül támogatják Chruscsev vonalát. A frakciózás azonban mintegy husz kommunista pártban a kettészakadás veszélyével fenyegeti a hírhedt „monolit egységet”. Ma még csupán második vonalbeli baloldali elhajlók, „hiperforradalmárok”, s a pártból kizárt elégedetlenkedők állnak az élen. Nincs kizárva azonban, hogy a küzdelemnek egy későbbi szakaszában a kínaiaknak sikerül majd ellenpártok egész sorát megszervezniök, amelyek — Indiában például — az igazi párt igényével léphetnek a mai „tevelygők” helyébe.

Ma még Moszkvát a hegemonia s nem kétséges, hogy a kommunista pártok többsége végig kitart a chruscsevi vonal mellett. A tény azonban, hogy erős szakadár mozgalom indult meg, amely úgy véli, hogy Moszkva a reformáció központja, Peking pedig a pápa székhelye, komoly gondokat okoz a Kremben.

Gáspár Béla (Bécs)

Öszájdról kérdezik:

Hát jó ez a zsidóknak?...

Írta: Reuvén Sofét

Túrágatunk, portyázgatunk, sportolunk a „kalandozások korát” élvezve. Csak e hét közepén érkezett haza Délamerikából a Makkábi Tel-Aviv, ugyanakkor Európába szivárgott a Hápoél Kirját-Ono együttese.

Mindenre el vagyunk készültve, bár titkon reméljük, hogy a legfelsőbb sporthatóság „bölcsessége” meg fogja akadályozni a kirját-onoiak szereplését a Real Madrid, vagy a Tottenham ellen...

Ami a Makkábi Tel-Aviv esetében nem egészen sikerült.

„Juda oroszlanjai” útra kész

A délamerikai túra viszonylag kedvező történelmi körülmények között jött létre. A szövetség szövetkező helyett éppen a bomlás állapotában leledzett. A Dubnov-utcában székelő Hápoél-többség megkockáztatott egy „ejnye-ejnye” megjegyzést, de azt is hallani. Nem akarták kiámsni a fifty-fifty ügyében nemrég hátuk mögé rejtett csatabárdot. Így történt, hogy az első erősebb ellenkezés éppen a Makkábi Haifa köréből érkezett. Ők sem az ellenfelek erősséget kifogásolták. Azért durcáskodtak, mert a gyönyörű túrát állítólag az orruk elől kapartintották el. Miután a Makkábi Tel-Aviv ezt az akadályt is elhárította, úgy látszott, hogy minden rendben van a túra körül.

Az állami sport-hatóság közbeszó

Mint derült égből a vilámban, jött ekkor az állami sporthatóság és letiltotta az utat. „Miért?” — kérdezték sértődötten az érdekeltek, féllábbal az argentin pampákon érezvén magukat.

Dáfní: Mert túl erősek az ellenfelek.

Túra vezető: Mi sem vagyunk gyengék. Bennmaradtunk a Nemzeti Bajnokságban...

Dáfní: A túratervet nem hagyhatom jóvá. Tervezett ellenfeleik klasszissal jöttek.

Túra vezető: Majd segítünk magunkon. Titkos fegyvereink vannak. Bunker és Amosza harcképtelenné teszi a legjobb csapatokat...

Dáfní: Értse meg, hogy a többszörös világbajnok uruguayi válogatot ellen

Az ujságokból

Az egyiptomi katonai felvonulás

(HABOKER, a Liberális Párt lapja). Az egyiptomi katonai felvonulásnál a demonstrációra való törekvés erősebbnek mutatkozott a katonai titkok megőrzésére irányuló parancsnál. De nemcsak Egyiptomban van ez így, nálunk is hasonló a helyzet a függetlenségi nap alkalmából megrendezett felvonulásoknál.

A felvonulás nem szónoklat. Ott fegyverek voltak láthatók. Nálunk még nem volt hivatalos reakció Nasser beszédére és a kairói felvonuláson bemutatott új hadfelszerelésekre. Mindenképpen üdvös ez az önmegtartóztatás. Csak egy kivétel volt ezen a téren: a tábornok, vezérkari főnök, aki kijelentette, hogy a felvonulás és a modern egyiptomi hadfelszerelés ilyen nagyméretű bemutatása elsősorban ellenünk irányul és éppen ezért figyelmeztetésül kell szolgájon Izrael számára. A vezérkari főnök szerint súlyos bünt követtünk el önmagunkkal szemben, ha nem vonjuk le a megfelelő következtetéseket a kairói parádéból.

Bennünket e pillanatban az érdekel, mik azok a következtetések, amelyeket le kell vonni. A vezérkari főnök bizonyára nem szándékozik azt javasolni, hogy indítsunk megelőző háborút. Cur tábornok csak annak a szükségességére gondolhat, hogy mennyiségben és minőségben párhuzamos jellegű fegyverekre van szükségünk. Erről azonban gondoskodnak biztonsági hatóságaink és még sohasem hallottuk, hogy bármilyen tényszerű, beleértve a Knészetet is, nem lett volna hajlandó a hadsereg rendelkezésére bocsátani a szükséges összegeket.

A vezérkari főnök figyelmeztetése csak megerősíti Egyiptom számára, hogy amennyiben a felvonulás a mi megfélemlítésünkre irányult, úgy elérte célját. És az Egyiptommal fennálló kapcsolatunkban, úgy véljük, hogy fölösleges, ha nem káros volt, ezt az elégtételt megadni Egyiptom számára.

Lövöldözések az éjláti úton

(HACOFE, a Vallásos Nemzeti Párt hivatalos lapja). — Rövid időn belül ez a második eset, hogy az éjláti úton támadás történjen a végre járművek ellen. Maga az a tény, hogy mindkét alkalommal a megtámadott gépkocsinak sikerült kikerülni a csapdából anélkül, hogy sofőrjeik megsebesültek volna, nem von le semmit a támadások súlyosságából.

Eddig nem hallottunk semmiféle hivatalos magyarázatot ezeknek az incidenseknek a jellegéről és arról sem, hogy milyen tényezők állanak azok mögött. Hir szerint, nincs semmiféle politikai tendenciája ezeknek a támadásoknak, vagyis nem valamely szomszédos állam megbízásából hajlják azokat végre. Azt mondják nekünk, hogy ezek nem fidain-jellegű támadások, hanem beduinok bosszúakciója Izrael ellen, mert Izraelen átvonuló csempésztársaikat lelőtték, vagy börtönbe zárták.

Bárki is legyen ezeknek a támadásoknak a végrehajtója, az összes rendelkezésünkre álló eszközöket foganatosítani kell, hogy megtanítsuk őket: Izrael szuverén területe nem szabad préda.

Az UNO-n keresztül követelni kell a szomszéd államoktól — amennyiben onnan jöttek, vagy oda menekültek a támadók. — hogy megfelelő módon büntessék meg ezeket a támadásokat és foganatosítsanak lépéseket azok beszüntetésére. A kormány köteles a legszigorúbban reagálni ezekre a támadásokra, mert máskülönben azt a gyengeség jelenek fogják elkönnyvelni a szomszédos országokban is bizonyára akadnak majd tényszerű, amelyek kihasználják az utóbbi két incidenst további támadásokra.

Hajtsák végre maradéktalanul a sertéstörvényt!

(SÓARIM, a Poálé Agudát Jiszráél hivatalos lapja). — A sertéstenyésztés befűltására vonatkozó törvény tegnapelőtt életbelépett Izrael államában, egy bizonyos körű kivétellel, Názáret mellett. Mostantól kezdve tehát a belügyminisztérium jogosult igénybevenni a rendőrség segítségét házkutatások lefolytatására és Názáret környékén kívül mindenütt jogtalanul tartott árú elkobzására. Ennek a törvénynek a Knészet által való megszavazása a koalícióban résztvevő vallásos pártok és elsősorban pedig a Poálé Agudát Jiszráél vívmányát képezik.

Ez a törvény, jóllehet nem százsázalékosan tökéletes és bizonyos kívánnivalót hagy maga után, mégis nagy eredmény. Ha annak szövege és szelleme szerint, végrehajtsák ezt a törvényt, jelentős lépéssel közeledünk majd ahhoz, hogy eredeti zsidó jellege legyen a zsidó államnak is. A törvény végrehajtására vonatkozólag azonban súlyos aggodalmak merülnek fel. A jelentések szerint eddig, több mint 30.000 sertést már „eldugták”. Számos hizlaldát felszámoltak, néhány sertéshizlalda-tulajdonos azonban még mindig megpróbálja, hogy order nisi útján szálljon szembe a törvénnyel.

Ugy tünik, hogy a törvény végrehajtásának fő nehézségét azok a baloldali kibucok képezik majd, amelyekben a sertéstenyésztés jövedelmező gazdasági ágat képez. Nem szabad megengedni, hogy a kibucok esetleges pénzügyi kártérítési követelése a disznók felszámolásának következtében, a törvény végrehajtásának akadályát képezze.

A helyhatósági tanácsoknak, a rendőrségnek és az összes illetékes tényezőknél teljes segítséget kell nyújtaniok, hogy maradéktalanul végrehajtsák a sertéstenyésztést befűltő törvényt.

A Globke elleni ítélet

(AL HAMISMAR, a Mápám hivatalos lapja). — A keletnémet felsőbbrendű életfogytiglani fegyházra ítélt Hans Globket, a bonni kormány államtitkárait. A pert Globke távollétében folytatták le. Bebizonyosodott Globke bűnössége, mint a nürnbergi törvények legfőbb megszővezője. Ez a faji törvény képezte a zsidó nép elpusztításának „jogi” alapját.

Meg kell mondjuk: igazságos ítélet volt Globke ellen. Az ítélet és a per fontos nevelői küldetést tölt be a nézet nem számára. De a tárgyalás egy másik feladatot is betöltött: azokra a náci-elemekre irányította a fényt, akik különböző országokban, elsősorban pedig Nyugat-Németországban szabadon járkálnak és magas feladatokat töltenek be anélkül, hogy az igazságszolgáltatás keze elérné őket.

Küldjön
IKKA-csomagot
magyarországi rokonainak és barátainak

A július (7. sz.) listát lezártuk

Megrendeléseket a ros-hásáná előtt kiosztásra kerülő augusztusi (8. sz.) listára vesznék fel a

MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSALEM: Vajda Jolán (helyettese Boros Sándor) délután 5-7-ig a Tuv Táam cukrászdában, King George 9.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27., 1. emelet, d. o. 10-12 és délután 5-7 óra között. Telefon: 55052.
HAIFA: Léber ékszerüzlet, Nordau 21., délután 4-7 óráig.

Levelezést kizárólag: G. Kemény, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség.

SPORT

Izrael és Görögország úszóinak találkozója

A nyár kellős közepén vagyunk és ez érezhető a hétvégi sporteseményekben is. Az izraeli sportkedvelők között a „kénytelen” a szombati napot családja körében eltölteni, vagy egyéb pihenést-szórakozást keresni magának, mert kevés a sportesemény.

Az izraeli sportolók egy része is külföldi elfoglaltsághoz folyamodott. Az izraeli úszóválogatott, vizilabda válogatott például idegen vizeken fogja kipróbálni erejét. Athénban holnap és holnapután hivatalos, országos közötti viadal keretében fogják összemérni erejüket Görögország és Izrael legjobb női és férfi úszói. Ugyanebben a keretben a két ország vizilabda válogatottjai is találkozni fognak egymással. Szombaton hivatalos országos közötti mérkőzés jegyében és vasárnap pedig az Athén és Tel Aviv városok közötti mérkőzés formájában.

Az izraeli úszóválogatott ki-tűnő formájú lett tanuságot a Salzburgban megtartott nemzetközi munkásság sportszövetség fesztiválján és a Svájcban lefolyt Izrael-Svájc országos közötti viadalon, amely izraeli győzelemmel végződött. Az izraeli úszóválogatott Svájcban Wittingen sportintézetben egyhetes edzőtáborban folytatta készülődését és befejezésül helybeli úszók részvételével egy barátságos jellegű uszóversenyt rendezett.

A legtöbb számban az izraeliek győztek és többek között Marcsawik Chajuta, a 200 méteres női mellúszásban izraeli csúcsot állított fel 3:09,9 perces eredménnyel (a régi csúcs 3:10,4 perc volt).

Ugyanezen a versenyen Kol Cháná új izraeli ifjúsági csúcsot állított fel a 100 méteres női hátúszásban 1:23,4 perces idővel.

Az izraeli úszók terv szerint ma reggel indulnak Svájcban Athénba és ugyan csak odaérkeznek a Hápoél Ausztriában tartózkodó atléta is, akik Athénban a helybeli versenyzőkkel mérkőzést rendeztek.

Az izraeli vízilabda válogatott egyhetes edzőtábor után tegnap utazott a görög fővárosba. Rauschnitz Benjamin, a csapat edzője a következő 9 játékost jelölte ki a turára: Winkler Gaby, Kanitz Michá, Sefa

A ma esti mérkőzésen a Hápoél Haifa négy válogatott játékos: Chamo, Bartzilaj, Volodarszki és Katz csapatuk színeiben fognak játszani.

Közben Izraelbe érkezett már a Vroclavi Európa bajnokság részletes programja, amelyből kiderül, hogy Izrael válogatottja első mérkőzését október 4-én a bolgár kosarasokkal fogja tartani. Huszonegy órára a jugoszlávok a világbajnokságon második helyezést elért kitudó válogatottjával fogják az izraeliek összemérni erejüket és ezután 6-án a törökökkel, 7-én a magyarokkal és 10-én a hollandokkal találkoznak. Az izraeli csapat két további ellenfele az előmérkőzések folyamán Belgium és Olaszország válogatottja lesz.

A Real Madrid kosárlabda csapata értékes győzelmet aratott, amikor Madrid 86:69-es magas pontszámmal győzte le a Vörös Hadsereg szovjet együttesét az európai kosárlabda kupa-döntő első találkozóján.

A két csapat a hónap végén tartja meg a visszavágót Moszkvában és a 17 pont különbség nagy előnyt jelent a spanyol együttesnek az Európa-Kupa esetleges megszerzésében.

A spanyol polgárháború befejezése óta (1939-ben) ez volt az első hivatalos érintkezés Spanyolország és a Szovjetunió között és

először húzták fel a szovjet zászlót a spanyol fővárosban. A mérkőzés maga sportzerű keretben zajlott, minden incidens nélkül folyt le.

Az első 15 percen kiegyenlült harc folyt a pályán, de 21:19-es orosz vezetése után idegesség lett urrá a vendégeken és a hazai csapat kihasználva a büntetődobásokat 35:26-ra vezetett a féldőben. A második féldőben 30 pontos előnyre tettek szert a spanyolok (75:45) és csak a mérkőzés vége felé sikerült a szovjet együttesnek 17 pontra csökkenteni a különbséget.

Interjú a hápoél kerületi úszóbajnokságai jegyében hét versenyt rendeznek szombaton: Dorot kibucban reggel 9-től a Negev körzetnek; Kvu cat Schillerben a déli körzetnek délután 4 órai kezdettel; Petach Tikván délután 4-től a saroni körzetnek; Sáár Háamák kibucban fél 4-től a Gáll Háamárvi úszóinak; Rámát Hásofetban Megido és Háréj Efrájim körzeteknek; Máaján Cvi kibucban a Somron körzet úszói versenyének háromnegyed 10-től és Dovrát kibucban az Emek legjobb úszói részére reggeli 9 óras kezdettel.

Az ausztráliai Hákoách Sidney ajánlata

Érdekes fordulat állt be a héten az Ausztráliában szereplő három izraeli labdarúgó helyzetében. A Hákoách Sidney csapata, amely leszerződött a három játékos, újabb levelet intézett az izraeli Labdarúgó Szövetséghez és ajánlatot tett a viszály békés megoldására.

„Hajlandók vagyunk Lévi Rafit és Chalidit meggyőzni, hogy térjenek vissza Izraelbe, míg a harma-

diak játékosért, Smulevics Dánielért (aki a nyáron csatlakozott a már harmadik éve Sidneyben tartózkodó két társához) hajlandók vagyunk megfelelő kártérítést fizetni” — írja a Hákoách Sidney vezetősége.

Ugyazintén ígértet tesz az ausztráliai csapat vezetősége, hogy ezután csakis a FIFA által elismert hivatalos átigazolási jegyében hajlandó izraeli játékosokat leszerződnetni.

Az izraeli szövetség rövid válaszában fejtette ki nézetét:

„Tartjuk magunkat június 8-án küldött levelünk-höz, amelyben követeltük mind a három játékos azonali visszautazását, vagy játékok letiltását Ausztráliában.”

Ünnepi fogadást rendeztek Petach Tikván a haifai színház művészeinek tiszteletére abból az alkalomból, hogy befejezték a városban lévő Oron amfiteátrumban egyhetes szereplésüket, amelynek során a Kaukázusi Krétakör mutatták be estéről estére. A petach-tikváni Hácví teremben megtartott fogadás a város vezetői és meg hívtak vettek részt. Rásis polgármester megköszönte a haifai művészek vendég szereplését és annak a reményének adott kifejezést, hogy más izraeli városokban is létesítenek ilyen sikeres színházakat, mint a haifai.

Interjú a hápoél kerületi úszóbajnokságai jegyében hét versenyt rendeznek szombaton: Dorot kibucban reggel 9-től a Negev körzetnek; Kvu cat Schillerben a déli körzetnek délután 4 órai kezdettel; Petach Tikván délután 4-től a saroni körzetnek; Sáár Háamák kibucban fél 4-től a Gáll Háamárvi úszóinak; Rámát Hásofetban Megido és Háréj Efrájim körzeteknek; Máaján Cvi kibucban a Somron körzet úszói versenyének háromnegyed 10-től és Dovrát kibucban az Emek legjobb úszói részére reggeli 9 óras kezdettel.

Az ausztráliai Hákoách Sidney ajánlata

Érdekes fordulat állt be a héten az Ausztráliában szereplő három izraeli labdarúgó helyzetében. A Hákoách Sidney csapata, amely leszerződött a három játékos, újabb levelet intézett az izraeli Labdarúgó Szövetséghez és ajánlatot tett a viszály békés megoldására.

„Hajlandók vagyunk Lévi Rafit és Chalidit meggyőzni, hogy térjenek vissza Izraelbe, míg a harma-

diak játékosért, Smulevics Dánielért (aki a nyáron csatlakozott a már harmadik éve Sidneyben tartózkodó két társához) hajlandók vagyunk megfelelő kártérítést fizetni” — írja a Hákoách Sidney vezetősége.

Ugyazintén ígértet tesz az ausztráliai csapat vezetősége, hogy ezután csakis a FIFA által elismert hivatalos átigazolási jegyében hajlandó izraeli játékosokat leszerződnetni.

Az izraeli szövetség rövid válaszában fejtette ki nézetét:

„Tartjuk magunkat június 8-án küldött levelünk-höz, amelyben követeltük mind a három játékos azonali visszautazását, vagy játékok letiltását Ausztráliában.”

Ünnepi fogadást rendeztek Petach Tikván a haifai színház művészeinek tiszteletére abból az alkalomból, hogy befejezték a városban lévő Oron amfiteátrumban egyhetes szereplésüket, amelynek során a Kaukázusi Krétakör mutatták be estéről estére. A petach-tikváni Hácví teremben megtartott fogadás a város vezetői és meg hívtak vettek részt. Rásis polgármester megköszönte a haifai művészek vendég szereplését és annak a reményének adott kifejezést, hogy más izraeli városokban is létesítenek ilyen sikeres színházakat, mint a haifai.

Ünnepi fogadást rendeztek Petach Tikván a haifai színház művészeinek tiszteletére abból az alkalomból, hogy befejezték a városban lévő Oron amfiteátrumban egyhetes szereplésüket, amelynek során a Kaukázusi Krétakör mutatták be estéről estére. A petach-tikváni Hácví teremben megtartott fogadás a város vezetői és meg hívtak vettek részt. Rásis polgármester megköszönte a haifai művészek vendég szereplését és annak a reményének adott kifejezést, hogy más izraeli városokban is létesítenek ilyen sikeres színházakat, mint a haifai.

Vasárnap, július 28-án (nem hétfő!) tea-estet tartunk a mo- adóban. Háziasszonyok: Krummer Rózi, Freundé, Kohn Margit, Kronovitz Edit, Trattner Ilona. Ugyanakkor feliratozás és befizetés az augusztus 13-iki opera-előadásra.

Hápoél ifjúsági kerékpárverseny

Holnap reggel fél 6-kor rajtol a Hápoél országos ifjúsági kerékpár bajnoksága. A rajt a tei-avivi Járkon hid mellett lesz és a fiatal versenyzők 50 kilométeres ut után a Chedera melletti Alliance autógumi gyár mellett érnek majd a célba.

Sulydób- mérkőzések

Az országos sulydóbó csapatbajnokság keretében holnap 10 órai kezdettel a Hápoél Bét Seán és a Hápoél Migdál Háemek csapatai találkoznak egymással Bét Seánban a helyi munkástanács termében.

A csapatversenyen kívül versenybe lép az Ausztráiból érkezőtt tel-avivi Askenázi Éli sulyemelő is, aki Salzburgban többek között két új országos csúcsot állított fel és elérte az olimpiai szintet is.

A Hápoél kerületi úszóbajnokságon

A Hápoél kerületi úszóbajnokságai jegyében hét versenyt rendeznek szombaton: Dorot kibucban reggel 9-től a Negev körzetnek; Kvu cat Schillerben a déli körzetnek délután 4 órai kezdettel; Petach Tikván délután 4-től a saroni körzetnek; Sáár Háamák kibucban fél 4-től a Gáll Háamárvi úszóinak; Rámát Hásofetban Megido és Háréj Efrájim körzeteknek; Máaján Cvi kibucban a Somron körzet úszói versenyének háromnegyed 10-től és Dovrát kibucban az Emek legjobb úszói részére reggeli 9 óras kezdettel.

Az ausztráliai Hákoách Sidney ajánlata

Érdekes fordulat állt be a héten az Ausztráliában szereplő három izraeli labdarúgó helyzetében. A Hákoách Sidney csapata, amely leszerződött a három játékos, újabb levelet intézett az izraeli Labdarúgó Szövetséghez és ajánlatot tett a viszály békés megoldására.

„Hajlandók vagyunk Lévi Rafit és Chalidit meggyőzni, hogy térjenek vissza Izraelbe, míg a harma-

diak játékosért, Smulevics Dánielért (aki a nyáron csatlakozott a már harmadik éve Sidneyben tartózkodó két társához) hajlandók vagyunk megfelelő kártérítést fizetni” — írja a Hákoách Sidney vezetősége.

Ugyazintén ígértet tesz az ausztráliai csapat vezetősége, hogy ezután csakis a FIFA által elismert hivatalos átigazolási jegyében hajlandó izraeli játékosokat leszerződnetni.

Az izraeli szövetség rövid válaszában fejtette ki nézetét:

„Tartjuk magunkat június 8-án küldött levelünk-höz, amelyben követeltük mind a három játékos azonali visszautazását, vagy játékok letiltását Ausztráliában.”

Ünnepi fogadást rendeztek Petach Tikván a haifai színház művészeinek tiszteletére abból az alkalomból, hogy befejezték a városban lévő Oron amfiteátrumban egyhetes szereplésüket, amelynek során a Kaukázusi Krétakör mutatták be estéről estére. A petach-tikváni Hácví teremben megtartott fogadás a város vezetői és meg hívtak vettek részt. Rásis polgármester megköszönte a haifai művészek vendég szereplését és annak a reményének adott kifejezést, hogy más izraeli városokban is létesítenek ilyen sikeres színházakat, mint a haifai.

Vasárnap, július 28-án (nem hétfő!) tea-estet tartunk a mo- adóban. Háziasszonyok: Krummer Rózi, Freundé, Kohn Margit, Kronovitz Edit, Trattner Ilona. Ugyanakkor feliratozás és befizetés az augusztus 13-iki opera-előadásra.

Vasárnap, július 28-án (nem hétfő!) tea-estet tartunk a mo- adóban. Háziasszonyok: Krummer Rózi, Freundé, Kohn Margit, Kronovitz Edit, Trattner Ilona. Ugyanakkor feliratozás és befizetés az augusztus 13-iki opera-előadásra.

Egymás között...

MAGYAR-ZSIDÓ KURIR

A tel-avivi Makkabea emlékeztet rendezett Beregi Armin halálának tizedik évfordulója alkalmából, melyen nagyszámban vettek részt a magyar jisivu kiemelkedő egyéniségei. Dr. Grotto Mose héber nyelven nyitotta meg az estet, s különösen a Beregi által Magyarországon 1918-ban létesített zsidó önvédelem történelmi jelentőségét emelte ki. Dr. Ungár Béla beszédében a halálától kezdve a varázslata Beregi pályafutását, Simon Tibor Beregi „Isten árnyékában” című regényének egy fejezetét olvasta fel. Dr. Engelberg Dezső „El malé ráchámim”-ja fejezte be az estét.

Az Izraelben élő nagybányaiak mintegy kétszáz-an gyűltek össze azon a baráti fogadáson, amelyet a New-Yorkból érkezett Nussbacher, Markovics és Schlesinger családok tiszteletére rendeztek, melyen évtizedek óta nem látott volt barátok, egykori szomszédok találkoztak össze. Elhatározták, hogy egy nagybányai emlékbünet adnak ki, mely hivatva lesz megörökíteni a nagymúltú bányai hitközség emlékét. Ugyanakkor megtárgyalták annak a szükségességét is, hogy kamatmentes kölcsön-pénztárt létesítsenek a nagybányai új olék támogatására. A sikeres találkozó, illetve fogadás megszervezése Grünfeld Hermann és Muszkál Mose érdeme.

A szabadkai származású. Akkón élő Róna családban több családi esemény zajlott le az elmúlt héten. Nyolcvan éves születésnapját ünnepelte a közismereti és közszertetnek örvendő Róna néni, akit sokan kerestek fel ebből az alkalomból az ország távolabbi részeiből is, hogy szerencse kívánataikat tolmácsolják. Róna néni unokáját, Róna Arjét a múlt héten avatták tengerésztszítte, egy másik unokája, Goldner Chava, az ismert akkori zongoratanárnó pedig sikeres évszázó hangversenyt rendezett.

A jeruzsálemi tudományegyetem biológiai fakultásán az elmúlt napokban avatták a biológiai tudományok doktorává Pór Dov Francis, az ismert ifjúsági cionista harcost. Pór Francis az országba érkezése előtt éveken át élénk ifjúsági cionista szervezési munkát fejtett ki, ami miatt néhány éves szabadságvesztést kellett elszenvednie. Az országba érkezését követően nagy lendülettel folytatta származási országában megkezdett biológiai kutató munkáját és a jeruzsálemi egyetem több ízben külföldre is kiküldte ösztöndíjjal. A felavatott dr. Pór Francis Pór Béla-nak, a jeruzsálemi magyar társadalom kedvelt tagjának fia.

Csütörtökön a Kol Jiszráel Budai Mária és Székely Kató Ráchel koncertjét sugározta. Gluck, Mendelssohn- és Brahms-dalokat adták elő.

Faragó Ernő nemzetközileg ismert hegedűművész, felesége, Madeleine kíséretében izraeli látogatáson volt néhány napig. Ittlétük során interjút adtak a Jeruzsálem Post részére és összeköttetésbe léptek az Új Kelettel is. Faragó Ernő, aki a kolozsvári zeneakadémiát végezte, a USA egyik legnagyobb zeneiskolájának tulajdonosa, illetve vezetője feleségével együtt. Gyakran koncerteznek az Egyesült Államokban. Iz-

Natanján a WIZO rendezésében Ciment Imre tárpartott irodalmi estet, amelyen Gonda Kató és Ciment Gábor is szerepelt. Az est nagy sikert aratott.

Natanján és vidékén élő máramaroszigetiek baráti találkozója 1963 július 8-án Natanján a Bét Zeév termében tartották meg. Reich Jehosúa országos elnök beszámolt a szervezet működéséről és a kiadandó máramarosi és sziget emlékkönyvről. A helyisport elhatározta egy fagyalt-est megrendezését. — Lehovits Jiszráel, a kitűnő hangú kán tor héber és jiddis dalokat énekelt.

réli tartózkodásuk során tárgyalásokat folytattak Boskovits Uri Sándorral, akinek szerzeményeit jövőre, amikor ismét Izraelbe érkeznek, modern szerzőket bemutatni koncertjén kíván bemutatni. Izraeli látogatásuk során jövő évi koncertjüket készítették elő.

A haifai magyar jisivu köztisztelőnek örvendő tagjai, Mózes Bözi és Andor bensőséges hangulatban és családi körben ünnepelték házasságuk 25. évfordulóját. Számosan keresték fel jókivánságaikkal.

Az Idősebb Dolgozók Szövetsége az elmúlt héten nagyszerű estét rendezett, aminek vendégelőadója dr. Háromi László, az Új Kelet svédországi munkatársa volt, aki „Zsidók a nagyvilágban” címmel tartott igen érdekes előadást. Salpeter Julius, majd Züsmann Alfréd vezették be az előadásokat 4s dr. Giora Bám Amí mondott köszönetet az előadónak az értékes előadásért.

Arnold Wasker, az élő angol irodalom kitűnő névű színpadi szerzője interjút adott a közelmúltban, melyből kiderül, hogy magyar-zsidó vör csörgedezik ereiben. Edesanyja ugyanis szilágysomlyói származású.

Az idősámitás történetéről írt érdekes könyvet dr. Hahn István, budapesti főiskolai tanár. A kultúrtörténeti mű szerzője eredetileg rabbi volt és arról ismeretes, hogy héber és magyar nyelvre oda-vissza egyforma könnyedséggel fordít. Az utóbbi évtizedben a társadalomtudományi szakon ad elő a budapesti Pedagógiai Főiskolán.

A londoni televízió meghívására az angol fővárosba érkezett Kállai István, pesti magyar-zsidó színpadi író, akinek legutóbbi darabját, „Férjek a küszöbön” címmel mutatta be a József Attila színház. — A fiatal író egyik művét az angol televízió lekövette.

Beér-Seván a MASZK (Magyarajkú Színjátékosok Köre) vidám kabarét rendezett az elmúlt héten, melynek keretében ünnepelték meg a népszerű Faragó Sándor 25 éves színészi jubileumát. A Bét Háamot ebből az alkalomból zsűfő- lásig megtöltötte a közönség, hálás tapsokkal jutalmazta a jubilánst és a MASZK többi szereplőinek játékát. Az előadón meg sikerrel szerepelt S z e n e s G i z i és M o l n á r P á l i s.

Herzlián szép sikert aratott ariá- és dalestijével Groh Julia népszerű énekesnő, aki a Gaál-Róza duóval együtt lépett fel. A zsűfőlet terem közönsége lelkesen tapsolt a szereplőknek.

Natanján és vidékén élő máramaroszigetiek baráti találkozója 1963 július 8-án Natanján a Bét Zeév termében tartották meg. Reich Jehosúa országos elnök beszámolt a szervezet működéséről és a kiadandó máramarosi és sziget emlékkönyvről. A helyisport elhatározta egy fagyalt-est megrendezését. — Lehovits Jiszráel, a kitűnő hangú kán tor héber és jiddis dalokat énekelt.

Irja: Dr. MARTON GIZELLA

A Haifai Városi Színház: A poloska

Irta: Vladimir Majakovszky, héberre fordította:...

Vajon Milo, a kitünő me-
dező, nem gondolt arra,
hogy párhuzamot vonjon a

A két darab közötti lé-
nyegi hasonlatosság befo-
lyosította volna a Majakov-

Mindkét darab a totalitá-
ris rendszer szatirája. Mind
két zseniális fiatal szerző,

Ekkora szellemi és törté-
nelmi azonosság után csak
világos, hogy ha a Maja-

Ilyenfajta intellektuális,
nyomasztó hatású, pesszi-
mista darabhoz ugyanis a

Valamilyen sikert azért
mégis remélünk, mert a
Majakovszky-szatira — ami

Az első részben Kinorkin,
a főszereplő, a rongyos,
piszkos, éhes proletár, hogy

Szombaton, augusztus 3-án
bemutató
Haifán
a „TAMAR” moziban.

Két előadás: 7 és 9.15-kor

Hétfőn, augusztus 5-ikén
bemutató előadás
Te'-Avivban
„Mugrabi” terem, 8.30-kor

Pénteken, augusztus 2-án
országos bemutató
Kirját-Mockinban
„OROT” — este 8.45-kor

Szombaton, júli 27., szombat
A FIZIKUSOK
KI-KI A MAGA MODJÁN
Haifa, július 27., szombat
ÉDES IRMA

Szombat, júli 27., este 8.30
IZRAELI OPERA
RIGOLETTO
T.A., „Tchelet” mozi
4 - 7.30 - 9.30
CATARINA VALENTE
a hangtémák-kiadónak,
a közönség kedvence,
a dalokkal tele, színes, né-
metül beszélt rekordfilmben:
Az egyszerű leány
Leghűtés. - Tizenkettedik hét

Minden este
TEL-AVIV, Tel. 229719
TEL-AVIZIA
Revü 2 részben.
Rendező: Srágá Friedmann
HAIFA, Tel. 69366
EGY AGORÁS
TÖRTÉNELEM
Rendező: Chájim Topol
INTIM SZÍNHÁZ
A FIU ÉS A LÁNY
Irta: KISHONT FERENC
Szereplők:
SOSANA SANI
és ARJE LAVI
Haifa, július 26., péntek
Béjténu, 9-kor
Tel-Aviv, júli 27., szombat
Nachmani, 7.30 és 9.30-kor

Kinorkint és úgy kezelik,
mint valami idegen, pre-
hisztórikus figurát. Kinor-
kinnal együtt egy poloska
is, ami éppen a nyakán volt,
a tűz pillanatában, szintén
átvérszelte az 50 éves fa-

A zongoránál Sosztakovics, mellette Mayerhold, „A poloska” első rendezője, mögöttük Majakovszky.

gyást. (Innen a darab cí-
me). A poloskát a tudósok
nagy érdeklődéssel vizsgál-
ják, mint valami ismeretlen
vadállatot.

Ez mit lát Kinorkin ebben
a „Szép új világban”? Hogy
az egész még nyomorui-
tabb, mint az ő szegényes,
proletár világában, amiből

Nagy napja volt a két-
személyes Traklin kisszín-
háznak az elmúlt vasárnap:
ekkor mutatta be első mű-
sorát a Leissin teremben
meghívott vendégek és a
sajtó képviselői előtt.

Mirjám Nevo (Rózsa Ma-
rika) és Teodor Toma vé-
gre hosszú fáradságos mun-
ka után fontos állomáshoz
jutottak el: önálló válalko-
zásuk első gyümölcsét arat-
hatták le. Nagy dolog ez
színészek életében, amikor
az utolsó szegiz és meg-
hívóig saját maguk erejéből
kell mindent megcsinál-
niok... Mennyivel könyve-
lyesebb dolguk van a fixfe-
téses, biztos állásban lévő
színészeknek, csak felveszik
a gázsit és punktum!

Mint ahogy ez a szerencse
nem adatott meg, — vagy
legalábbis nem állandó elő-
jellel — minden lénynek,
akit Thália papnő homlo-
kon csókolt, kialakult Izrá-
elben (és más országokban
is) az a szokás, hogy két,
vagy három, esetleg négy
színész saját kis héber tár-
sulatot alakít és előadásai-
val elsősorban a vidéket
járja.

Nálunk az a kivételes
szerencse éri a kisszínhá-
zakat, — és ez egyben ala-
pításuk egyik tényezője is,
— hogy a vidék (kibucok,
kisebb-nagyobb falvak, min-
denfajta ipari és mezőgaz-
dasági települések) lakos-
sága kulturális és színház-
járó. Ha egyszer-kétszer
havonta színtársulat jön,
az egész közönség apraja
nagyja színházba megy.

A kibucokpontok és mun-
kásszervezetek, hogy kielé-
gítsék tagjaik kulturvágyát
és lelki szükségleteit, meg-
szervezik a színelőadások,
koncertek és egyéb szórako-
zások idejét Meghívják a
társulatokat vagy önálló
művészeket, s ami a fontos
a művészek számára, előre
megveszik az egész elő-
adást. Egy társulat, — ha
nívós előadást nyújt — így
száz-kétszáz előadást is el-
érhet egy darabjával vidéki
turnéján, tehát biztosítva
van a megélhetése.

Ez a magyarázata an-
kiugró neonbetűs rendezetek
között.
Kinorkin nem akar ebben
a borzalmas, modern atom-
világban élni, visszaván-
kozik a jégsekreánybe, a
csendbe és a nyugalomba.

A díszletek érdekesek, lát-
ványosak és szellemes meg-
oldásúak. (S. Vitkin.) Az
első részben a proletár és a
polgári környezetnek meg-
felelően naturalista módra
vannak kiképezve. De fur-
csán hatnak és talán fölös-
legesek is a régi orosz pro-
paganda-filmfelvételek, ame-
lyek a proletár forradalom
és a társadalmi küzdelmek
korszakát mutatják be.

A második rész díszletei
viszont grandiózus felépíté-
sűek, óriási színes gépek,
fények tömkelege. Félme-
tes világgá sikerült ezt ki-
képezni, s hideg fut végig
a nézőn, amint ez az idegen
világ leperget előtte.
A főszereplő, Ili Gorlicki,
el tudja hitetni velünk, hogy
valóságos, rongyos proletár
és hogy jobb sorsa legyen,
megvetett polgári családba
kell beházasodnia. Még tán-
colni is megtanul és —
Uram bocsá! — még frak-
kot is ölt. Később szintén
meggyőző, amint felszáza-
dos „álmából” felébredve,
csodálkozik az értelemnél-
küli, furcsa új világon és
kimenekül belőle...
Igen jók a „polgári ele-
mek” is, elsősorban Abra-
hám Mor, mint Oleg Bat-
nun, a gigerli polgár, aki
tanácsadó, táncos és még
számos más funkciót is ab-
szolvál. Sok természetes hu-
morral játszik Ruth Szegál,
mint Rozália Pavlovna, a
leendő anyós. Együttérzünk
Nává Sánnal, Kinorkin bú-
bánatos, elhagyott, proletár
kedvesével.
Milo igazgató és rendező,
akinek 25 éves rendezői ju-
bileumára hozták színre ezt
a darabot, képességének
legjavát állította sorompó-
ba.
Jubileumi méltatására ez
alkalomból nem térünk ki,
minthogy néhány hét előtt
erről, mint érdekes izraeli
társadalmi eseményről, az
Uj Kelet külön méltató cik-
ket közölt.

Hölgyeknek! Vélázték érkezett Franciaországból...
Teregal, treviere, dacron, diolen, sima és mintás sítón.
svájci selyemsantung, cotton, szatén, különféle színekben.
Terrylene minden színben.
SZENZACIÓ! Amerikai máraképek elegáns ruhára, santung-
cotton- és diolenből, 3 méter 9-12 font.
TEL-AVIV, ALLENBY
Eckmann-ház
Béjrat az udvarból.
Égyetlen a táblára!

LEA 85.

JIDDIS OPERETT - KOMÉDIA SZÍNHÁZ
„IDL MITN FIDL”
zenés vígjáték 2 felvonásban és 3 képen
HAIFA, július 26., péntek, Armon, 8.45
Tel-Aviv, július 27., szombat,
Ohel-Sém, 7.20-9.40
HERZLIA, július 30., kedd, Héjchál, 8.30

MAX PERLMAN
a híres táncos komikus
A MÁN OF BAJ TUG
című nagy zenés vígjátékban
Gita Galina közreműködésével.
Utolsó előadások
Tel-Aviv július 27., szombat
ZOA — 7 és 9.30
KIRJAT-GAT, július 30., kedd, Gát, este 8.30-kor
HAIFA, augusztus 1., csütörtök, Ora, este 9 órakor
TEL-CHANAN, augusztus 2., péntek, este 8.30-kor

HABIMA H
Tel-Aviv, júli 27., szombat
A FIZIKUSOK
A kisteremben:
KI-KI A MAGA MODJÁN
Haifa, július 27., szombat
ÉDES IRMA

Moádon Háteátron
Minden este
TEL-AVIV, Tel. 229719
TEL-AVIZIA
Revü 2 részben.
Rendező: Srágá Friedmann
HAIFA, Tel. 69366
EGY AGORÁS
TÖRTÉNELEM
Rendező: Chájim Topol
INTIM SZÍNHÁZ
A FIU ÉS A LÁNY
Irta: KISHONT FERENC
Szereplők:
SOSANA SANI
és ARJE LAVI
Haifa, július 26., péntek
Béjténu, 9-kor
Tel-Aviv, júli 27., szombat
Nachmani, 7.30 és 9.30-kor

Haifai mozik műsora:
GAL OR: AZ ELTUNT HADOSZTALY
ARMON: A VILAG FORRÓ EJSZAKAI
ACMON: MINDEN A SZERELEMRŐL
MIRON: ASSZONYOK BÖRTÖNE
RON: 80 NAP A VILAG KÖRÜL
MAY: KID GALAHAD
ORA: S. B. AKCIÓ (kémfilm)
AMFITEATRUM: OKLAHOMA

A JIDDIS REVÜ SZÍNHÁZ
bemutatója
LICA ABRAMOVICI-AVRON
rendezésében
1000 IZ
(TOJZEND TAÁM) című, nyáregji fantázia jiddis revüjét.
Szerep-
osztás: Al. Gronovsky Pedy Arie Jákov Alpern
Jack Amion Anna-Bella M. Bar Amalia Bernstein
Rivka Koller Kochává Harary Aviva Gil Judith Hampel
Vezényel: Zene: Diszlet: Tánc:
P. Schwartzman Harry Reiningger Adrianna Neumann Nurith Cohen
Kedden, augusztus 6 Szerdán, augusztus 7 Csütörtök, augusztus 8
Afula - „Kolron” Raanana „Oroth” Bat Galim „Tchelet”
Pénteken, augusztus 9 Szombat, augusztus 10 Vasárnap, augusztus 11
Givátájim „Noga” Tel-Aviv „Mugrabi” Kfar-Warburg
IDEJÉBEN VÁLTSÁ MEG JEGYÉT!

ITT A NYÁR...

DEODORANT

2 csepp HELENE CURTIS
"DEODORANT" a
hőnájába, frissességét
és izzadámentességet biz-
tosít egy teljes napra.

Napi két csepp — az ön-
bizalom és kellemes meg-
jelenés előfeltétele munká-
ban és társaságban, reg-
geltől estig.

"A „DEODORANT”
HELENE CURTIS la-
boratóriumok gyártmánya.

Helene Curtis

Teddy-boyok és feketeingesek találkozója

Svájcban nem ritka a nemzetközi kongresszus, he-
tenként tucat szám rendezik a különféle organizá-
ciók világ-találkozóikat az
internacionális atmoszférá-
jú Helvéciában — s a helyi
közvélemény már teljesen
immúnis a kongresszusok-
kal szemben.

Ezúttal mégis feltűnést
keltett és az évtized leg-
furább nemzetközi találko-
zójának rangjára jutott a
huligán-kongresszus. Mint
köztudomású, a rendbontó,
dühös ifjúság probléma-
kája tényleg világjelenség,
s ügylátszik, néhány élle-
mes vállalkozó — napjaink
divatja szerint — szerve-
zett keretbe akarja tömör-
íteni a fekeveszett fiatal-
okat. Az első nemzetközi
huligán-találkozón 300 de-
legátus gyűlt egybe a vi-
lág minden tájáról. A ta-
nácskozás zárt ajtók mö-
gött, a világsajtó képviselői
nek távollátása jegyében
folyt.

Női szakasz

MENUHIN.
A FELTALÁLÓ

Jehudi Menuhin, az egyik
legnagyobb elő hegedűmű-
vész, egy újfajta hegedűt
talált fel. A találmány tel-
jesen megváltoztatja a he-
gedű áll-tartójának hagyó-
mányos formáját és a fel-
találó szerint sikerült ki-
küzöbölni az új megoldás-
sal a hegedű eddigi ké-
nyelmetlenségét.

A MIKROSKÓP ALATT

Dr. Joseph Slaninger pé-
csi sebész érdekes operá-
ciót hajtott végre a napok-
ban — mikroszkóp alatt.

A páciens néhány évvel
ezelőtt autóbalesetet szen-
vedett és erősen megrom-
lott a hallása. A sebész
megállapította, hogy a ko-

ponyacsonton egy hajszál-
vékony repedés keletkezett
és ez okozza a bajt. Mik-
roszkópot helyezett a repé-
dés fölé és kétmilliméteres
műanyag-darabkával való-
sággal „megfoltozta” a re-
pedést.

MARILYN: 90 PERC

A hollywoodi Fox-valla-
lat emlékfilmjét készítette a
tragikusorsú Marilyn Mon-
roe pályafutásáról.

A 90 perces film a nép-
szerű művész nő legjobb
filmjeinek legszebb jelene-
teit sűrít.

KÉS

**A HALHATATLAN
KABOS GYULA**

Kabos Gyula, a felejthe-
tetlen emléktű magyar-zsidó
komikus 75 évvel ezelőtt
született. Az évforduló al-
kalmából Kabos emlékfilm
állít össze a budapesti tele-
vizió.

Gózon Gyula, Ráday Im-
re, Keleti László és más
pályatársai emlékeznek
majd a filmen Kabos Gyu-
lára, majd pedig részlete-
ket pergetnek egykori fil-
meiből, a Budai cukrászdá-
ból, a Címzett ismeretlen-
ből, az Iglói diákok-ból, a
Lila akác-ból, a Maga lesz
a férjem-ből és a Lovagias
ügy-ből.

**CSDORTOS REPÜLÉS
GÖRÖGORSZÁGBA ÉS
CIPRUSBA.**

10 nap Görögországban,
látogatással a nemzet-
közi kereskedelmi vásá-
ron,
7 nap a ciprusi hegyek-
ben szeptember 1—17-ig,
790.— font.

Az árban: repülőút, uta-
zási adó és szálloda. ●
Egyéni repülő utazások:
ATHÉN, 10 nap 675 font;
szálloda és látogatás a
nemzetközi kereskedelmi
vásáron,
BÉCS, 10 nap, 1,125 font;
szálloda, kirándulások
(a bécsi nemzetközi ke-
reskedelmi vásár: szept-
ember 5—15-ig.),
HANNOVER, tíz nap
1,305 font; szálloda és
látogatás a nemzetközi
vásáron.

Az egyéni repülőutazások meg-
hosszabbíthatók 23 napig.
Kivánatra utbaneső városok-
ban az utazás megszakítható.
Iratkozzon fel már most
utazásra az 1964-es
északamerikai nemzet-
közi vásárra és a Japán-
ban tartandó olimpiai
játékokra.

Argoutours

Tel-Aviv,
Ibn Gvirol-utca 31.
ZOA-házal szemben.
Jeruzsálem,
Ben Jehuda-utca 3.
Telefon: 25569.
Beszélünk magyarul

16 Uj Kelet 1963 VII 26

Tenyérnyi nagyvilág

Koppenhága:

Egy dán harisnyagyáros
a legmodernebb technológiá-
ban való jártassága révén
új találmányhoz jutott.
Ultraganggal „bombázza”
a nylon-szálakat, s így a
harisnya — mint olvassuk
— sokkal tartósabb.

London:

Az angol orvosok orszá-
gos hadjáratot indítottak
a cigarettá ellen. Az első
eredmény 50—60 százalé-
kal emelkedtek a pipaárok
Albionban. Érdekes, hogy
feltűnően sok nő hagyta
abba a cigarettázást, mi-
után a szigetszág orvosai
félreverték a harangot és
a gyengébb nem tagjai is
ráfanyalodtak a csutorára.

Köln:

Néhány hónappal ezelőtt
sokat írtak az újságok
Rolf Höchhut, fiatal német
színpadi szerző darabjáról,
„A helytartó”-ról, amely-
ben XII. Pius pápa és a
faszizmus viszonyát bírálja,
meglehetősen keményen. —
XXIII. János pápa halála
és az új pápa, VI. Pál meg-
választása levette a napi-
rendről egy rövid időre az
ügyet, de most ismét elő-
térbe került. Az történt
ugyanis, hogy a bonni pá-
pai nuncius, Gorrado Bafile
hivatalosan felkérte Karl
Penzer kölni bíró, hogy
adjon jogi véleményt: va-
jon a darab alapján nincs-
e lehetőség bírói úton fele-
lősségre vonni az író, —
halottgyalázás címén.

Krakó:

A híres Jagello egyetem
diákjai és professzorai ün-
nepségekre készülnek. Hat-
száz évvel ezelőtt alapítot-
ták a krakkói, Alana Ma-
tert.

Párizs:

Ötletes módon dolgozza
fel a házasság problemati-
káját André Cayatte, a ne-
ves francia filmrendező.
Két külön filmet forgat s

„Ran Transport”

szállítás, kirándulások,
bútor szállítás az ország
minden részébe.
Nap-napi kézbesítő szol-
gálat: Tel-Aviv — Beér-
Séva — Dimona.

Irodák:
TEL-AVIV,
Perce-u. 29. Tel. 62355.
BEÉR-SÉVA,
Slovt Beér Bin Chárod-u. 53.
(10-es u.) tel. 3294.

egyikben a nő, másikban
pedig a férfi szempontjából
vizsgálja meg a házasság
pozitív és negatív vonásait.
A két filmet a Champs Ely-
sées két oldalán lévő, egy-
mással szembeni mozikkban
mutatják majd be — egy-
időben.

Melbourne:

Edward Halstrem ausztrá-
liai kutató 12 évvel eze-
előtt fehérszőrű kenguru-
fajta kitenyésztésével kez-
dett kísérletezni. Csak most
koronázta siker az erőfeszí-
téseit s olyan keresett a
fehér kenguru, hogy a ku-
tató egycsapásra, vagyons-
ember lett.

Johannesburg:

Az egyik délafrikai hit-
község rabbi-pályázatot írt
ki s már a következő szom-
baton sor került egy am-
biciós, fiatal, modern pá-
lyázó „próba-szónoklatára”.
Az ifjú rabbi rendkívül lel-
kesen beszélt, ostromozta a
kapzsiságot s más gyarló-
ságokat. A beszéd hevében,

a nagyobb hatás kedvéért
rámutatott egy fal mellett
álló hitsorsosra s lendüle-
tesen kérdezte:
— És te, zsidó testvé-
rem, gondoltál-e valaha is
komolyan arra, hogy a mi
emberi életünk véges? —
A rabbi itt hatásszünetet
tartott, de veszére, mert
a megszólított hangosan
reagált:
— De mennyire gondol-
tam! Hiszen életbiztosítási
ügynök vagyok...

Tokió:

Nemzetközi tudományos
körök megállapítása sze-
rint a japán vízvezetési
víz a legegészségesebb és
legüdítőbb a világon. Kris-
tálytisztá forrásvizet szál-
lít a csőhálózat a japán la-
kásokba s innen van, hogy
a mikádó alattvalói bár-
hol is járnak a világon, se-
haton sor került egy am-
biciós, fiatal, modern pá-
lyázó „próba-szónoklatára”.
Az ifjú rabbi rendkívül lel-
kesen beszélt, ostromozta a
kapzsiságot s más gyarló-
ságokat. A beszéd hevében,

Találmány kerestetik...

Amerikában az a szokás,
hogy ha valami rendkívüli
esemény történik, a sajtó
körkérdés formájában szó-
laltatja meg a híres embe-
reket az ügyről.

Napjaink egyik főkérdé-
se: — Mi a véleménye a
rakétakutatásról?

Jane Russel filmszínész-
nő eredeti választ adott a
kérdésre:
— Nagyra tartom a tu-
dós férfiakat, hogy már
könnyűszerrel állítják elő
a legbonyolultabb rakéta-
kat is. De még nagyobbra
tartanám őket, ha feltalál-
nák azt a női cipőt, amely
bélül nagyobb, mint kívülről.

A sirásoknak nem mindegy...

A Corriere Lombardo cí-
mű olasz újságban híre-
dést tett közzé a „Munkát
keres” rovatban egy sirás-
A hirdetés így hangzik:
**FIATAL SIRÁSÓ ALLANDÓ
ALLAST KERES,** szociála-
ing kedvező környelben, jósa-
tárogatás közepében —
Homokos talaj előnyben.

**SPAIN
BARCELONA
PALMA DE MAJORCA
SUCCOTH CRUISE
4.10.63-18.10.63
M.S. MOLEDET**

ZIM

A szukkoti körutazás során (1963 október 4.—1963 október 18.)
a s. s. „MOLEDET” hajó fedélzetén, ismeretterjesztő kirándulásokat
rendezünk Spanyolországban (az érdekes Barcelonába, a csodálatos
Palma de Majorcába), Cote d'Azurban (Cannes, Monte Carlo, Monaco),
Rómában, Nápolyban és az ár már 695.— fonttól, adóval és partmenti
kirándulásokkal. Részletek az utazási irodákban és az ország minden
„Shoham” fiókjában.

»HISZTUR« szukkoti hajózást ajánl Önnek, a „MoleDET”
fedélzetén 695.— fontért, 120.— font kör-
utazásokért benne.

**RÉSZLETEK ÉS FELRIRATKOZÁS: »HISZTUR», TEL-AVIV
BEN JEHUDA 32. (EL-AL ház). TELEFON: 59281.**

Elanit kötöttáru gyár keres:

sikkötőket, körkötőket, kötőket fully
fashion gépre,
önálló mestert a fenti gépekhez,
orszót vagy orszónőket, kettlőzőt,
varrónőket overlock és Singer gépek-
hez, vasaló(nő)-t, átnézőnőket,
munkavezetőt a varroda vezetésére.
Jó munkaerőknek jó munkafeltételek.

A munkahely vidékieknek is könnyen megközelíthető
Bemutakozás délelőtt 9—1 óráig:
**ELANIT Ltd., Tel-Aviv, r. Hámászád 11.,
Giboré Jiszráél és La Guardia utcák mellett.
Telefon: 31423-4-5.**

VEGYEN BUTORT
SAROKREKAMÉT, SZALONREKAMÉT, FOTELET
olesón, könnyű feltételekkel. Saját gyártmány.
**MARKOVICS-GRÜNFELD, TEL-AVIV
HAJARKON-UTCA 52., ALLENBY-UT SAROK**

Dr. E. ju-
dr. Schei-
kell e la-
mutatn-
becsülük e-
ez az é-
ad, hogy
ben lassu-
Még elő-
igérete, c-
ma, tuda-
dig is na-
vezették
tást től-
ország-
melyben
nyos in-
vele kap-
képző in-
mesterek
ti, hagi-
tudomán-
munkáss-
ugyanoly-
neveli a-
ket, a n-
menekül
egykor-
fénykor-
Pályal-
lönösen
tők a
életében
tanított-
Heller E-
me volt
tással é-
munkás-
ta meg-
kutatás-
Dokto-
leti ha-
vek ke-
az agg-
ismerője
1938-ban
sokan
rabbiav-
ben E-
lasztja
ve, hog-
életének
doka, l-
A rabbi
két esz-
ban, ah-
kézirat-
mányoz-
kezve,
kezete
és itt
rabbi-fe-
domány
folytas-
ler Be-
napjára
leumi E-
ben 8
Mester-
gát, 19
gyar In-
den év-
juk cik-
hetjük
melybe
telmét
tartás-
könyv-
ben Ká-
fűstjér-
malt v-
szether
1942.)
A m-
sorozat
kegy v-
mélte E-
ra szal-
zettől.
től nem
szerenc-
szidóság-
dor sz-
idején
anyját
agyon-
A fel-
gyász-
ték fe-
vágya-
zet mé-
és reá-
hogy I-
nyttá-
zék az
vészber-
rat. Na-
e felad-
BOL
Az
sögül
beli u-
mulva
az ass-
nek?
— N-
zik a
fest, é-
után t-
az, an-
az, am

Dr. Scheiber Sándor 50 éves

E jubileumi évfordulón Dr. Scheiber Sándort nem kell e lap olvasóinak bemutatnunk, ismerik nevét, becsülik egyéniségét. Mégis ez az évforduló alkalom ad, hogy összefoglaló képet lássuk munkásságát.

Még előtte a gazdag élet igérete, de tudása, szorgalma, tudományterete eddig is nagy eredményekhez vezetett el. Fontos hivatást töltött be a magyarországi zsidóság életében, országban minden tudományban minden tudományos irányban, vállalkozásokkal kapcsolatos. A Rabbiképző Intézetet a régi nagy mesterek szellemében vezeti, hagyományait őrző, tudományos törekvéseiket, munkásságukat folytatja és ugyanolyan komolysággal neveli az új rabbinemzedéket, a nagy tragédia megmenekült maradványait, mint egykor neveletlen intézeti fenykorában.

Pályakezdesének éveit különösen termékeny esztendőket a Rabbiképző Intézet életében. Nagy mestereket tanítottak itt és különösen Heller Bernát nevelő szellem volt a legmagyobb hatással és az ő tudományos munkássága irányában látta meg saját tudományos kutatásainak útját is.

Doktori értekezése „Kelti hagyományok a nyelvek keletkezéséről”, mint az aggadukutatók komoly ismerőjét mutatják be. — 1938-ban avatták rabbivá, sokan emlékeznek a „Rabbiautó beszédére”, melyben Ezekiel prófétát választja mintaképül, hirdette, hogy a könyv a pap életének legdrágább ajándéka, leghűségesebb társa. A rabbi diploma birtokában két esztendőt tölt Londonban, ahol a British Museum kézirattudományát tanulmányozza. Onnan hazatérve, Dunaföldvár gyülekezetébe hívja meg rabbijául és itt módja nyílt, hogy a rabbi-feladatok mellett tudományos kutatásait is folytassa. Itt adja ki Heller Bernát 70-ik születésnapjára szerkesztett jubileumi Emlékkönyvet, melyben ő állította össze a Mester Irodalmi munkásságát. 1938 óta az Izr. Magyar Irodalmi Társulat minden évkönyvében ott találjuk cikkét, közülük kiemelhetjük azt a dolgozatát, melyben a sófárkúvadás értelmét kutatja a gyászszertartásokon (I. M. I. T. Évkönyv, 1940) és azt, melyben Kájin és Abel áldozati fiújáról szóló legenda yomait vizsgálja a szépművészetben (I. M. I. T. Évk., 1942).

A mérhetetlen tragédiák sorozatában különös isteni kegy volt az, ami megkímélte őt a vidéki zsidóságra szakadt kegyetlen végzetől. A megpróbáltatásoktól nem maradt mentes a szerencsésebb sorsu pesti zsidóság sem. Scheiber Sándor született a nyilas terror idején veszítette el, édesanyját szemé láttára lökték a Vadász utcában. A felszabadulás után a gyászából új feladatok emeltek fel, megvalósult régi vágya, a Rabbiképző Intézet meghívta professzorául és reá hárult a feladata, hogy Löwinger Sámuel irányítása mellett újjászerveze az intézetet és a nagy részben elpusztult könyvtárat Nagy buzgalommal állta feladatokat elvégzéséhez.

BOLDOG HAZASSÁG

Az absztrakt festő feleségül vesz egy társasági belüli urilányt. Néhány hét múlva valaki megkérdi az asszonytól, hogyan élnek?
— Nagyszerűen, — hangzik a válasz. — A férjem fest, én pedig főzök. Azután találgatjuk, hogy mi az, amit ő festett és mi az, amit én főztem.

regi intézet falai között ismét a zsidó élet lehetőségét érezték. A teológia mellett itt kapott otthon a héber nyelvű „Tarbut” elemi- és középiskola, pedagógiumot létesítettek, ahol az érdeklődők számára zsidó irodalmat és héber kultúrát tanítottak. Scheiber Sándor tanított mindezekben az is-

Dr. SCHEIBER SÁNDOR

kolatipusokban a jó pedagógus adottságaival és eredményeivel.

Ezek az esztendő tudományos tekintetben is sokat hoztak létre, 1947-ben jelenik meg szerkesztésében a Löw Immanuel Emlékkönyv (Semitic Studies in Memory of Immanuel Löw). E kötetet Löw Immanuel 90 éves születésnapjára készült kiadni, de az 1944 megakadályozta a munka létrejöttét.

1947-ben „Zsidó tudományos tennivalók Magyarországon” című cikkében egyes tudományágakra mutatott rá, amelyek a kutató a legfőbb anyagot Magyarországon találhatja meg. A bibliográfia, kéziratok kiadása, zsidó tárgyak kutatása a magyar irodalomban, történelem, néprajz — ezeknek a tudományágaknak a művelését jelölte meg a maradék magyar zsidóság tudósaira, kutatóira és ezek a feladatok határozták meg az ő kutatási területét is. Valamennyi itt megjelölt feladatkör gazdagodott Scheiber munkássága által. 1957-ben közlése a magyarországi zsidó folyóiratok bibliográfiáját, melyben 308 időszaki folyóiratot sorol fel Nagymagyarországról.

Tudományos munkásságának jelentékeny területe a Magyar Tudományos Akadémia birtokában lévő Kaufmann genizák publikálása. E kiaknázhatatlan kincsestárból számos részletet adott közre. Csak elő kell vennünk az utolsó 15 év nevesebb jubileumi műveit, emlékkönyveit, judaizisztikai folyóiratait, ott találjuk Scheiber szövegkiadványait a középkori zsidó irodalom és költészet köréből. Nagy feltűnést keltett a prozelita Obadjáról való publikációja. Ugyancsak a

Kaufmann-hagyatékából való publikáció, a XIV. századbeli illusztrált hagada, amit a Magyar Tudományos Akadémia adott ki és dr. Scheiber írta hozzá a bevezetőt.

Számtalan azoknak a zsidó tárgyaknak, kifejezéseknek világirodalmi motívumoknak száma, amiket Scheiber világitott meg és talált meg hozzá a ritka irodalmi párhuzamot. Legutóbb a Talmudban előforduló mondásról olvastuk magyarázatát: „Seker en lo raglajim (nincs lába a hazugságnak). Ennek pontos párhuzamát Phaedrus egy meséjében találta meg. A bolygó zsidóról szóló legenda-kör éveken át foglalkoztatta őt.

A zsidó és általános néprajz sok adatot, adalékokat köszönhet neki. Kutatja Kiss József költeményeiben fellelhető folklór-stilistikus nyomokat és megvilágítja eredetüket. (Imit-Evkönyv, 1948.) Mikszáth Kálmán elbeszéléseiben kutatja a keleti folklór hatását. Az utóbbi években komoly történelmi kutatást is folytatott. E hasábkon már ismertették a Magyar Zsidó Oklevéltár kötetét, melyeket Grünwald Fülöpkel közösen adott ki és a magyarországi zsidó feliratokról szóló könyvét. A magyar irodalomnak is alapos ismerője, e tárgykörből is számos dolgozata jelent meg.

Scheiber Sándor még alkotóereje, buzgó törekvései teljében van, tudjuk, hogy a zsidó tudomány még sokat várhat tőle. Barátai, pályatársai, az elmúlt évtizedek emlékeztetőinek osztályosai szívből kívánják neki sok-sok tevékeny esztendőnek áldását.
Dr. Komlós Ottó

„Hamupipóke”

(Kiss József születésének 120-ik évfordulóján.)

Írta: F. Fürth Margit

Hamupipókének énekelte meg a feleségét a Költő... Az volt-e? Vajon annak érezte magát?

...Kiss József születésének századik évfordulóján elzarándokoltam a költő lakásába és megintertültem a költő feleségét, Hamupipóké... Ültem a gyönyörű portréja előtt és beszélgettem vele. Azahogy csak néztem, néztem a festményt, hangtalanul, kérdeztem őt és a feleleteit csak véltém hallani.

Hamupipóke... A balba menet? Vagy megterében onnan?... Hőféhér, omlatag selymek, a dereka karcsú a selyemdudorok között, keblén, meztelen karján ékszer... Nem-nem! Ó nem a konyhában babot borsóból szemelgető-válogató Hamupipóke! Ó a királyfi választotta, méltó párja! Így látta őt, ilyennek látta őt a Princ, — ahogy magát a versben nevezte, a Princ, álmok királyfia, hercege, a költő. Ilyennek festette őt a Lotz mester egyik tanítványa.

Néztem és kérdeztem őt: „Nehéz volt? A költő feleségének lenni nehéz volt?” „Szép volt!” — hallottam a feleletét, — „szép volt! Tizenhét éves voltam és verseket írt hozzá... Aztán... nagy dámák, grófnők rajongtak a verseiért, — amiket nekem ajánlott, nekem...”

„Igen, ő a költő volt. De... a gyerekek jöttek egymás után és élni kellett! Élni a sok hétköznapot, a házat rendben tartani és csendben lenni, ha írt... És szaladni a borogatással, ha fájdalmi voltak és diétásat főzni neki külön és mindig-mindig

csak staffage lenni... Nem volt mégis nehéz?”

„Szép volt!” — hallom őt újra. A szenvedés, a nélkülözés éveit a több, a sikerültebb versek éveit voltak. Gyerekek? Hat volt belőlük. Munka?... Csak azt tettem, amit anyám és nagyanyám tettek. Ők talán többet is nálam, mert hányan vették magukra a kenyérkeresés gondját is egészen az emberük válláról, hogy ők búvárokodhasanak, szolgálhassák az Urat teljes szívvel, teljes lélekkel követhessék bensőjük sugallatát. Nagyanyám embere „tanult”. Az enyém írt. Szent volt nekem...”

„Oh, — rebegtem ajkam remegésével, — oh, drága, szent zsidó anya, zsidó feleség...”

S ő a habos selymekből édes csodálkozással nézett rám:

„Inkább mondanád így: oh, zsidó családapa, zsidó férj!... Ő ellátott minket, mi mindig biztonságban bujhattunk meg szárnyai oltalmában. Volt-e asszony nálam boldogabb, mikor este megjött, értem: „Most öltözz fel szépen, megyünk sétálni. Együtt.” — Kocsin vitt ki a ligetbe, a fák alatt üldögéltünk, álmództunk... Ugy éreztem, ilyenkor a szárnyaira vett.”

Ha emlékezünk az évfordulókon a költőre: hódoljunk a költő hétköznapjainak a hősnője, a környezet teremtő, az alkotás csendjét őrző feleség előtt, aki az álmok hercegeinek a Hamupipókéje volt.

Hódoljunk a költő élet-társa előtt is.

Az élet kapuja

(Folytatás a 10. oldalról)

tőt, akivel beszél. Nagyszerű játék volt. Megejtő módja az udvarlásnak, az ember sokkal bátrabb, mint amikor szemtől-szemben áll a másikkal.

Igy enyelegettünk egymással nap nap után, míg egy szeptemberi délután, mikor már közel egy hónapja viseltem a sors különös kegyéből hivatalnok tisztet, mikor már csak néhány nap választott el tőle, hogy életem első keresetnek csengő aranyait beszélgettem, még egy váratlan kegyet juttatott nekem az éket. Gitta kisasszony bugó, duruzsoló hangján a sok ön-célú telefonnyelgés közben komolyra fordította a szót.

— Mit csinál ma este?
— Semmit — hebegtem.
— Nincs semmilyen programja?

— Nincs.
— Talán feljöhetne...
— Szívesen... boldogan.
— Tíz előtt, mielőtt a kaput zárják.
— Tíz előtt...

Még nem is tért haza az ügyvéd, mikor már otthagytam az irodát, siettem haza, hogy kellőképpen felkészüljek az estére.

Olomlába volt az időnek, nem akart az óra mutatója előrekecmeregni. Mindenféleképpen próbáltam üzni az időt, beretválokotam, fűrődtem, olvastam, rádióztam. A betűk nem hatoltak fel értelmemig, a rádió zenéje alig nyugtatta türelmetlenségemet.

Este nyolckor gyalog vág tam neki a Lipótvárosnak, bámultam a kirkakatokat, az utca forgatagát. Egykedvű, közömbös emberek néztek az arcomba, szürke polgárok, kik kopott lakásokba tértek haza, fénytelen életükbe, s nem sejtik, hogy az élet királyát látták most, embert, kinek hivatala van és akit szépséges leány vár ölelő karokkal.

Szívem hangosan vert, amikor besurrantam a házba s a gyérfényű lépcsőháza kettesével léptem a lépcsőn. Nem kellett csendgetni, csak a kilincset lenyomni, mely hangtalanul engedelmességet. Gitta elément, kezét nyújtotta, szemé parázslott, haja lazán hullott a vállára és parfümjének bódító illata megtöltötte a levegőt.

Kávét főzött a spanyolfal

mögött és én tüzipiros arccal ültem a csipkével védett karosszékben, s ügyetlen válaszokat küldtem a közömbös, távoli szavakra, a csataelőtti próbáratevő félmondatokra, melyek mögött egy bódító éjszaka ígérete parázslott.

Megittuk a kávét, cigarettáztunk, Gitta hanglemesztett fel a gramofonra, Chopinről szólt a dal, divatos muzsikált és bánkódott egy lány után.

Es ekkor valami szörnyűséges dolog történt. Még szólt a dal Chopinről, a költőről, mikor a csendes nyári estét pisztolylövés hangja remegtette meg.

Egyszerre ugrottunk az ablakhoz. Lenéztünk az utcára, ahol nem járt ember. A szemközti lakások ablakai sötétek voltak, csak egy volt kivilágítva, az ügyvédé, szomorú gazdámé, akinek fejére íróasztalára bukott és halántékából a vér szivárgott, kezében pedig füstölt a pisztoly.

Rohantam át, mentőt, rendőrt hívtam s bevártam a halottaskocsit.

A puszkagolyó fiistje örökre függőnyt vont köztem és Gitta között. És sokáig koptattam az aszfaltot, amíg újra íróasztalhoz jutottam, az élet prolongálta az első kereset kézhezvételének nagy percét.

Azóta is, életemnek némi sorsszerű változását az eldördült fegyverek okozták...

a legelterjedtebb cigaretták a maga osztályában!

KEREK LAPOS

Dupla csomagolásban 37 ágorá

RAER EGY PERCRET NEZZE MEG KIRAKATOMAT!

HESIL SCHWARTZ

KALAPSZAKÜZLET.

TEL-AVIV, NACHLAT BENJAMIN-U. 40.

PISZTITAS TELEFON: 65309 JAVITAS

Xépeslip

Egy interjú során Madeleine Robinson, az ismert francia filmsztár ezt mondotta:

— Ha egy tündér három kívánságot teljesítene, ezeket kívánám: 1) ne legyen többé tél; 2) tünjön el az atombomba és 3) a gyerekeket a férfiak hozzák a világra.

— A párizsi városi takarékpénztár reklám-jelszava így hangzik: „Ne nősüljön pénztért! — Nálunk előnyösebb feltételek mellett kaphat pénzt.”

A visszamaradott ország, olyan ország, amely visszamaradottabb, a többi visszamaradott országnál. A fejletlen ország, olyan visszamaradott országnál. A fejtől büszke ahhoz, hogy beismerje visszamaradottságát, de annyira nem büszke, hogy lemondjon a segélyről. A stratégiai fontos ország, olyan visszamaradott ország, mely túl büszke ahhoz, hogy segélyt kérjen, de nem olyan büszke, hogy lemondjon a zsarolásokról.

Charles de Gaulle-t legutóbbi vidéki körútja alkalmával egy újságíró megkérdezte, említést tesz-e majd valamelyik beszédében Shakespeare-ről, aki nek, mint ismeretes, most ünnepelte a világ születésének negyvenháromezredik évfordulóját.

A francia államfő, aki semmi jót nem hajlandó mondani az angolokról, így válaszolt:

— Hogy említést tesz-e Shakespeare-ről?... Ugyan, kérem! Hiszen meg azt se tudjuk, hogy tényleg élt-e.

Argyll hercege és volt neje még botrányos válásuk befejezése előtt eladták emlékiratukat. Argyll hercegnének házassági élményeit a „People” című vasárnapi újság fogja közölni, míg a hercegné emlékiratait a „Sunday Mirror” című lapban fognak heti folytatásokban megjelentetni. Most kitűnt, hogy a hercegné mostohaanyjának is van ezen a téren mondani valója. Ő is eladta emlékiratait a „News of the World” című lapnak. A legnagyobb tiszteletdíjat Argyll hercegnének elvált felesége kapja: 60 ezer fontsterlinget.

APRÓ BOLCSÉSSÉGEK

A választott bíróságok döntései olyan ítéletek, amelyekben minden fél azt kapja meg, amit nem akar.

Már az első emberbe alig tudtak lelket önteni.

A gondolkodó ember azért indulatos néha, hogy pihentesse az agyát.

Az automatizáció mind észrevehetőbben arra irányul, hogy hasznos emberek nélkül maradjon az automaták csinálóján, akik végül is csak esznek és alusznak.

LENGYEL VICC

A lengyeleknek az a meggyőződésük, hogy a szilvái szénbányák termése pottom áron vándorol a Szovjetunióba. Ezzel kapcsolatosan az egyik varsói munkás feladja a találos kérdést a másikkal:

— Mi a különbség a lengyel szén és a nap között?

— Semmi, mert mindkettő meleget áraszt.

— Tévedsz, nagy, a különbség a kettő között.

— Micsoda?

— A nap nyugat felé halad, a lengyel szén pedig kelet felé.

1963 VII 26 Uj Kelet 11

NEVET A VILAG

PARBESZÉD

Hegedűs Gyula, a Vignaszínház egykori híres művésze — zsúfolt vonaton utazott a feleségével, Máriabesznyőre, ahol a hétvéget töltötték.

— Eszrevetted azt a hölgyet a kupóban? — kérdezte az asszony, amint megérkeztek.
— Azt a karsú, elegáns

szőke nőt gondold? A szép ivelésű, kissé érzéki ajakkal? Amelyik szürke filckalapot viselt, krokodil cipőt, skótmintájú szoknyát és a csuklóján platinakarperce volt, apró smaragdokkal?
— Igen, azt.
— Azt nem láttam — hangzott a zord válasz.

DÖNTÉSRE VISZI AZ ÜGYET

— Adj választ, drágám, de nagyon gyorsan!

ELVHÜSEG

A második világháborúban történt a japán fronton. Az egyik amerikai katonán éppen szabadság előtt állt és szegyezte, hogy hosszú frontszolgálatát alatt még egyetlen ellenséges katonát sem sikerült megölnie. Odament a kapitányához és tanácsot kért, mit tegyen, mert most, ha hazamegy és megkérdezik tőle, hogy milyen hőstetteket hajtott végre, még egyetlen ellenfél elpusztításával sem dicsekedhetik.

A kapitány a következő tanácsot adja neki:
— Menj ki az állásokhoz, s kiáltd el magad: halál a császárra! Erre, aki meghallja, nyomban kidugja a fejét és akkor nyugodtan ólozzál.

Az amerikai katona megköszöni a tanácsot, eltávozik, majd egy óra múlva visszatér. Megkérdezi tőle a kapitány, hogy sikerült-e az útja?
— Nem — válaszolja.
— Miért? Nem kiáltottad, hogy halál a császárra?

— De igen. Erre felugrott egy japán katona és visszakiáltotta „Halál Rooseveltre!”
A kapitány izgatottan kérdezte:
— No és nem lőtted le?
A katona csodálkozva válaszolta:
— Miért lőttem volna le? Őn is republikánus vagyok...

(Ezt a történetet maga néhai Roosevelt elnök mesélte el egy banketnen.)

SÜLYOS ESET

Pszichiáter aggódva a betegéhez:
— És mondja, kérem, mikor érezte először, hogy örömet okoz önnek az adófizetés?

AZ 1166. SZÁMÚ KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE

Vizsintés: 1. MOFETTA, — 6. SZIRMAI ALBERT, 20. GALLIPOLI, 26. GEORGE WISE, 56. LAFAYETTE, 70. LIBERIA, 73. MANILA, HURON, 87. ROVINA, 89. AKABA, IGAVONO.

Függőleges: 1. MAGNÁS MISKA, 2. FILOLÓGIA, 18. ALCA, IDEÁL, 43. KASTALIA, 50. SZABOLCSI, 60. TOBOGAN, 64. BARNUM.

Köszljük kedves megfejtőinkkel, hogy a nyerevényeket a következő hónap első hetében postázzuk a nyertesek címére.

KOMPROMISSZUM

A pszichiáterhez beállt egy ember, aki elpanaszolja az alábbi:

— Amint behunom a szememet, belép a szobámba két hatalmas szörnyeteg és nekem esnek, fojtogatni kezdenek. Ez így megy éjszakaról — éjszakára.

— Ez bizony súlyos dolog — mondja a pszichiáter —, de hosszas kezeléssel segíteni lehet a dolgon. Meg kell mondanom, sok pénzbe fog kerülni.

— Sok pénzembe? — kérdi ijedten a páciens. — Köszönöm, én már megyek is.

— Hová siet? — kérdi meglepetten az orvos.

— Megpróbálom megbíratkozni a szörnyetekkel.

EGY IGAZAN NAIV ÉNEKESNŐ

A nem túl nagy sikereket arató énekesnő így számolt be barátjának esti kalandjáról:

— Énekeltem este a lakásomban. Egyszerre csak nagy csörömpölés. Valaki egy hatalmas kövel beverte az ablakomat. Mit szólsz ehhez? Szegény a zárt ablakon keresztül nem jól hallott és ezért törte be az ablakot, hogy zavartalanul élvezhesse a hangomat.

MOLNÁR FERENC LEVELE EGY APÁHOZ

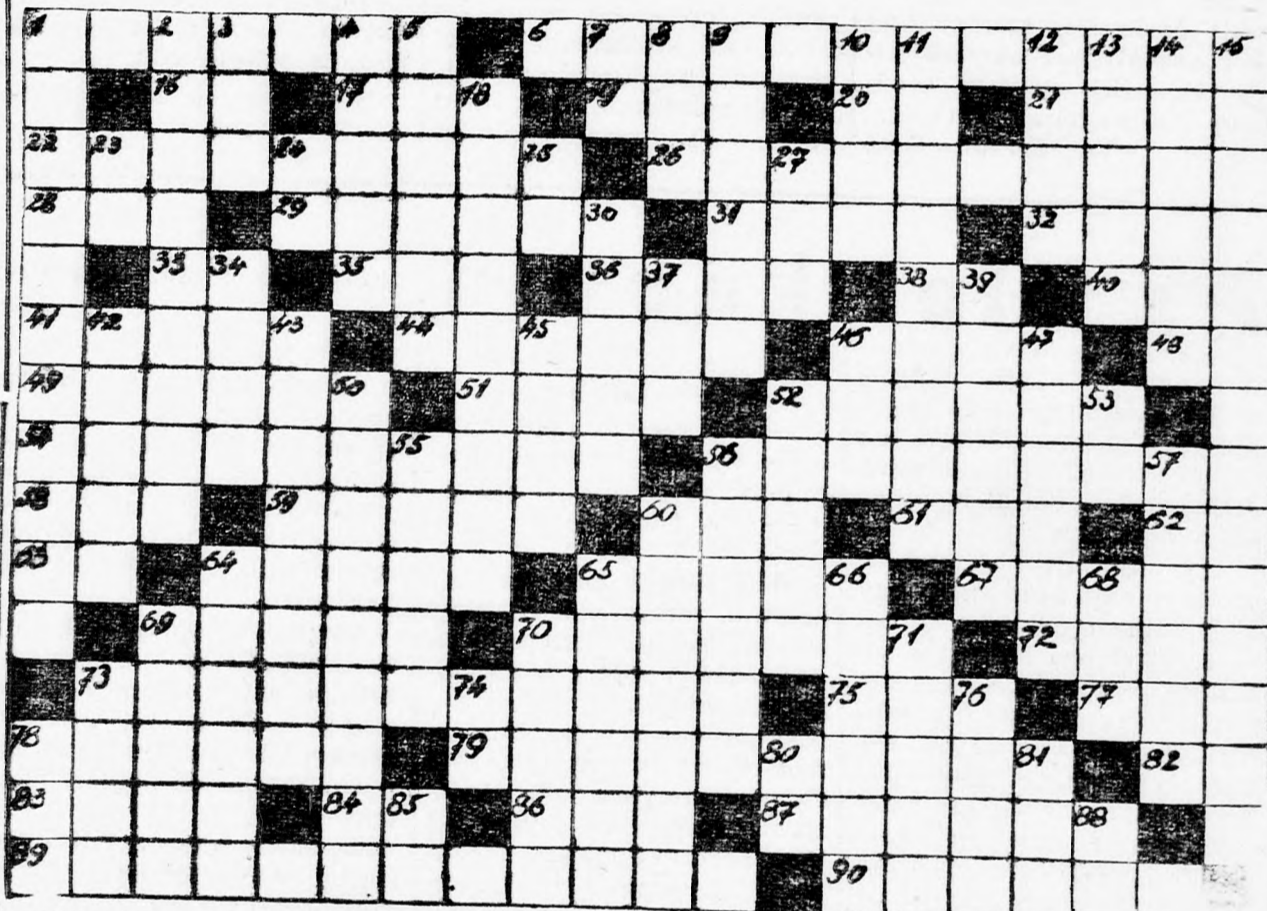
„Igen tisztelt Uram! Ön többek között azt írja egy levelében: „...gyermekemet ősszel beíratom a színiakadémiára, mert a fiúnak nagy hajlama van a színészethez és pályaválasztásánál mégiscsak a hajlam a döntő.”

„Legyen szabad önt a következőkre figyelmeztetnem. Volt egyszer egy fiú, akinek nagy hajlama volt a vegyészethez, oly szenvedélyes hajlama, hogy 1843-ban, amikor Magyarországon a lelkek tele voltak forradalommal és mindenki fegyverről, harorról, háborúról ábrándozott, ő hosszú értekezést írt a bécsi Tudományos Akadémia értesítőjébe ezzel a címmel: „A kókuszdió-olaj illó savairól.” Ezt a fiút úgy hívták, hogy: Görgey Artúr.

„És volt egy másik fiú, akinek semmi hajlama nem volt a zenéhez, pedig az apja zenészt szeretett volna belőle csinálni és apjának végre is brutáliságig menő erőszakkal kellett ezt a fiút rákényszeríteni arra, hogy legalább a zene elemeit megtanulja. Ezt a fiút pedig úgy hívták, hogy: Ludwig von Beethoven.

Kitünő tisztelettel...”

KERESZTREJTVENY 1169

Vizsintés: 1. Dávid király lázadó fia. - 6. Angol zeneszerző, a napokban megnyílt harmadik izraeli zenefesztiválon „Belszár lakomája” c. művét fogja vezényelni, harmadik kocka dupláza, 11-ik kockában betű felcserélve (a=0). 16. Nem szolgál. 17. Viz a hazája. 19. Lehetőség. 20. A. I. - 21. Betűvel a végén francia visszautasítás. 22. Görögország keleti partvidéke. 26. Délvidéki település. 28. ...imátum, erélyes hangú diplomáciai jegyzék. 29. Ékezettel magyar dalszerző. 31. Művészeti, irodalmi mű, alkotás eredeti latin fonetikával. - 32. A rabság szimbóluma. 33. Baljóslatu eleje. - 35. Francia kor. 36. Női név. 38. Felindulás eleje. 40. Betűvel a végén primitív fegyver. - 41. Vissza: ... Pista, híres magyar cigányzenész. 44. A föld legnagyobb felszínigete. 46. Forma. 48. Fél gépkocsi. 49. A szivárvány színeiben játszik, görög eredetű szóval. 51. Tanonc. 52. Ékezettel agyalágyult. 54. Két szó: 1) német fizikus, 1914 Nobel-díj; 2) német csillagász, a bolygómozgás 3 alaptörvényének megalkotója. 56. Farost, a növényi sejttel alapanyaga. - 58. Héber számtérképben a. m. 30-90-300. 59. Háromtagú csoport, utolsó kockában duplahangzó. 60. ... mosz, hópalack. 61. Sziget franciául. 62. Ilyen repülő is van. 63. Vissza: szőlít népiesen. 64. Athéni hadvezér, a Spárta barát nemesi párt vezére. 65. Méreg francia nyelvben. 67. Héber női név. 69. Vissza: panamai kikötőváros a Panama csatorna északi bejáratánál. 70. Bizánci hadvezér a 6-ik században, aki visszafoglalta Északafrikát a vandáloktól. 72. Szivárvány latinul. 73. Két szó: 1) a germán mitológia szerint alvilági törpe szellem, amely birtokosát gazdaggá teszi; 2) a malária gyógyszer. 75. Héber elefant. 77. T. C. M. - 78. Francia író. 79. Aggkori gyengeelméjűség. - 82. Amerikai vagy tő eleje. - 83. Európai ország fővárosa. 84. Héber világhosság. - 86. Kevert főzélékéfé. 87. Területmérték. 89. Két szó: 1) kisdödő; 2) nagy technikai tudással rendelkező zeneművészre mondják. - 90. Ókori egyiptomi uralkodó.

Függőleges: 1. Argentína a napokban megválasztott új elnöke, teljes név. 2. Római író. Leghíresebb műve: Császárok életrajzai. 3. Latin művészet. 4. Termékeny amerikai író. 5. Boráról nevezetes spanyol város. - 7. Vissza: személyes névmás. 8. Lim ikerszáva. 9. Nyelvjárás, valamely nyelvet jellemző sajátosság kifejezőmód. - 10. Héber író, az első héber regény írója. 11. Erdélyi származású Amerikában élő zsidó író, a „Rivarol” francia irodalmi díj ezévi nyertese, teljes név. 12. Héber számtérképben a. m. 30-200-1-30. - 13. Jemen héber neve. 14. Fenyvesekben termő törpecserje, bogyója nagyon ízletes. 15. Két szó: 1) a pápa állandó követe a kormányoknál; 2) holland humanista filológus, író. - 18. Két szó: 1) ürmérték; 2) héber élőfa, férfinev. - 23. A 17 vizsintés mássalhangzó. 24. Főnök magánhangzótlánul. 25. AE. 27. A betű közbeiktatással vízi ragadozó. 30. Jugoszláv politikus, 1941-ben Titóval együtt megszervezte a jugoszláv partizánhadserveget. 34. Héber író, telavivi utca viseli nevét. - 37. Vissza: angol megszólítás. 39. Falu, Izrael legészakibb pontja. 42. Csőd német eredetű szóval. 43. Egy hosszú és két rövid szótagból álló ereszkedő versláb. - 45. Vissza: ékezettel lételel, első kockában duplahangzó. 46. Betűvel az elején angol grófi cím. - 47. Izraeli magyarszidó tornászajnok. 50. Orosz költő. - 52. Vissza: Otto ... német író. - 53. Dal fele. - 55. Nadály. 56. Olasz szobrász, ötvös és vésnök (1500-1571), harmadik betű kettőzve. - 57. Svájci kanton és fővárosa. 60. Magyar népi fahangszer. 64. Drágakő. 65. Betűvel a végén Belgium, Hollandia, Luxemburg közös elnevezése. 66. Angol matematikus. A logaritmus felfedezője. 68. Kárt tesz. 69. Vissza: műanyag, 3-4 betű felcserélve. 70. A Carmen c. opera szerzője. 71. Például a fehérhóly. 73. Vissza: női név. 74. Méhalkás mássalhangzó. - 76. Héber számtérképben a. m. 30-1-400-40. 78. PBO. 80. Könyvelmú mássalhangzó. 81. Vízi növény. 85. Zokog. - 88. Skálahang.

ART BUCHWALD

Képrablók alkonya

Washington. — Az utóbbi időben a képrablási businessben erős pangás állott be és senki sem tudja megmagyarázni miért. Az egyik elmélet szerint az alvilág elárasztotta a piacot lopott képekkel és a legtöbb gyűjtő, aki lopott műrekekre specializálja magát, állítólag már kiegészítette kollekcióját.

Azonkívül a lopott műrekek gyűjtői állítólag kezdik sokallni a fantasztikus árakat, amiket a képrablók zsákmányaikért követelnek.

A képrablók viszont azt állítják, hogy nem ők a hibásak a magas árakért.

Egy képrabló, akivel a minap alkalmunk volt beszélgetni, a következőként foglalta össze a helyzetet: „Amikor ellopunk egy képet, fogalmunk sincs róla, mennyit ér, mindaddig, míg nem értesülünk értékéről az újságokból. Sajnos, az egyes lelkiismeretlen gyűjtők és múzeum-igazgatók, hajlamosak a szóbanforgó vagyontárgy értékének el túlzására biztosítási és presztizs-okokból. Így hát az árak, amelyeket lopott festményeinkért megszabunk, nincsenek arányban a piaci értékükkel és legtöbbször túladni rajtuk. Számosan közülünk, akik képrablásra adtuk magunkat, kiábrándultunk az egész businessből.

„A valóság az, hogy a művészeti alvilágban munkanélküliségi válság uralkodik. Tavaly ez idő tájt tele voltunk munkával és teljes gőzzel dolgoztunk Kaliforniától Monte Carloig. Kisebbszabású munkát el sem vállaltunk, mert nem rendelkezünk elég munkaerővel.

„De ebben az évben beütött a krach. Némely legjobb emberünk visszatért az ékszer- és perzsabundabrancsba. Sőt egyesek kénytelenek voltak utonálló munkát vállalni. Az alvilág nagy kulturális feltámadása kihalófélben van és azt hiszem, hogy ez nagyon szomorú.”

„Mit lehet tenni a helyzet orvoslására?” — kérdeztük.

„Megalakítottuk a Műrekek Elrablását Előmozdító Kulturális Alap Bizottságát.” Ez egy nem hasznosra dolgozó szervezet és reméljük, hogy támogatást fogunk kapni a világ különböző múzeumaitól és képcsarnokaitól.

„Hogy-hogy?”

„Ugy, hogy mi is támogatjuk őket” — válaszolta.

„Valahányszor ellopunk egy képet egy múzeumból, vagy egy képcsarnokból, az illető intézet csak profitált a publicitásból. A képrablás

csak felkelti a művészek iránti érdeklődést. Ha érdekes emberek ellopják, az emberek úgy gondolják, hogy bizonyára érdemes megnézni is őket és amióta divatba jöttek a képrablások, a múzeum-látogatók száma mindenütt megduplázódott.”

„Lehet. De milyen szerepet játszik ebben az önk Kulturális Alapja?”

„Kidolgoztunk egy programot a fiatal művészek támogatására.”

„Éspedig?”

„Tegyük fel, hogy van egy tehetséges művész, akit William Millernek hívnak. Senki sem hallott William Millerről, senki sem hisz William Millerben és senki sem fog venni William Millert.

„Ha úgy gondoljuk, hogy valóban tehetséges, ellopjuk William Miller képeit. A világ minden valamire való lapja be fog számolni a lopásról, mire egyszerre mindenki Miller-képet akar majd vásárolni. Miller betű, képeinek ára borony-magasságba szökik, mi pedig szerény hasznot realizálunk a Millereken, amelyeket ellopunk. Természetesen, biztosra megyünk, mert a rablás elkövetése előtt frásbeli szerződést kötünk Millerrel, hogy elejtí eilentünk a vádat az esetben, ha elfognának.”

„Óriási!”

„Kulturális alapunk a múzeumok támogatását is szolgálja. Ha például a toledói (Ohio) múzeum látogatóinak száma a minimumra csappan, akciót szervezünk és ellopjuk a múzeum két Van Dyck-jének egyikét. Aztán, amikor a szenzáció kirobban a lapokban, az Egyesült Államok minden részéről seregleni fognak az emberek, hogy megnézzék a másikat.”

„Ertem.”

„Azoknak a képcsarnoktulajdonosoknak is segítségre lehetünk, akik hamisított képeket árulnak. Tegyük fel, hogy a múzeumnak a nyakába vartak egy hamis El Greco-t. Erre, bizonyos honorárium ellenében ellopjuk tőle. Maga az a tény, hogy ellopunk, bizonyítja a kép valódiságát. Aztán visszaadjuk a tulajdonosának, aki most már minden nehézség nélkül eladhatja bárhol. Egy hamis El Greco, amelyet egyszer ellopunk, legalább annyit ér, mint bármelyik eredeti a Paradóban.”

„Valóban remek alapítvány” — mondtuk.

„A kulturát” — mondta szerényen — „mindannyiunknak kötelessége támogatni.”

(sz. i. fordítás)

9. Nyelvjárás, valamely nyelvet jellemző sajátosság kifejezőmód. - 10. Héber író, az első héber regény írója. 11. Erdélyi származású Amerikában élő zsidó író, a „Rivarol” francia irodalmi díj ezévi nyertese, teljes név. 12. Héber számtérképben a. m. 30-200-1-30. - 13. Jemen héber neve. 14. Fenyvesekben termő törpecserje, bogyója nagyon ízletes. 15. Két szó: 1) a pápa állandó követe a kormányoknál; 2) holland humanista filológus, író. - 18. Két szó: 1) ürmérték; 2) héber élőfa, férfinev. - 23. A 17 vizsintés mássalhangzó. 24. Főnök magánhangzótlánul. 25. AE. 27. A betű közbeiktatással vízi ragadozó. 30. Jugoszláv politikus, 1941-ben Titóval együtt megszervezte a jugoszláv partizánhadserveget. 34. Héber író, telavivi utca viseli nevét. - 37. Vissza: angol megszólítás. 39. Falu, Izrael legészakibb pontja. 42. Csőd német eredetű szóval. 43. Egy hosszú és két rövid szótagból álló ereszkedő versláb. - 45. Vissza: ékezettel lételel, első kockában duplahangzó. 46. Betűvel az elején angol grófi cím. - 47. Izraeli magyarszidó tornászajnok. 50. Orosz költő. - 52. Vissza: Otto ... német író. - 53. Dal fele. - 55. Nadály. 56. Olasz szobrász, ötvös és vésnök (1500-1571), harmadik betű kettőzve. - 57. Svájci kanton és fővárosa. 60. Magyar népi fahangszer. 64. Drágakő. 65. Betűvel a végén Belgium, Hollandia, Luxemburg közös elnevezése. 66. Angol matematikus. A logaritmus felfedezője. 68. Kárt tesz. 69. Vissza: műanyag, 3-4 betű felcserélve. 70. A Carmen c. opera szerzője. 71. Például a fehérhóly. 73. Vissza: női név. 74. Méhalkás mássalhangzó. - 76. Héber számtérképben a. m. 30-1-400-40. 78. PBO. 80. Könyvelmú mássalhangzó. 81. Vízi növény. 85. Zokog. - 88. Skálahang.

UJKELET

REJTVENYPALYAZAT-SZELVENY 1169

Név:
Cím:

NEVET A VILAG

PARBESZÉD

Hogedus Gyula, a Vig-színház egykori híres művésze — zsúfolt vonaton utazott a feleségével, Máriabenyőre, ahol a hétvéget töltötték.

— Eszrevetted azt a hölgyet a kupében? — kérdezte az asszony, amint megérkeztek.

— Azt a karesú, elegáns

szőke nőt gondold? A szép ivelésű, kissé érzéki ajakkal? Amelyik szürke filckalapot viselt, krokodil cipőt, skótmintájú szoknyát és a csuklóján platinakarperec volt, apró smaragdokkal?

— Igen, azt.
— Azt nem láttam — hangzott a zord válasz.

DÖNTÉSRE VISZI AZ ÜGYET

— Adj választ, drágám, de nagyon gyorsan!

ELVHÚSÉG

A második világháborúban történt a japán fronton. Az egyik amerikai katona éppen szabadság előtt állt és szégyellte, hogy hosszú frontszolgálatát alatti még egyetlen ellenséges katonát sem sikerült megölnie. Odament a kapitányához és tanácsát kérte, mit tegyen, mert most, ha hazamegy és megkérdezik tőle, hogy milyen hőstetteket hajtott végre, még egyetlen ellenfél elpusztításával sem dicsekedhetik.

A kapitány a következő tanácsot adja neki:

— Menj ki az állásokhoz, s kiáltd el magad: halál a császárra! Erre, aki meghallja, nyomban kidugja a fejét és akkor nyugodtan előzöl.

Az amerikai katona megköszöni a tanácsot, eltávozik, majd egy óra múlva visszatér. Megkérdezi tőle a kapitány, hogy sikerült-e az útja?

— Nem — válaszolja.
— Miért? Nem kiáltottad, hogy halál a császárra?

— De igen. Erre felugrott egy japán katona és visszakíáltotta „Halál Rooseveltre!”

A kapitány izgatottan kérdezte:

— No és nem lőtted le?

A katona csodálkozva válaszolta:

— Miért lőttem volna le? Őn is republikánus vagyok...

(Ezt a történetet maga néhai Roosevelt elnök mesélte el egy banketten.)

SÜLYOS ESET

Pszichiáter aggódva a betegéhez:

— És mondja, kérem, mikor érezte először, hogy örömet okoz önnek az adófizetés?

AZ 1166. SZÁMÚ KERESZTREJTVERNÉY MEGFEJTÉSE

Vizszintes: 1. MOFETTA, — 6. SZIRMAI ALBERT, 22. GALLIPOLI, 26. GEORGE WISE, 56. LAFAYETTE, 70. LIBERIA, 73. MANILA, HURON, 87. ROVINA, 89. AKABA, IGAVONÓ.

Függőleges: 1. MAGNÁS MISKA, 2. FILOLOGIA, 18. ALCA, IDEAL, 43. KASTALIA, 50. SZABOLCSI, 60. TOBOGAN, 64. BARNUM.

Közöljük kedves megfejtőinkkel, hogy a nyerménykönyveket a következő hónap első hete folyamán postázzuk a nyertesek címére.

12 Uj Kelet 1963 VII 26

EGY IGAZAN NAIV ÉNEKESNŐ

A nem túl nagy sikereket arató énekesnő így számolt be barátjának esti kalandjáról:

— Énekeltem este a takasomban. Egyszerre csak nagy csörömpölés. Valaki egy hatalmas követ beverte az ablakomat. Mit szólsz ehhez? Szegény a zárt ablakon keresztül nem jól halott és ezért törte be az ablakot, hogy zavartalanul élvezhesse a hangomat.

MOLNÁR FERENC LÉVELE EGY APÁHOZ

„Igen tisztelt Uram! Ön többek között azt írja egy levelében: ... gyermekeimet ősszel beíratom a színiakadémiára, mert a fiúnak nagy hajlama van a színészhöz és pályaválasztásánál megiscsak a hajlam a döntő.

„Legyen szabad önt a következőkre figyelmeztetnem. Volt egyszer egy fiú, akinek nagy hajlama volt a vegyészethez, oly szenvedélyes hajlama, hogy 1848-ban, amikor Magyarországon a lelkek tele voltak forradalommal és mindenki fegyverről, harcra, háborúról ábrándozott, ő hosszú értekezést írt a bécsi Tudományos Akadémia értesítőjébe ezzel a címmel: „A kókuszdió-olaj illó savairól.” Ezt a fiút úgy hívták, hogy: Görgey Artúr.

Ős volt egy másik fiú, akinek semmi hajlama nem volt a zenéhez, pedig az apja zenészt szeretett volna belőle csinálni és apjának végre is brutáliságig menő erőszakkal kellett ezt a fiút rákényszeríteni arra, hogy legalább a zene elemeit megtanulja. Ezt a fiút pedig úgy hívták, hogy: Ludwig von Beethoven.

Kitűnő tisztelettel...”

KERESZTREJTVERNÉY 1169

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90

Vizszintes: 1. Dávid kiindulás eleje. 40. Betűvel a végén primitív fegyver. — 41. Vissza: ... Pista, híres magyar cigányzenész. 44. A föld legnagyobb felszigete. 46. Forma. 48. Fél gépkocsi. 49. A szivárvány színében játszik, görög eredetű szóval. 51. Tanonc. 52. Ékezettel agyalágyult. 54. Két szó: 1) német fizikus, 1914 Nobel-díj; 2) német csillagász, a bolygómozgás 3 alaptörvényének megalkotója. 56. Farost, a növényi sejtfall alapanyaga. — 58. Héber számértékben a. m. 30 - 90 - 300. 59. Háromtagú csoport, utolsó kockában duplahangzó. 60. ... mosz, hópallack. 61. Sziget franciául. 62. Hyen repülő is van. 63. Vissza: szófit népiesen. 64. Athéni hadvezér, a Spárta barát nemzeti párt vezére. 65. Mésleg francia nyelven. 67. Héber női név. 69. Vissza: panamai kikötőváros a Panama csatorna északi bejáratánál. 70. Bizánci hadvezér a 6-ik szá-

zadban, aki visszafoglalta Északafrikát a vandáloktól. 72. Szivárvány latinul. 73. Két szó: 1) a germán mitológia szerint alvilági törpe szellem, amely birtokosát gazdaggá teszi; 2) a malária gyógyszere. 75. Héber elefánt. 77. T. C. M. — 78. Francia író. 79. Aggkörti gyengeelméjűség. — 82. Amerikai nagy tó eleje. — 83. Európai ország fővárosa. 84. Héber világhosság. — 86. Kevert főzélékfele. 87. Területmérték. 89. Két szó: 1) kisdudó; 2) nagy technikai tudással rendelkező zeneművészre mondják. — 90. Ókori egyiptomi uralkodó.

Függőleges: 1. Argentína a napokban megválasztott új elnöke, teljes név. 2. Római író. Leghíresebb műve: Császárok életrajzai. 3. Latin művészet. 4. Termékeny amerikai író. 5. Boráról nevezetes spanyol város. — 7. Vissza: személyes

névmas. 8. Lim ikerszáva. 9. Nyelvjárás, valamely nyelvet jellemző sajátosság kifejezőmód. — 10. Héber író, az első héber regény írója. 11. Erdélyi származású Amerikában élő zsidó író, a „Rivarol” francia irodalmi díj ezévi nyertes. teljes név. 12. Héber számban a. m. 30 - 200 - 1 - 30. — 13. Jémen héber neve. 14. Fenyvesekben termő törpecsérje, boggyója nagyon ízletes. 15. Két szó: 1) a pápa állandó követe a kormányoknál; 2) holland humanista filológus, író. — 18. Két szó: 1) ürmérték; 2) héber előfa, férfinév. — 23. A 17 vizszintes mássalhangzóit. 24. Főnök magánhangzóit. 25. AE. 27. A betű közbeiktatással vízi ragadozó. 30. Jugoszláv politikus, 1941-ben Titovval együtt megszervezte a jugoszláv partizánhadserget. 34. Héber író, telavivi utca viseli nevét. — 37. Vissza: angol megszólítás. 39. Falu, Izrael legészakibb pontja. 42. Csöd német eredetű szóval. 43. Egy hosszú és két rövid szótagból álló eres-

KOMPROMISSZUM

A pszichiáterhez beállít egy ember, aki elpanaszolja az alábbi:

— Amint behunyom a szememet, belép a szobámba két hatalmas szörnyeteg és nekem esnek, fojtogatni kezdenek. Ez így megy éjszakáról - éjszakára.

— Ez bizony súlyos dolog — mondja a pszichiáter —, de hosszas kezeléssel segíteni lehet a dolgon. Meg kell mondanom, sok pénzébe fog kerülni.

— Sok pénzembe? — Kérdi ijedten a páciens. — Köszönöm, én már megyek is.

— Hová siet? — Kérdi meglepetten az orvos.

— Megpróbálok megbátározni a szörnyeteggel.

ART BUCHWALD

Képrablók alkonya

Washington. — Az utóbbi időben a képrablási businessben erős pangás állott be és senki sem tudja megmagyarázni miért. Az egyik elmélet szerint az alvilág elárasztotta a piacot lopott képekkel és a legtöbb gyűjtő, aki lopott műrelemekre specializálja magát, állítólag már kiegészítette kollekcióját.

Azonkívül a lopott műrelemek gyűjtői állítólag kezdik sokallni a fantasztikus árakat, amiket a képrablók zsákmányaikért követelnek.

A képrablók viszont azt állítják, hogy nem ők a hibásak a magas áráért.

Egy képrabló, akivel a minap alkalmunk volt beszélgetni, a következőképpen foglalta össze a helyzetet: „Amikor ellopunk egy képet, fogalmunk sincs róla, mennyit ér, mindaddig, míg nem értesülünk értékéről az újságokból. Sajnos, az egyes lelkiismeretlen gyűjtők és múzeum-igazgatók, hajlamosak a szóbanforgó vagyontárgy értékének eltűzésére biztosítási és presztizs-okokból. Így hát az árak, amelyeket lopott festményeinkért megszabunk, nincsenek arányban a piaci értékükkel és legtöbbször túladni rajtuk. Számosan közülünk, akik képrablásra adtuk magunkat, kiábrándultunk az egész businessből.

„A valóság az, hogy a művészeti alvilágban munkakülségi válság uralkodik. Tavaly ez idő tájt tele voltunk munkával és teljes gőzzel dolgoztunk Kaliforniától Monte Carloig. Kisebbségünk munkát el sem vállaltunk, mert nem rendelkezünk elég munkaerővel.

„De ebben az évben beütött a krach. Némely legjobb emberünk visszatért az ékszer- és perzsabundabancsba. Sőt egyesek kénytelenek voltak utonálló munkát vállalni. Az alvilág nagy kulturális feltámadása kihálófélben van és azt hiszem, hogy ez nagyon szomorú.”

„Mit lehet tenni a helyzet orvoslására?” — Kérdeztük.

„Megalakítottuk a Műrelemek Elrablását Előmozdító Kulturális Alap Bizottságát.” Ez egy nem hasznos dolgot szervezett és reméljük, hogy támogatást fogunk kapni a világ különböző múzeumaitól és képcsarnokaitól.

„Hogy-hogy?”

„Ugy, hogy mi is támogattuk őket” — válaszolta.

„Valahányszor ellopunk egy képet egy múzeumból, vagy egy képcsarnokból, az illető intézet csak profitált a publicitásból. A képrablás

csak felkelti a művészetek iránti érdeklődést. Ha érdekes a képeket ellopni, az emberek úgy gondolják, hogy bizonyára érdemes megnézni is őket és amióta divatba jöttek a képrablások, a múzeum-látogatók száma mindenütt megduplázódott.”

„Lehet. De milyen szerepet játszik ebben az önk Kulturális Alapja?”

„Kidolgoztunk egy programot a fiatal művészek támogatására.”

„Eszpedig?”

„Tegyük fel, hogy van egy tehetséges művész, akinek William Millernek hívnak. Senki sem hallott William Millerről, senki sem hisz William Millerben és senki sem fog venni William Millert.”

„Ha úgy gondoljuk, hogy valóban tehetséges, ellopjuk William Miller képeit. A világ minden valamire való lapja be fog számolni a lapjáról, mire egyszerre mindenki Miller-képeket akar majd vásárolni. Miller befut, képeinek ára toronymagasságba szökik, mi pedig szerény hasznot realizálunk a Millereken, amelyeket ellopunk. Természetesen, biztosra megyünk, mert a rablás elkövetése előtt írásbeli szerződést kötünk Millerrel, hogy elejti ellenünk a vádat az esetben, ha elfognának.”

„Óriási.”

„Kulturálisunk a múzeum támogatását is szolgálja. Ha például a toledói (Ohio) múzeum látogatóinak száma a minimumra csappan, akciót szervezünk és ellopjuk a múzeum két Van Dyck-jének egyikét. Aztán, amikor a szenzáció kirobban a lapokban, az Egyesült Államok minden részéről seregleni fognak az emberek, hogy megnézzék a másikat.”

„Ertem.”

„Azoknak a képcsarnoktulajdonosoknak is segítségre lehetünk, akik hamisított képeket árulnak. Tegyük fel, hogy a múzeumnak a nyakába varrtak egy hamis El Greco-t. Erre, bizonyos honorárium ellenében ellopjuk tőle. Maga az a tény, hogy ellopunk, bizonyítja a kép valódiságát. Aztán visszaadjuk a tulajdonosnak, aki most már minden nehézség nélkül eladhatja bárhol. Egy hamis El Greco, amelyet egyszer ellopunk, legalább annyit ér, mint bármelyik eredeti a Paradóban.”

„Valóban remek alapítvány” — mondottuk.

„A kulturális” — mondta szerényen — „mindannyiunknak kötelessége támogatni.”

(sz. i. fordítása)

kedő verslab. — 45. Vissza: ékezettel íróelvel, első kockában duplahangzó. 46. Betűvel az elején angol grófi cím. — 47. Izraeli magyarorszádi tornász bajnok. 50. Orosz költő. — 52. Vissza: Otto ... német író. — 53. Dal fele. — 55. Nadály. 56. Olasz szobrász, ötvös és vésnök (1500-1571), harmadik betű kettőzve. — 57. Svájci kanton és fővárosa. 60. Magyar népi fahangszer. 64. Drágakő. 65. Betűvel a végén Belgium, Hollandia, Luxemburg között elnevezése. 66. Angol matematikus. A logaritmus felfedezője. 68. Kárt tesz. 69. Vissza: műanyag, 3-4 betű felcserélve. 70. A Carmen c. opera szerzője. 71. Például a fehérhólló. 73. Vissza: női név. 74. Méhlikás mássalhangzó. — 76. Héber számértékben a. m. 30 - 1 - 400 - 40. 78. PBO. 80. Könyvelmi mássalhangzó. 81. Víz növény. 85. Zokog. — 88. Skálahang.

NYEREMÉNYKÖNYV: Abádi Ervin; HARFA UTCA

UJKELET

REJTVERNÉYPALYAZAT-SZELVERNÉY 1169

Név:
Cím:

A Pershing téren, Los Angeles centrumában volt találkánk Gerarddal. A nap erősen sütött, mint rendesen, igyekeztünk valamelyik fa árnyékában meghúzódni. Onnan néztük a nem mindennapi színjátékot.

A park közepén közel száz férfi és nő hallgatta a szónokot, fekete bőrűek, fehérek, indiánbarnák, fiatalok, öregek. Remekül szó-rakoztak, igen élvezték a színjátékot. Los Angeles eme Hyde parkjában, a szólásszabadság eme fórumán ma egy nagy orator produkta magát: Frappánás, jól kiegyensúlyozott, mondhatókán támadott, vémondatokban támogató, védekezett, s amikor a közönség tetszésnyilvánítása meg szakította a beszédében, kuszák nézett körül, tekintet Mussolini pózban sétáltatta a munkanélküliekből és nyugdíjasokból álló közönségén.

Ellentmondásos állandóan fel és alá sétált, alacsony, óshajú, sétatapos öregúr, őz, remek humorérzékkel. Nem egyszer tette nevetésszerű szónokot, egy-egy szó közbeszúrásával, egy gesztussal. Egyszer a pre-dikátor azt mondta, hogy minden megszülető és megszületendő gyerekért mindnyájan felelősek vagyunk. Újját ellenfele felé hegyezte: „Ne vihagyon, kérem, kiáltotta, igen, maga is felelős!”

Mire az öregúr harsány nevetésben tört ki:

— He is crazy! Ez az ember bolond! Azt mondja, hogy én felelős vagyok a ma megszülető gyerekekért! Én, aki pontosan 23 esztendője kiléptem az aktív hőm sorából...

A park másik részén egy magas, másállapotú asszony prédikált arról, hogy a Szentlélek bennünk van. Egyetlen hallgatója, egy őg semleges néger, felémelte tekintetét a zölösztű sportújsághól:

— Téged is bizonyára a Szentlélek szállt meg... — mondotta és az asszony hasa felé bökött. Aztán megint elmerült a sporthírekben. Az asszony oda sem hederített, tovább olvasott a Bibliából. Az sem érdekelt, hogy voltaképpen csak önmagának beszél. Ha néha néha megállt is valaki előtte, egy két mondat után egykedvűen továbbment. Pár méterre tőle meglehetősen kopottas öregek szórakoztak. Az egyik úgy tett, mintha gitár volna a kezében, egy másik valami, most rögtönzött táncot járt egy helyben, a többiek nagy mulatságra. Amikor José rájuk szegte fényképezőgépét, az egész társaság elfordult, az alé-nész villámgyorsan fejére hűtötte hasára lógó kockás ingét.

Ezkor jött meg Gerard, régi, meghitt, brüssze-li barátom. Az ügyvédnél tovább tartott a dolog, mint gondolta. Valóságos jogi üzem az. Huszan ültek a váróteremben, egymás-után szőjtötták őket a rész-vénytársaságba tömörült három ügyvéd valamelyike.

Nem tehetem, hogy ügyvéd nélkül jelenjek meg a bíróság előtt. Képesek három évet szólni rá... — magyarázta bocsánatkérően. Hat hónapi fogházba beletenyelődnek, azt meg is érdemli. De nem akarom, hogy három esztendőig bennmaradjon... Mi lehet még belőle hasonlóan bírósá-gal erkölcsi bizonyítvány-ban? Mégis a fiam...

Gerardnak félszeme van. Most láttam először félsze-mű embert sirni. Úvegyszem alól is folytathatók könyvek. Gyorsan kihoztuk az au-tót állomáshelyéről és el-indultunk. A fogház, ahol

Pierre vizsgálati fogságát tölti, amíg a bíróság színe elé kerül, egy órányira van innen, ebben a gigantikus városban, amely majdnem olyan nagy, mint egész Belgium, egy ugrásra.

Ahollywoodi cukrászda teraszán, ahol ideér-kezésem után néhány órával találkoztunk, Gerard említette elsőnek azt a brüsszei éjszakát, amelyen minden erőmmel igyekeztem lebeszélni a kivándor-lásról.

SZOMBATI LÁTOGATÁS A BÖRTÖNEN

Tizenkét esztendeje volt, a hidegháború kelős kö-zepén.

— Jönnek az oroszok, — mondta, ismételve. A háboru napok vagy hetek kérdése. A Vörös Hadsere-gét Európában senki sem tudja feltartani. Két fiam van, miattuk megyek el. Azt akarom, hogy szabad emberek legyenek. Az ő jö-vőjükét megmentendő ha-gyok itt mindent...

— Mi szükség van rád odaát Amerikában? — kér-deztem. — Ha képzett szak-munkás volnál, nem féltel-ek. De azt hiszed, hogy kereskedelmi-mérnök diplo-máddal bármit is kezd-hetsz odaát?

— Majd csak elrendeződ-nék a dolgok, — vágott közbe Evelynne, Gerard fe-lésége. A fontos az, hogy ne kerüljünk a vörösök kar-mai közé...

A grófnó végül neheztelt is rám, amiért terveiket meg akarom zavarni. Az ördög prókátorának neve-zett tréfásan, azzal a lé-gies könnyedséggel, amely egész lényét jellemzi.

Evelynne voltaképpen so-hasem viselte a grófnó-női címet, bár mindenki így hívta. És ez nem történt véletlenül. A ritkaságú asszony egy belga gróf tör-vénytelen gyereke. Anyja korának legszebb kurtizán-ja volt és az arisztokrata titokban vele élte valódi házasságát. Evelynne bizo-nyára apjától örökölte azt a lebegést, amely mindig és mindenkoron a valóság fölött tartotta. Mintha nem volna súlya. Mintha leve-gőből volna, mintha az ember keze minden nehézség nélkül át tudna hatolni tes-tén.

Aztán mégis elmentek. A brüsszei északi pályaudvar-ron ért a meglepetés, hogy a grófnó már előzőleg férj-nél volt. Első házasságából származó, tizenkilenc éves fiát kézenfogva hozták ki a vonathoz. Bágyadtan mo-solygott, bizonyára fogal-ma sem volt arról, hogy mi-cébből cipelték ide, amikor otthon saját játkovonatai vannak, amelyek akkor in-dulnak és állnak meg, ami-kor ő akarja. „Ez a füst, ez a füst!” — méltatlan-ko-dott mellettem, amikor anyja eltávozott egy másik kontinensre, a Csendes óceán partjaira. Sem az-előtt, sem azóta nem esett szó róla.

A végkielégítés, amelyet Gerard attól a cégtől kap-tott, amelyet évtizedekig becsületesen szolgált, né-hány hónap alatt elfogyott és az az állás, amelyet Los Angelesben kapott, semmi-ben sem volt hasonlítható azzal, amelyet az öreg Eu-rópában elhagyott. Átme-netileg ebbe is beleenyog-dott, bár az illemhelytisz-títás mesterségét nem taní-tották a brüsszei egyete-men. Előkészületlenségé-nek, a szakképzés hiányá-nak tulajdonítható az a tény, hogy első amerikai állását két hét után át kel-lés dntia egy nálánál sok-

kal ügyesebb és főként fiatalabb ukrán geológus-nak, akit viszont, röviddel azután egy mexikói húsz-éves fiú váltott fel.

A grófnó kénytelen volt leülni a varrógéphez és napi tizenhatórát gépelt konfekciósoknyakát. Eb-ből élt a család. Aztán Ge-rard kitanulta a televízió-készülékek javítását, — ez persze alig tartott két esz-tendeig. Ami nem nagy idő, ha úgy vesszük, de Gerard és a grófnó nem vette úg-y. Furcsa, sietős emberek, nem győzőm ismételn.

Közben Pierre, az idősebb fiú, az egyik előkelő inté-zet tanítványa volt. Míg a mama a varrógép fölé ha-jolt, a fiú az internátus homoszexuális néger szá-kácsától megtanulta a Ma-rijuana élvezetét. Tizen-négyéves sem volt még, amikor naponta szívta a hasis-cigarettákat, amelye-keket a közeli Mexikóból csempészek át ide és a film fővárosában jutányos áron vesztegetnek.

Claude, a fiatalabb fiú búskomor természetű, ide-ges gyermek. Beszédét alig érti, annyira hadar. Ami-kor itt először találkoztam vele, keményen rászóltam. Autósnyelven, amelyet meg-ért:

— Válts sebességet. Ha a negyedik sebességgel be-szelsz, egy szavadat sem érteni...

Mentem meggyűlöl, azt hittem, a szemembe köp. De ilyesmit a grófnó fia csak gondolatban tesz meg. Azóta sem akar találkozni velem. Amikor a minap be-léptem házukba, fel sem nézett könyvből, maga elé fújta a cigarettafüstöt. Ti-zzenhét esztendő.

Nemcsak engem gyűöl, ezt tudni kell róla, hanem mindent és mindenkit. Né-ha hetekre bezárkózik szo-bájába, amelyet teljesen lesötétített és sír. Csak az anyját szereti. Az anyja pedig, rövid faggatás után, a zavar legkisebb jele nél-kül bevallotta nekem, hogy valahányszor Claude haját mossa, a fiún a zavar bi-zonyos és félreismerhetel-len jelei mutatkoznak. Ez-zel szemben tiltakozott, amikor azt állítottam, hogy idősebb fiúhoz való kapcsola-tái sem mentesek minden érzékiességétől. Ezek a kap-csolatok, gondolom még az említettéknel is kuszábbak. Erről azonban mostanáig semmi bizonyosat nem tu-dok.

Claude Proustot olvas eredetiben. A francia nyelv számára az elveszett Paradicsomot jelenti, mint ahogy a zsidók számára a héber nyelv az elvesztett Szentföldet jelentette két évezredet keresztül. Az el-rabolt hazát. Amint haza-jön az iskolából, ahol egyet len barátja vagy pajtása sincs, Mozartot, Bachot, Vivaldit és Beethovenhez menekül. Gyakran fáj a fe-je és a grófnó ad neki or-vosságot. Általában a grófnó nem csak mindenre tud gyógyírt, de a szekrényből azonnal elő is húzza azt. Általában heti tíz dollár a gyógyszerár számlája, de van úgy is, hogy több. Nyá-kiqk uszik a pharmacoma-niában, mániákusan nyeli az orvosságokat. Ezért is csillog néha oly különösen a szeme, ezért olyan földön-tuli, rejtélyes a mosolya.

Egy kávéban kívül sem-mi nem kínálhatok, — mon-dta a grófnó és fel-nevetett. — Amióta Gerard csodibe ment...

Ez az első látogatásom alkalmával hangzott el. Közel tucatnyi év után mentem el megint házukba, s a grófnó, a tőle oly ter-mészetes könnyedséggel

hozta tudomásomra, hogy egy vajaskenyérrrel sem vendégelheti meg a messi Európából érkezett és oly nagyon várt barátot. Per-sze, ha Gerard csodibemene-tele előtt érkeztem volna, más lett volna a helyzet, nagyszabású, meleg vacso-rát szolgált volna fel. Erről az esztendőről azonban, leg-alábbis egyelőre, le kell mondanom. Mivelhogy két évvel ezelőtt megjelent Ge-rard kis műhelyében a First TV igazgatója.

Mindenknek ó az oka. Ha-nem csillogtatta volna meg Gerard előtt a várvavart érvényesülését, az előbbre-jutás, a gondatlan polgári élet lehetőségét, ha nem bírta volna rá arra, hogy ezer televíziókészüléket ve-gyjen, 35%-kal olcsóbb áron...

Mielőtt azonban a készü-lékek megérkeztek volna, Gerard észrevette, hogy California minden nagy áruházában darabonként ugyanolyan áron vesztege-tik a First TV apparátu-rát, mint amilyenén ő vet-t, — ezret. Így tehát a kis javítóműhely is eluszott. Szerencsére azonban meg-maradt a családi ház, a-melyet a grófnó nevére vet-tek, attól való félelmük-ben, hogy Gerard lesz az első, aki elmegy az eltből.

A háza most keres vevőt a telekvínység. Olcsó áron kapható, palma áll a bejá-rattal szemben a járdán, s mivelhogy petróleumot ta-láltak az utcában, havi 59 dollárt is hoz, munka nél-kül, a bangalow. Ma reggel is volt érdeklődő, Gerard elrohant a házból, nem akart beszélni vele. Igaz, fontos dolga volt, az ügy-védhez kellett szaladnia. Fiát harmadszor fogta le a rendőrség egy Marijuana partyn, s most a Biscalviz Center nevű fogházban vár-ja, hogy sor kerüljön pe-rére.

Látjátok ott, a domb-tetőn azt az anten-nát? — fordult Gerard José és én felém. Az ott a bö-rtön...

Napokon keresztül erős-ködött, hogy menjünk el vele, látogassuk meg Pier-re. Talán az a tény, hogy beszéltek vele, olyan lelki megrázkódtatást idéz elő...

Hiba mondtam neki, hogy azok után, amit hal-lottam elsőszülöttjéről, sem mi sem tud segíteni rajta. Örökre elvesztett a kábító-szerek mocsarában. Ez volt különben a véleménye a fő-orvosnak is, aki az elvonó-kurára fogta és időeltől, reménytelen esetnek nyil-vánította, hazaküldte. Azóta kétszer talalta a rendőrség valóságos eszméletlen kívüli állapotban az utcán fet-rengve.

It's you, Evelynne? — kérdezte a telefonba a ren-dőrtiszt, keresztenén szó-ltva a delkvéms anyját, úgy kezelte az asszonyt, mint valami joviális ven-déglős, régi, néha a száml-ával adós maradó törzs-vendégét.

Pierre állítólag rendkívül intelligens fiú, egy tanul-mányával első díjat nyert a kollégiumban. Tizenkilenc esztendő volt akkor, s a kábítószerek áldozatairól szólt az esszé. Véletlenül. Szülei Londonba küldték egyetemre, majd Párizsba, de Pierre úgy vélte, hogy egyik egyetem sem jó neki, egyiken sem tanulhat olyas mit, ami itt, az Egyesült Államokban előbbresegít-hetné. Visszajött barátai-hoz, a felső kétszáz család-hoz tartozó fiukhoz.

A lányok nem igen ér-deklük, hiszen, aki „szív”, olyan gyönyört ismer, a-melyhez hasonlóval egyet-len nő sem szolgálhat. Szü-lei nagy öröme egyszerűen hosszabb ideig járt együtt

Megtörtént a Pan Ame-rican Building ünnepélyes megnyitása. Az épület 59 emeletes 244 méter magas és 100 millió dollár költség-gel épült. Az épület negyed-részében a P. A. légitársá-ság irodái vannak elhelyez-ve, de ezenkívül még 100 bérlőnek ad otthont a vi-rág hetedik legmagasabb épülete. Naponta 250 ezren fognak kapuján áthaladni és 8.000 ablakával kitűnő üzleti lehetőséget nyújt az ablaktisztítóknak. Az épü-let évi tisztántartására — az ablakpuccolást is bele-értve — 1.300.000 dollárról kötöttek szerződést. Az épület legnagyobb attrak-ciója, azonban a tetőn meg-nyitandó helikopter-repülő-tér lesz, amely Manhattan-t a világ többi részével fog-ja összekötni. A helikopte-rek a két new-yorki és a newarki repülőtérről fognak repülni. Az utat, amely egy autónak egy órát tart, a helikopter kb. 5 perc alatt fogja megtenni. Az összekötő jármű 25 utasnak ad helyet és egyszerre há-trom parkolhat a tetőn. A tető két részre van osztva, az egyik maga a landoló-terület, míg a másikon van nek elhelyezve a váróter-mek és az ellenőrző torony. A földszintről közvetlen fel-vonó szállítja az utasokat a tetőre.

Az egyik néger nő lábszára fehérek, karjai pedig por-ozottak: fehér alapon fe-kete pettyek. Nem előszőr találkoztunk az amerikai kontinensen való barango-lásaink óta hasonló tüne-ménnyel. Furcsa tréfája ez a természetnek. A két faj keveréséből, amely hol tel-jesen fekete, hol teljesen fehér, néha pedig kávébarna eredményt hoz, néha ilyen variáció is kikerül. Egy egy testrészt fekete a másik fehér.

A kitöltött úrlapokat az ablakon keresztül benyujt-juk a két szűz rendőr egyikének. Gondosan elol-vassa őket, s anélkül, hogy okmányokat kérne, amelye-ken ellenőrizné az adatok helyességét, kijelenti, hogy csak két látogatót enged-het be. A harmadik a jövő-héten jelentkezzék. Viga-szul, igen kedvesen hozzá-tszeli, hogy a kintrekedt „rokon” (mivelhogy roko-nokként jelentkezünk), az ablaküvegen keresztül, ké-zíjással üdvözölheti a fog-lyot. Ez ellen nincs kifo-gása.

Szívesen átengedném he-lyemet Josénak, aki igen szeretne a fiú szívéré beszélni, de Gerard könyör-gőn néz: azt akarja, én be-széljek Pierrel. Belépünk a „beszélőbe”. Két, kb. más-félméteres folyosó közepén mennyezeti üvegablakkal elválasztott terem. Az üve-gal két oldalán asztal, min-den félméterre telefon. Ezen keresztül beszélgetnek a foglyok látogatóikkal. A bebörtönzöttek jó szinben vannak, talán azért, mert kinn tartózkodnak a sza-badban. Mellettem egy in-dián barna nő széles gesz-tusokat csinálva suttog a telefonkagylóba. A másik oldalon a barna férfi na-gyokat nevet, úgy tesz, mintha bele akarna tűrni asszonya sűrű, fényes, fe-kete hajába.

Végre megjelenik Pierre. Míg odakisérük, ahol va-gyunk, Gerard odanyögi nekem:

Nem borzalmas, hogy az én fiamat itt hozzák? Ezért kellett nekem el-menni Európából? Pierre arcán kelletlen mosoly jelenik meg, ami-kor meglát. Kinos számára (Folytatás a 14-ik oldalon)

A tetőn köröskörül szél-védő van felszerelve, amely a szeleket igyekszik egyen-letes sebességben tartani. A legnagyobb problémát a „heliport” megvi-lágítása okozza. A városon kívüli lévő repülőterek, megvilágításukkal erős ellen-tétben állnak, a környék többi, sötét részétől. Vi-szont New York kellős kö-zepén az ég mindennek mondható csak sötétek nem, hiszen a város pazar megvilágításától még a csillagok is elhalványul-ak. Különböző kísérletek után a legmegfelelőbbnek, egy a landoló hely körül egymástól három méter tá-volságra elhelyezett, égfel-fordított sárga fényzóro-sorozatokat találtak. Ez a színmegoldás volt az, a-mely a város feletti rózsaszín fényen a legjobban át-hatol. A pilóta ezáltal egy nagy sárga pontokból álló tiszta körvonalat lát, ami a leszállóhelyet világosan megjelöli.

Orson Welles, a híres szí-nész-rendező fiatal tehet-ségeket vizsgáztatott. Egy leányt minden vizsga nél-kül azonnal elküldött. A csodálkozó asszisztens ké-résére ezt válaszolta:

„Vannak emberek, akik-nek olyan az aruk, mint a boríték címzés nélkül.”

Az egyik néger nő lábszára fehérek, karjai pedig por-ozottak: fehér alapon fe-kete pettyek. Nem előszőr találkoztunk az amerikai kontinensen való barango-lásaink óta hasonló tüne-ménnyel. Furcsa tréfája ez a természetnek. A két faj keveréséből, amely hol tel-jesen fekete, hol teljesen fehér, néha pedig kávébarna eredményt hoz, néha ilyen variáció is kikerül. Egy egy testrészt fekete a másik fehér.

A kitöltött úrlapokat az ablakon keresztül benyujt-juk a két szűz rendőr egyikének. Gondosan elol-vassa őket, s anélkül, hogy okmányokat kérne, amelye-ken ellenőrizné az adatok helyességét, kijelenti, hogy csak két látogatót enged-het be. A harmadik a jövő-héten jelentkezzék. Viga-szul, igen kedvesen hozzá-tszeli, hogy a kintrekedt „rokon” (mivelhogy roko-nokként jelentkezünk), az ablaküvegen keresztül, ké-zíjással üdvözölheti a fog-lyot. Ez ellen nincs kifo-gása.

Szívesen átengedném he-lyemet Josénak, aki igen szeretne a fiú szívéré beszélni, de Gerard könyör-gőn néz: azt akarja, én be-széljek Pierrel. Belépünk a „beszélőbe”. Két, kb. más-félméteres folyosó közepén mennyezeti üvegablakkal elválasztott terem. Az üve-gal két oldalán asztal, min-den félméterre telefon. Ezen keresztül beszélgetnek a foglyok látogatóikkal. A bebörtönzöttek jó szinben vannak, talán azért, mert kinn tartózkodnak a sza-badban. Mellettem egy in-dián barna nő széles gesz-tusokat csinálva suttog a telefonkagylóba. A másik oldalon a barna férfi na-gyokat nevet, úgy tesz, mintha bele akarna tűrni asszonya sűrű, fényes, fe-kete hajába.

Végre megjelenik Pierre. Míg odakisérük, ahol va-gyunk, Gerard odanyögi nekem:

Nem borzalmas, hogy az én fiamat itt hozzák? Ezért kellett nekem el-menni Európából? Pierre arcán kelletlen mosoly jelenik meg, ami-kor meglát. Kinos számára (Folytatás a 14-ik oldalon)

ZENEÉLET

A Fesztivál eseményei

I.: Mordecháj Szerter: „Éjjeli ájtatosság” című oratóriuma

Több izraeli zenemű nyert államunk fennállása óta külföldi elismerést, díjakat, ragyogó kritikákat, s ezek közé tartozik Mordecháj Szerter izraeli zeneszerzőnek a mostani Fesztiválon előadott oratóriuma: „Tikun chacot” (éjjeli ájtatosság) is. Megelőző, rövidebb formájában az elmúlt évben Olasz Állami Díjjal tüntették ki. De talán egy elismerésre sem vagyunk annyira büszkék, mint amelyet Szerter oratóriuma, illetve annak inkább koreográfikus cíelőka szolgált előző nyert, éspedig azért, mert kiválóan domborítja ki azon nemzeti törekvéseinket, melyeket minálunk alig volt képes más oly tökéletes mértékben kifejezésre juttatni, mint az orosz származású Mordecháj Szerter. Műve, mai formájában, a keleti zsidó zenei hagyományokat nemcsak a feldolgozott jemenita népzenei motívumokból követi, de ősi vallási szertartásainkat, a biblikus kantilációt, annak egész szellemvilágát a legnagyobb hűséggel eleveníti fel, s mindezt modern harmóniákkal és teljesen korszerű hangszerezéssel. Így Szerter „Tikun chacot”-ja nem valami beporosodott, atavisztikus szellemidézés, vagy szolgai dogma-követés, hanem leghevesebb képét nyújtja az új, a modern zsidó állam eszmévilágának is.

Mordecháj Tabib állította össze az oratórium szövegét, melyről a szerző ezt írja: „Az isteni szellem, a kabala írása szerint, követte a zsidó népet a számkivetésbe. Amikor Izrael gyermekei vétekért az Ur ellen, elűzte őket földjéről, de az Isteni Szellem mellettük maradt, s csak akkor óhajtott visszatérni a Szentföldre, mikor a nép feloldást nyer bűnei alól. Az éjjeli ájtatosság azt a célt követi hogy újra egyesítse az Urat az Isteni Szellemmel. A kabala írása szerint az Isteni Szellem éjjelkor gyászolja a Templom pusztulását. Az éjjeli ájtatosság szertartását rabbi Izsák Lurie, rabbi Chájim Vitál és rabbi Chájim Joszéf Dávid Azuláj írták le, s ennek alapján állította össze librettóját Szerter oratóriuma számára M. Tabib. Az eredeti szertartás csak a Templom pusztulását gyászolja és az újjáépítés iránti vágyat fejezi ki. A jelenlegi szövekből azonban felöllel ennek az újjáépítésnek kezdetét: Izrael államának megszületését is.

Az oratórium négy részre oszlik. A prólóban, mely az egykori Templom területén játszódik, rabbi Joszi elmondja, hogyan vándorolt a romok között, mikor Elijáhu prófétával találkozik s leírja a vele való beszélgetését. I. kép: „az ájtatoskodó”, „a legenda”, „Szent Szellem” és a Nép adják át egymásnak a szót.

Az oratóriumban három külön énekkar szerepel: az I. a Mennyei Hangot képviseli, lírikus sokszólamú zenevel; a II. kórus a monda szavait hallatja, keleti liturgikus stílusban, míg a III. énekkar a népet hagyományosan jemenita dallamok feldolgozásában. Hozzadjuk, mint tenor-szólo csatlakozik a biblikus kantiláció monoton hangján az „ájtatoskodó”. Minden képet ez a négy vokális elem jellemzi és juttatja olykor áhítatosan magábamerülve, más-kor dráma szenvedéllyel kifejezésre.

A második képhez egy melodráma van elkelve; egy jelenet a halott hangjai, a mesemondó (a legenda)

és a nép között. Hangszere-lése, mint általában az egész művé, itt is frappáns szinopompát ölt, üto- és rész-fuó-hangszerek orientális kombinációja rendkívül plasztikus hangkulisszaként szolgál.

A melodráma egy másik nagyhatású kép: Jákob álma követi, mely nokturno jellegű. A tenor-szólo meséli el Jákob álmat, mind végig megmaradva a monoton, biblikus recitatívánál. A három énekkar az Ur hangját hallatja, méltóság-teljesen, innepélyesen, megjósolva, hogy ez a föld ismét Izrael népéé lesz, termékenyen, áldást hozva...

Egy gigantikus méretű Halleluja, mely Izrael házának újjáépítését hatalmas felfokozásban énekl meg, zárja le a kb. 40 perces művet. *

Szerter oratóriuma, egyes részletek kissé tulságosan terjengős, csaknem egyhangú kidolgozásának ellenére mély benyomást tesz a hallgatóra, ami főképp annak köszönhető, hogy egészen sajátos légköre, lefojtott, sötét miszticizmus, vagy ragyogó lelkesedés mély belső meggyőződésből, hitből és tiszta lelki erőforrásból merít. Persze, súlyos hiba volt, nem ezt a művet tüzni ki a nemzetközi Folklor-Kongresszus műsorára, a koncertszerű „Fidelio”-előadás helyett, hiszen a külföldi vendégek minden bizonnyal nem kíváncsiak, hogyan is énekl a felúttant amerikai vendég-énekes Beethoven operáját, hanem annál inkább az izraeli zenekultúra reprezentánsaira...

Gary Bertini vezényelte a Filharmonikus Zenekart, a három kórust: Kol Jiszráél, Rinat és Háikub Háárci énekkarokat, s a kitűnő tenoristát: Jákob Bárkint, s ragyogó munkát végzett, ismét kimutatva nagy tehetségét ebben a műfajban, s főképp mint énekkar-vezető. Szünet után Brahms d-moll-zongoraver-senyét vezényelve, a karmester árnyoldalait ismer-hettük meg, s ezek befolyásolták a különben ragyogó zongorista, Anda Géza, elő-adását is. Ezuttal is főlénnyesen, nagyszerű billentéssel és színes dinamikával játszott, de valószínűleg tulságosan zavarta a bizonytalan zenekari kíséret, melyet főképp az I. tételben kompenzálni kívánt. Ennek ellenére forró sikert aratott, mely részben előleg-ként is szolgál a jövőbeli fel-lépéséhez.

ROSALYN TURECK BACH-ESTJE

A tulságosan amerikai izü ön- és közreklám ellenére, mely Rosalyn Tureck amerikai zongoraművésznő első Bach-estjét az IPO vonósainak közreműködésével meg-előzte, egy nagystíliú mű-vészegyenység előadását el-vezethetjük koncertjének tulnyomó részén. Hogy azon-ban a Héjhal Hátárbat 3000 helye megtelt egy Bach-estre, az nagyrésztben Frank Pelleg évtizedes uttörő-munkájának eredménye, amelyen annál is inkább kö-telességem kihangsúlyozni, mivel nálunk hazai művés-zekek még oly nagyértékű tevékenységét is szeretik agyonhallgatni és az első külföldi vendég kedvéért szolgai készséggel elfelejté-ni. Pelleg Bach-estjeivel egy-liket és megértő gardát to-bozott a nagy lipcei mes-ter halhatatlan művészeté-nek, és bár nem értem, mi-ért kellett neki a kis tel-avivi Múzeum termével be-örriás-terem helyett, ez ter-mészetes következménye annak, hogy zenekarunk a közönséget nem zene-hall-

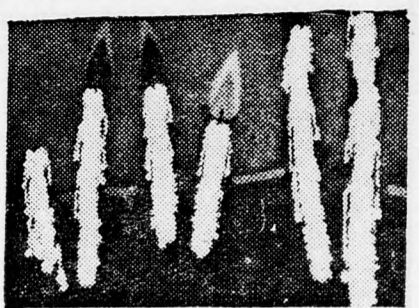
Fővárosi kiállítások

Mordecháj Ardon a Becélélban

A mindig melegen mo-solygó művész, Mordecháj Ardon kiállítását társadal-mi esemény és művészi el-ményként regisztráljuk. A barátok tömege tisztelni, művészetének rajongói pe-dig hitet tenni jöttek a megnyitóra. Mert Ardonban két kiváló tulajdonság tö-mörül: emberséges ember és meg nem alkuvo művész. E kettő megtestesítése pre-desztinálja a viselőjét min-den sikernél többre.

Ardon a mai izraeli fest-őtűvészetet kiváló reprezen-tánsa. Művei lelkesítő pél-dák. Szavai idézetként cit-ált ígértek. A kiállítás részletes katalógusa sokat árul el küzdeleméről, tanul-mányairól és sikereiről. A-zonban úgy érezzük, hogy 48 kiállított képe, azok im-pozáns mérete, sajátos tech-nikája, minden Demoszté-ne-sznel szebben szólva mu-tatják be Ardon: ime „a” mű-vész! Alapgondolatának a mélyére szálljon le az, aki az ardoni magaslatoikig fel akar emelkedni! Pedig csak 67 éves ez a művészi lendületében örökifjú és a csipkebokor lámpájában égő vétre és hangadója a honi festőtűvészetünknek. Len-gyelországban született. A weimári „Bauhaus” nevelt-je, prof. Max Dörnernek a müncheni Művészeti Aka-démián volt tanítványa.

1933-ban ő is hazajött és Jeruzsálemben telepedett le. Tanára, majd igazgatója lett a Becélél-iskolának. U-tána tíz éven át a nevelés-ügyi minisztérium művé-szeti tanácsadója volt lepett elő. Az 1954-es levelet

Ardon kiállításának nyitó-nyerne. „A gyertyák” 1945-ben az Unesco díjat nyerte el a velencei Biennálén.

Biennálén UNESCO-díjat, 1963-ban pedig „Izrael”-díjat kapott. Továbbá Ber-linben, Rómában, Amster-damban, Bruxellesben, Lon-donban, Párizsban, New Yorkban, Münchenben és számos hazai kiállításon aratott sikert, becsületet szerezve az izraeli festőtű-vésznek.

Mordecháj Ardon, akit sokan Max Bronstein néven is ismernek, arra a fokra emelkedett, ahol a kritiká-nak könnyű a feladata, mert e nagymesterünk méltó a megbecsülésre.

Gábrit Fischer

Látogatás a börtönben

(Folytatás a 13-ik oldalról)

ez a viszontlátás, bár nem lehet kinosabb, mint nekem. Mit mondanak neki? Vigasztaljam? Erkölc-si prédikációt tartsak, hogy hülyének nézzen? Csak most ébredtek rá, milyen kelepében vagyok. Nem akarok nevétségnek lát-szani és nem visszakozha-tom.

A fiu leül és két telefon-kagylót vesz fel. Az egyik az apjához, a másik hoz-zám vezet.

— Hogy vagy, Pierre? — kérdi Gerard.

— Jól feleli s mosolyog. Ez az automatikus mosoly, az a „cheese” mosolygás, mintha állandóan fényké-pész előtt állana, talán a legnyomasztóbb. Aztán fél-renéz és hozzátesszi: Unat-kozom.

gátra, hanem inkább sztár-kultuszra nevelte, a-mely, mint láthatjuk, szo-morúan mulatságos eredmé-nyekre vezet...

Mindentől eltekintve, Ro-salyn Tureck, kivéve, ha zenekart vezényel, mint a most hallott két verseny-műben, mikoris nagyon hiá-nyoltuk a kariakasztort ke-zében, a második részben magáramaradva, a kitűnő muzikus intuíciójával ak-názta ki Bach kiaknáza-tatlan majestésű zenéjét. Mindenfajta külsőséges esz-kekről lemond, sőt, billen-tése inkább vaskos és ke-mény, semmint meleg és színes, de ennek ellenére nagy lendülettel, nagysti-líus és igen plasztikusan játszotta a ritkán hallható c-moll-fantáziát, a hegedű-szonatából áttért G-Dur-Adagiót egy búbajos fiatal-kori Capricciót melyet Bach bátyja elutasítása alkalmá-ból írt és végül a D-dur Tokkáta-Adagio-és Fugát. Persze, nyoma sincsen az amerikai hirverés által dob-raütött „rendkívüliségnek” előadásában: bennünket, ex-európaiakat tulságosan el-kényeztetett Wanda Lan-dowszka, Broniszláv Hu-berman, Edwin Fischer, Pablo Casals, sőt itt Izrael-ben, a fiatal amerikai, Glenn Gould Bach-játéka, sem-hogy az amerikaiak számá-ra alighanem még kissé új-donsült Bach jelenlegi — egyébként kitűnő — meg-szóllatatója előtt földrebo-rulnánk...

(Folytatás a 15-ik oldalon)

HETI FILMLEVEL

Idegen gyermek a családban

ARMON DAVID MOZI

Talán franciának kellene lenni hozzá, hogy az em-ber élvezhesse azokat a jellegzetességeket, nűanszo-kat, amelyekben a tenni-film csakugyan bővelkedik, s melyek a párizsi élet való-ságának művészi vetületét adják. De beavatottságon kívül nem sok jót nyújt ez a film, mely egy család életét tárja a néző elé, há-mom gyermek és egy özvegy apa küzdelmét azokkal a problémákkal, melyek óha-tatlanul jelentkeznek egy család élet keretében.

A fiatalok a maguk éle-tét akarják élni és bizony szembekerülnek a társada-lommal, vagy azokkal az erkölcsi normákkal, amelye-ket az apjuk állít eléjük. Az özvegy apa a maga eszével, tisztességével igyek-szik mindig kiigazítani a dolgokat, de szomorúan kell látnia, hogy gyermekei há-ladalanok uanra.

Halk hangszerelesű, cse-n des tempójú, elmékedő, sze-lid film, mely nem vált ki különös emóciót a nézőből, de az a jogos kérdés is felveti: miért volt szűk-ség rá? És miért kellett a francia filmművészet első személyiségét, Jean Gabint erre a szerepre igénybeve-ni? Semmivel sem öregbiti a híret, nem teszi teljeseb-bé életművét. Egy a sok közül, ahol ugyan korrektil, a főle megszokott módon látja el feladatát, de erőfe-szítése porbahull.

Sajnos ez a film már a kétségtelenül bekövetkezett nyári uborkaszazon egyik biztos ünnete is, hiszen a főszezonban aligha mutat-ták volna be. Rossz politi-ka ez, hogy a nyári hóna-pokban mélyen leszállított igényekkel vitetnek filme-ket Tel-Avivban és az egész országban. Lényegileg nyáron ugyanúgy járnak Izraelben mozbá, mint az év más szakában. A jöhü-tött mozbáknak éppenhogy vonzerőt gyakorolnak, sem mint tisztán az embere-ket a látogatásuktól. Mi-ért kell oly gyenge filme-ket ráusorra tűzni? Miért kell a jókat ószre tartal-kolni és ezeket a súlyt ter-mékeket nyújtani a közön-ségnek, mely most is ugyan olyan helyáraitakat fizet, mint az év többi részében?

Mindent egybevetve a fran-cia életformát ismerő, ab-ban felöltö emberek részé-re kedves másfélórás ki-kapcsolódást jelent ez a film, de minden másfajta néző részére vonatott, ér-dektelen alkotás, melyben még a színészi teljesítme-nyek sem nyújtanak elég-tételt.

Jean Gabinre épült a film, mellette pedig az eg-ri népszerűbbé váló Marie Jose Natnak jutott fontos szerep. Jelentéktelen, vérszegény kis színész, ali-g ha indokolt, hogy az utó-bi időben olyan divatba-jött.

Elfújta a szél

TEL-AVIV MOZI

A filmművészet legna-gyobb sikere. Statisztikai adatok igazolják, hogy a hetven esztendő filmipar, illetve művészet egyetlen olyan alkotással sem dicsé-kekedhetik, amelyik oly fer-geteges módon mozgatta meg a világ mozilátoga-tóit, Kereken negyven mil-lió ember látta ezt a fil-met, mely elképzelhetle-nül nagy szám és ma húsz-zonnegy év után is meg-évi egy millió dollár hasz-not hajt a Metro Goldwyn Mayer részére.

Huszonnygy évvel ezelőtt Selznick produkciójában el-készült az addigi idők leg-nagyobb bestselleréből, Margaret Mitchell többmil-lió példányban és a világ minden nyelvén megjelent regényéből az a színes film csoda, melyben az akkori idők legnagyobb sztárjai kapták meg a vezetőszere-peket. A gyönyörű és tehé-téséges Vivien Leigh, a bü-bájos, intelligens Oliva de Havilland, Hollywood kirá-lyá Clark Gable és a zse-niális, nagykultúrájú Leslie Howard.

A film közel negyóras vetítéssel hozza elénk az 1864-es esztendő harcát az Észak-Dél elleni háborút, a déliek perspektívájából, és olyan értelmes törté-net keretében, mely meg-rendítő, változatos, tele van orkános viharokkal és sze-lid közbjátékokkal.

Nagyszerű film, bár a negyedévszázad finom pora-ról kockáira. Különösen az választja el a mai nagy-szabású filmekről, hogy íteme még nem olyan gyors, jelenetei a kelletté-nél hosszabbra exponáltak

zunk. Pedig azt hittem, hogy asszisztensem leszel a filmben, amit itt rendezek majd Hollywoodban...

Oda sem figyel, felém fordul és mosolyog.

— By! — mondja és visszaakasztja a két tele-fonkészüléket. Hiába is akarnék hozzáfűzni meg-valamit mondókámhoz, nem hallja. Végzett velünk.

Gerard a sheriffhez megy, átadja neki a három dollárt, amit az szemünk lát-tára továbbit a fogolyhoz.

(z. d.)

— Voltam az ügyvédnél, — mondja Gerard. — Két-százötven dollárt kér védel-médért. Lesz ügyvédem, ne félj.

— A fiu nem válaszol. Ap-ja iránti közömbös-sége, talán megvetése is, monstruózan világos. Tud-ja, hogy e pillanatban a szí-nén tapos, megalázza, meg-gyalázza s nincs egy néző-s számára. Pedig hogy várja Gerard! Hogy reméli! Remeg kezében a telefon-kagyló. De a fiu nem mond egy „köszönöm”-öt. Tudu-másul veszi a beszámólót. A valódi rab nem ő, hanem az üveglap másik oldalán ülő ember.

Nem bírom tovább, leg-szivesebben pofonverném, átveszem a szót, hogy meg-terjem ezt az eiviselhetle-n némaságot apa és fia között.

— Unatkozol? — kér-dem. — Egyedül vagy?

— Hatvanan vagyunk egy barakkban, — feleli.

— Senki sincs, akivel beszélgethetnél?

— Fej té rizza.

— Este van televízió... — mondja. — De csak este.

— A nap hosszú.

— Milyen a koszt? — kér-dem.

— Kitűnő. Sokkal jobb, mint abban az „intézmény-ben”, ahol azelőtt voltam.

— Cigarettezni szabad?

— Igen.

— Kaptok?

— Saját pénzünkön ve-hetünk.

— Van még pénzed?

— Pierre az apjához vezető telefonba felel:

— Elfogytam. Hagyjál itt pénzt nekem.

Gerard, mint akire rápa-rancsoltak, kotorászni kezd a zsebében és előzsed három dollár bankjegyet. Mi-re Pierre türelmetlen lesz és feláll, úgy mondja:

— Vissza kell már men-nem. Valamit osztnak most...

A hazugság kétsége-n kívüli. Öt perc után elege volt apjából és bel-őlem. A lényegét megtudta: lesz ügyvédje és pénze ci-garettára. Eszembe jut, mit ígértem barátomnak.

— Pierre — mondom sietve és nem sok meggyő-ződéssel hangomban, — sajnálom, hogy itt találko-

Israeli hétköznapiak

Írta: Barzilay István

A koalíció ellenzéke

A koalíció többsége alig elegendő ahhoz, hogy zavartalanul kormányozzon. Fejlettebb demokráciában ilyen minimális többségi kormány bizonyos befolyást engedélyez az ellenzéknek is az állam vezetésében. A parlamenti aritmetika szerint lehet kormányozni úgy is, hogy a kormány 62 és az ellenzéknek 58 képviselője van, főleg ha az ellenzék nem is mindig egységes a véleményében. De a kormányzat mégis csak akkor képviselmegnyugtató módon az ország közvéleményét, ha az ellenzéknek is jutna valamelyes konstruktív szerep. Hogyan képzelhető ez el nálunk, ahol magának a koalíciónak is ellenzéke van? Amikor a koalíciós pártok egymást közti kapcsolata annyira ingatlak, hogy olyan furcsaságok születnek belőle, mint a Peresz-ügy volt, amely csak az e heti minisztertanács rendeződött — a Május visszavonulásával?

Ebben az ügyben különös lelkű kaptunk a demokráciából. Ezért tartjuk érdekesnek, hogy visszatérjünk rá. Az történt ugyanis, hogy egyik legkényesebb problémánk, a honvédelem kérdésében az Achdut Háavodá akaratára érvényesült, holott ez a párt az utóbbi választásokon a szavazatoknak mindössze 6,4 százalékát nyerte el.

Az Achdut Háavodát ez a körülmény nem zavarta. Kiderült, hogy ha mint a koalíció ellenzéke lép fel és kormányválság kibombasztásától sem riad vissza me-revségével, — keresztül tudja vinni, hogy Simon Peresz alminiszter ne legyen teljesjogu tagja a miniszterek honvédelmi bizottságának.

Az Achdut Háavodá jól tudja, hogy Peresz jelenléte fontos ebben a bizottságban. Nem is tiltakozott az ellen, hogy minden ülésre hívják tanácsadónak, de szavazati jog nélkül. Csak éppen teljes tagnak nem akarta. Miért?

Ez a párt a történelmi érdemek alapján beleszó-lást kér a hadügyek irányításában. Arra hivatkozik, hogy valamikor egységes kibuciai adták a Pálmách harcosainak nagyrésztét, arra is, hogy a Függetlenségi Háború néhány kiváló tábornoka került ki tagjai közül. Arra is emlékeztet, hogy 1948-ban az átmeneti kormányban egyik vezetője töltötte be azt a feladatot, amelyet most Simon Peresz lát el.

S különös fontossága van a multbeli érdemek emlegetésének most, amikor Jicchák Ben Aharon ismert terve alapján egyesülésről folynak tárgyalások a mun-káspártok között. Ha a fu-zióból lesz valami, úgy az Achdut Háavodá nyilván azt fogja kívánni, hogy a bizottsági ügyek terén elvesztett befolyását legalábbis részben viszanyerje, az egységes munkáspárt keretében.

Igy aztán hiába próbálkozott Lévi Eskol a rendelkezésre álló két lehetőség egyikével: hogy miniszterre nevezze ki Pereszt, vagy hogy módosítsa a miniszteri bizottság működését szabályozó törvényt. A koalíció ellenzéke mindkét lehetőséget a status-quo meg-sértésének fogta fel.

Ilyen módon az a párt, mely a Kneszet 120 mandátumából mindössze nyolcat mondhat magának, — ráerőszakolta akaratát a kormányra, azaz az egész országra. S amikor Peresz emlékeztetés levélben tudatta Lévi Eskollal, hogy

visszalép a bizottsági teljes tagságától, az Achdut Háavodá büszkén közölte, hogy a maga győzelmének tekintti ezt a lépést.

Holott állampolitikai szempontból nem győzelem volt ez, hanem vereség. A demokrácia veresége, amely jobb sorsra volna érdemes. Az állampolitikai bölcsességet ebben a kri-

zisben nem az Achdut Háavodá vezetői mutatták, hanem Simon Peresz: okos visszalépése sokkal inkább volt az ő egyéni győzelmé, mint az Achdut Háavodáé. Amely ezzel a belső ellenzékieskedésével csak azt bizonyította, hogy milyen messzi van a mi kormányrendszerünk az igazi demokráciától.

Miért csak most?

Jól benne vagyunk a nyárrban, a nagyvakációnak csaknem a felét „elkötötték” a gyermekeink. Bemegyünk a forró augusztusba, amikor talán még magasabba szokik a hőmérő és a páratartalom ugyanakkor nem lesz alacsonyabb. Természetesen a belföldi polgárok és külföldi turisták százezrei mennek a tenger hullámai közé. Hely van bőven, a kelontól Ros-Hánikráig az egész tengerpartunk nem egyéb hatalmas strandnál.

Évről-évre többen vagyunk, polgárok és turisták — és évről-évre több áldozatot szed a tenger. Ez idén különösen gazdag volt az aratás. A furdóevad még sem kezdődött és a tel-avivi Sheraton szálloda tengerpartján kilenc lány fulladt a vízbe. Azóta sem mult el ugyszólván nap, hogy ne temetnénk tragikus véget ért furdózót.

Csak ismétlésbe bocsátkozhatunk, amikor felsoroljuk, hogy mi okozza ezt a rengeteg szerencsétlenséget. A furdózók felelőtlensége, az ellenőrzés hiánya, a mentőszemélyzet számbeli hiányossága, a furdásra tilos tengerparti részek megjelölésének elmulasztása. Ezek és még jó néhány részlet-ok idézi elő a ka-

tasztrófákat, amióta az ország benépesült; de a legutóbbi 15 év alatt, amikor az állami felügyelet is a kezünkben van, nem történt semmi intézményes lépés a strandokon pusztító halál megfékezésére.

Most, július közepén, nem pedig félével ezelőtt, jutott eszébe a belügyminisztériumnak, hogy törvényt kellene hozni a tengerparti furdózással kapcsolatos problémák rendezésére. Nem az idén, nem tavaly és nem is öt évvel ezelőtt télen támadt ez a gondolat, hanem most a szezon közepén — s röviddel a Kneszet ülészakának befejezése előtt. Nincs ugyanis illúzió arra nézve, hogy ebből a törvényből ebben a furdószezonban még lehet valami. Optimisták vagyunk — akkor is, ha feltételezzük, hogy jövő nyárra végetérhet a törvény előkészítésével és meg-szavazásával kapcsolatos minden procedura.

A belügyminisztérium, amely olyan erélyt mutatott a sertésenyésztést szabályozó törvény gyors végrehajtásával, nem siet a tengeri furdózók testi egészségének megvédését szolgáló törvényvel. Sajnos, ez is koalíciós probléma.

Egy ember az utcáról

Tehát aláírták... Megszünnnek az atomrobbantási kísérletek és nem fertőzik tovább a levegőt.

Ami Moszkvában néhány hét alatt történt, annak hodrejét még nem tudjuk felmérni, — feltéve, hogy nem lidérfényt kergetünk és ez csak a kezdet, aminek folytatását jogosan várhatjuk az emberiség. Így is, úgy is mindnyájunk bőréről van szó, ezért e pillanatban még ez a legégetőbb kérdés, ugyanugy, mint mult pénteken. Akkor megjelent beszégetésünkből idézzük: „Első, vagy egyik első lépésnek véljük Chruscsev hozzájárulását a felek kölcsönös, korlátlan ellenőrzéséhez a másik hatalom területén. Eddig elárkóztott ettől, azzal a megokolással, hogy nem engedheti meg saját országában a kémkedést, stb.”

Az Új Kelet megjelenése után tíz óra sem telt el, mikor a Kol Jiszráél első helyen közölte, hogy Chruscsev a Kádár János tiszteletére rendezett fogadáson általános meglepetésre az ellenőrzésről is nyilatkozott. Kijelentette, hogy a Szovjetunió készen áll a megfigyelők kiküldetéséhez egész területén.

Nagy örömmel volt hallani a hírt, örömmel, szerkesztő urral kétszeres volt, mert ezt megelőzve, helyesen mutatunk rá, mit vár a világ. „Chruscsev első, vagy egyik első lépéseként” a hidegháboru befejezése felé. De saját, hogy ugymondjam — privát örömmel — semmi nagy esemény igazi jelentősége mellett, különösen, ha Chruscsev kitárukozásnak folytatását is meghallgatjuk most, minthogy lapjaink túlnyomó része nem közölte. (Valószínűleg éjszaka, lapzárta után érkezett).

Chruscsev ugyanakkor felhívta a Nyugatot, hogy a NATO és a Varsói Szövet-

ség kössön meg nem támadási szerződést. Tekintettel arra, hogy Nyugatnémetország ellenez minden ilyen megállapodást, ehhez a tényhez fűzve, az alábbi kijelentést tette még az orosz miniszterelnök:

— Legfontosabb lenne, ha tudnánk is hallanánk a kívánságot, hogy véget érjen a hidegháboru és megnyugodjon a nemzetközi helyzet.

Végül ajánlotta a Nyugatnak, hogy a következő kérdésekről tárgyaljon:

1. A katonai kiadások csökkentése az egész vonalon és mind a két Németországban is.

2. Szovjet csapatok állomásozának Nyugatnémetországban és a Nyugat csapatai Keletnémetországban.

Nem tűnt föl szerkesztő urnak, hogy Nyugaton — eltékelve Kennedy állítólagos kívánságától, hogy ő és Chruscsev írja alá a meg egyezést — vagy tíz napja mélyen hallgatnak? A külügyi kabinetek mintha kihaltak volna: aítók, ablakok zárva, ámbár lehetséges, hogy mire ezt a beszégetést nyomtatásban is olvashatjuk, éppen megszólalt valaki az illetékesek közül. Leginkább Kennedyt szeretnénk hallani... Chruscsev is mindig rá gondol, ha a Nyugatról beszél.

Igaz, hogy Kína leplezetlenül megmutatta igazi arcát, azzal a nézetével, hogy a kommunizmust csak fegyverrel lehet terjeszteni. „Ideológiájának” ez a magja... érthető nyelven ennek imperializmus a neve, kommunista lobogó alatt. A kínaiak szerint megéri néhány százmillió ember életét az eszme terjedése. Tíz év múlva 800 millió lesz Kína népe. Ha a fele elpusztul, még mindig marad 400 millió. Lényeges, hogy a 400 millió maradáknai között legyen Mao Ce-tung és kormányja is, hogy — meghódítván a világot — legyenek, akik uralkodjanak fölötte.

Ha Kína atomereje odáig fejlődik — s ez csak idő kérdése, ha hagyják, — hogy méltó ellenfele lesz a Szovjetunióknak, Kína urai ott fogják, illetve akarják az „igazi” kommunizmust legelőször hatalomra juttatni.

Ezt Chruscsev is, a Nyugatot is tudja. Igaz, hogy Kína, ha csakugyan meglesz az ereje, például műbolygókról nagy pusztítást vihet véghez Amerika területén is, de nem foglalhatja el. (Ilyen határozottan ezt is „el” mondjuk, mert a technika utjal kiszámíthatatlanok.) Szomszédait, Oroszországot, Indiát és a többi vele határos országot azonban el is foglalhatja és birtokba veheti. Másrészt igaz az is, hogy atombombákkal elpusztított terület évekig fertőzött marad, emiatt nem lehet megszállni, de a hódításra vágó imperialisták tudósai feltalálhatják az olyan nagyméretű hidrogénbombát is, amelynek nem lesznek radioaktív maradványai. Amerika tudvalegőleg már nagy mennyiségben gyártott ilyen megszelídített, kisebb atomombákat.

Ezeket a morfondírozásokat félretéve, szerintünk végzetes hiba lenne, ha a Nyugatot most úgy okoskodnánk, hogy Chruscsev látszólag kényszerhelyzetbe szorult és ezt a váratlan alkalmat ki kell fenéki használni. Még messze van az, hogy Kína egyenrangú ellenfele legyen Szovjetországnak. Chruscsev azonban előrelátó és már most úgy viselkedik, mintha kör-méretű égett volna a szovjet-amerikai-kínai viszony.

Kennedyék — legalábbis így gondolkozik az egyszerű ember, — akkor járnak el helyesen, ha szívvél-lélekkel, fenntartások és min-

den spekuláció nélkül a maguk részéről is hozzálatnak a hidegháboru felszámolásához... De még célszerűbbnek látszik, ha Amerika gyorsítja a közeledést, mert ezzel siettetheti a bizalmatlanság megszűnését. És nehogy túlfeszítsék a hűrt, éreztetvén a szovjettel, hogy kellemetlen helyzetbe került. Ha Kínára gondolnak Nyugaton, először is legfeljebb sorrendről lehet szó... Önkéntlenül Dantonra gondolunk, aki mielőtt nyakát a guillotíno alá hajította, így bícszótól az élettől és győztes ellenfelétől.

Robespierre, követni fogszt!

Ahogy Danton jóslata való-ság lett, úgy követné a Szovjetuniót a pusztulásba Amerika. Kína nem szentimentális, még kevésbé lesz az, ha a világ urának érz magát.

Nemesak Kína, de De Gaulle Franciaországa is kérdőjel, mert az atomrobbantási kísérletekről még nehezen mondhat le. Józán ésszel meg lehet oldani ezt a csomót is. Minthogy a franciáktól nem kell félni, át lehet nekik adni az atomfőkövet és a három főhatalmat velük négyre emelni.

Ezzel szent lenne a béke Kennedy és De Gaulle között.

Hozzáértőzik a történelethez, hogy az Evesült Allamok hadügyminisztériuma, a Pentagon még az utolsó pillanatban is ellenezte az atomrobbantási zárlatot, attól való félelmében, hogy a Szovjetunió a rakétafejlesztésben végelegesen fölénybe kerül. Hozzáértők szerint azonban Amerika rakétagyártása már olyan nívón van, hogy laboratóriumokban is tovább lehet fejleszteni.

Néhány jobboldali szenátor, állítván Barry Goldwaterrel, Dél legközelebbi republikánus elnökjelöltjével, pedig aggodílik, hogy az oroszok, — felszemükelt Kínára függesztve, — csak taktikáznak. És óva intik a világot, hogy ne adja át magát gondtalan optimizmusnak. Ez a szélsőséges nacionalizmus hangja... sok bajt okoztak már a világnak.

De ha a Moszkvában fellobbant fény állandósul és besugározza az emberiséget, csakugyan megleszhetik a félelem nélküli élet. Előfeltétele Kína lefegyverzése, ami Amerika és a Szovjetunió egyesült akaratával vértelen akció lehet, ezt követné a többi hatalom lefegyverzése a szélsőséges mértékig és minden országra kiterjedő ellenőrzés esetleges uabb fegyverkezési örület elfojtására.

A mult héten meggyújtottuk az ópimpipát... úgy látszik, narkománok lettünk, mert még füstölög a mákony és a kellemes bódulatban rözsaszinnek látjuk a világot. Pedig még csak egy embrio jelenlétére lehet hallgatóval észlelni... Faragó Miklós

Tizenegyezer font egy bélyegért

London. (Reuter). — Egy magát meg nem nevező olasz filatelista tizenegyezer fontsterlinget fizetett ki egy ritka egy-pennys bélyegért, amely 1854-ben Bermudában jelent meg. A két alapon piros színű bélyeg az egyetlen ismert példánya a bermudai posta által kiadott ideiglenes bélyeg sorozatnak. Az árlejtést vezető társaság szövivője kijelentette, hogy ez a legnagyobb ár, melyet valaha is ilyen jellegű bélyegért fizettek.

Szép vagy Kineret

Írta: KISHONT FERENC

A nedvesség. Aszongyák, hogy első-sorban a nedvesség kergeti a kismembert a hűvösebb északra. Az ember petyhüdtlen rohangu Tel-Aviv szük és redves siltárokraiban és az egyetlen dolog, mely tartja benne a lelket, az a csodálatos víkend gondolata, amelyet a Kineret háspartján fog eltölteni álmódorva a déli verőn, ahogy az meg van írva a Gross-sztórában a dénel. Rezerváltunk hát egy kétágyas szobát Tibériás legnagyobb szállodájában és megkönnyebbültünk.

Kitűnő kedélyhangulatban utazunk le helyszínrre, miután fenti szálloda a kiváló furdóhely legdiszesebb hotelja, szobái tágasak, mélyen hűtöttek és összességében kényelmesek. — az ember egy napra királynak érzi magát.

Am, mit tesz a Dibuk?

A magas portánál bizonyos hűvös idegességgel fogadtak: — Sajna — közölték velünk az igazgatóság nevében — sajna a borászati kongresszus turista-csoportja látogatja meg panziókat, ez okból nem áll módunkban araszagod és a kedves nagyságos asszony részére szobát biztosítani, hanem csak a régi épületrészben és ezt a szobáskát is pontosan 12 órákor elhagyni méltóztatásik, ellenkező esetben kénytelenek lennénk karhatalmat igénybevenni. Bizunk abban, hogy araszagod meg fogja érteni kényes helyzetünket.

Tiltakozom — tiltakoztam — pontosan annyit fizetek, mint a turisták, nemdebar?

— Ez nem pénzkérdés — intett le a portál —, hazafias kötelességünk az országunkat meglátogató lelkes turistacsoportok itt tartózkodásának minél kellemesebbé tételre. Azonkívül több borralvalót is adnak. Szóval, lépni, futásban! Leszaladtunk a régi épületrészbe, nehogy ázesz magatartásunkkal ürügyet szolgáltatunk kiebrudalásunkra. Portál, az mégiscsak portál és nem akármilyen szobáskánk kicsinyke volt, de bennszötteknek megfelel. Szépen elrendezkedtünk, majd kismartatva vidám, önfel-lelt szökdecsléssel indultunk a Kineret felé, megmártani magunkat. Az egyik helyettes igazgató csipett el bennünket: — Mit csellengenek itten — förmedt ránk. — A turistacsoport minden pilla-

natban megérkezhet. Mars vissza, a körletbe!

Béhuztuk a nyakunkat és visszaiszkoltunk a bázisra, de ekkor már ott állt az őrszem a szobánk előtt. Csakhamar kiderült, hogy a tollgyűjtő kongresszus turistái is gyűnnek. Motyónkat leszállították a legalsóbb berkebbe, a központi jűtés mellett helyiségbe.

— Itt meghúzhatják magukat tizenegyezer font — mondotta az őrszem, aki valójában jó ember volt —, de ne használják a melegvizet, mert az a turistáknak van fenntartva.

Ekkor már csak a falhoz lapulva mertünk közeledni a folyosókra és szemekinkben világotan felsimerhett volt az alacsonyabbrendűség számtalan tanújeje. „Vernek is?” — kérdezte az aszszony, de megnyuguttam, hogy amíg együttműködünk a magas portákkal, addig fizikai létünket nem fenyegeti közvetlen veszély. Csak egy izben láttunk egy igazgatófélt korbáccsal a kezében odalogni az izraeli részlegben, de széles ívből kikerültünk.

Délután jól elszunyókáltunk a pricscsünkön, de csakhamar géperéjű bércokcsik harsogó zaja ébresztett fel bennünket. Kikukucsáltunk a fal hasadékaiban keresztül és ime, egy tucait díszautóbusz tárult szemünk elé, megannyi apró kongresszussal. Azonnal megmértük a helyzetet. Felhívtam a portált: — A pincébe? — Szaporán!...

Leköltöztünk a katakombákba. Igen kedves volt, csak a denevérek zavartak. A vacsorát betölték az ajtó alatt. Erős késztetésben voltunk, nem vetettük le ruháinkat, mert tudtuk, éreztük, hogy még jöhetnek turisták.

Éjjelkor tényleg kizavartak bennünket és áttelepítették egy tutajra a Kinereten. Mi, a magunk részéről, dáká egy majdnem új tutajhoz jutottunk, de a többi szerencsétlen bennszült csak deszkákat kapott, meg egy-egy rönkököt. Ez hát a saját hatalma, hogy az Isten a fejünket akárhová tegye. Hogyan mondatá a költő? Szép vagy Kineret, legalább nekem szép. — Hangsúly a nekem szócskán.

Abdul Nasszer ünnepi évfordulója

Az egyiptomi tisztisport diktatúrája, amely némileg félrevezető módon az „Egyesült Arab Köztársaság” nevet viseli, 11-ik születésnapját ünnepelte e héten. Ebből a 11 évből alig néhány hónapig a már elfelejtett forradalmi vezér, Nagib tábornok állt az ősi Egyiptom első köztársasági kormányának élén, majd Abdul Nasszer vette át az uralmat és Nagib — állítólag — mind a mai napig háziörizetben van.

A kairói diktátornak szokásosan hosszú, de szokatlanul tömpített hangú ünnepi beszédéből kiderült, hogy a 11-ik születésnap a hadsereg megerősödése és a külpolitikai válság kiegyensúlyozásának jele. Az előre beharangozott „szendzációnak rakétakilövés” gyakorlati jelentősége még igen kétséges és az új egyiptomi repülőgépről, amely Kairó szerint a hangsebesség kétszeresét éri el, csak annyit tudunk, hogy ennél jóval lassabb és nem egyiptomi, hanem angol motorral van felszerelve.

Bármilyen kétegyes mérő fel a német szakértők segítségével készülő állítólagos egyiptomi rakéták iránt, annyi bizonyos, hogy a Szovjetunió által szállított rakéták és más fegyverek úgy minőségben, mint mennyiségben, igen komoly erőt kölcsönöznek Nasszer hadseregének. A tengeri Komár-rakéták, a MIG-21 repülőgépek Atol nevű repülőelhárító rakétája, a tankelhárító rakéták, a földről kilőtt SA-2 repülőelhárító rakéta, a repülőgépekkel, tankokkal, torpedónaszádokkal és tengeralattjárókkal együtt olyan felszerelést jelentenek, amelyen egyetlen más közelkeleti hadsereg sem rendelkezik ilyen mennyiségben.

Jemeni tapasztalatok

Az előző évektől eltérően Nasszernek ezúttal vannak harci tapasztalattal rendelkező hadosztályai is. Amióta ő került uralomra, Egyiptom csak egyszer keveredett háborúba, a Szináj hadjárat idején és akkor sem került sor a haderő teljes méretű bevetésére. — Szinájban az egyiptomiak megfutamodtak, a Szezi-övezetben pedig az angolok tehetetlensége és Eisenhower elnök erélyes segítségével mentette meg Egyiptomot.

A szovjet fegyverekkel felszerelt hadsereg, tehát első ízben Jemenben folytatott nagyszabású hadműveleteket, bár jórészt itt sem került szembe modern felszereléssel rendelkező ellenféllel. A jemeni hegyi paraszti nem tudtak védekezni a Napalm-tűzbombákkal való repülőhadászatok ellen és az imám hadserege nem rendelkezik sem léghárító, sem tankelhárító rakétákkal. Inkább a mozdulatok mérete, a távolságok és a természeti nehézségek leküzdése, valamint a guerrilla-háborút folytató ellenbárá az egyiptomi hadvezetés.

A jórészt még mindig Jemenben lekötött hadsereg mögött egyre jobban fejlődő saját hadiipar áll, amely

Irta: Arad Gideon

még jóval elmarad az egyiptomi propaganda bombasztikus állításai mögött, de ma már képes könnyűfegyverek előállítására, valamint idegen gyártmányú tankok és harckocsik összeszerelésére. Ilyen az állítólagos saját gyártmányú, most bemutatott Walid-tank, a spanyol építési és angol motorú „egyiptomi” sugárhajtású harci gép és

Sziriai fájdalom

Nasszer beszédének politikai részében azt mondta, hogy nincs konkrét terve a palesztinai kérdés megoldására, — ami valószínűleg megfelel az igazságnak. Nem ismételte meg múlt heti, a Nyugatnak szánt kijelentését, hogy nincsenek támadó szándékai Izráellel szemben. Ilyesmit nem mondhatott a kairói tömegnek, amely percekig öröngött, amikor Nasszer azt a frázist kiáltotta feléje: „Palesztina kérdését tettekkkel, nem szavakkal kell megoldani.”

A tettekről pedig Nasszer csak annyit mondott, hogy Palesztina problémájának a megoldását csak az arab egység képezi. Más szavakkal, Egyiptom haderejének jelentős növekedése ellenére, nem mer szembefordulni Izráellel mindaddig, amíg

végül a külföldön vásárolt alkatrészekből a németek által összerakott kétfázisú meteorológiai rakéta. Még nincs igazolva Amr marsall állítása, hogy tengeralattjárót „építettek”, azaz, szereltek össze az alexandriai orosz hajógyárban.

A szokásos kairói dicsekvést és nagyszájúságot leszámítva is, komoly harci erő marad fenn, amelynek ellensúlyozására Izráel éppen és napokban tesz igen komoly és költséges erőfeszítéseket.

nem jött létre az „egység”, — azaz, amíg Izráel többi arab szomszédai nem állnak szintén Abdul Nasszer irányítása, illetőleg hadseregeik Chakim Amr marsall parancsnoksága alatt.

Ezért mondotta Nasszer oly nagy „fájdalommal”, hogy a mai sziriai kormány nyal nem tud federációt kötni. A Báát-párt elleni hosszas és dühös kirohanások után azonban Nasszer leszögezte, hogy nem mond le „az egységről”, ami köznyelvre lefordítva annyit jelent, hogy nem mond le Sziria visszacsatolásáról, — persze a Báát-kormány nélkül. Beszéde nem hagyott semmi kétséget aziránt, hogy minden eszközzel kerülhetetlenül a Báát-uralom megsemmisítésére fog törekedni, — előbb Sziriában, azután pedig Irákban.

Áthelyezés helyett kivégzés

Két hét előtt ezen a helyen felvettük a kérdést, hogy melyik diplomáciai szolgálatra elvezényelt sziriai tábornok fogja megkísérelni a legközelebbi puccsot Damaszkuszban. Időközben már le is folyt ez a puccskíséret, amelyet a sziriai kormány új „erős embere”, Chafez tábornok belügyminiszter egykettőre letört. Olyan hírek is keringtek, hogy Chafez ugratta be Nasszer híveit ebbe a puccs kísérletbe, hogy ürügye legyen az ellenfél teljes szétmorzsolására.

Tény az, hogy Chafez szakított a sziriai klub-hagyományokkal: ahelyett, hogy a lázadó tiszteket elküldte volna valamilyen követségre attasénak, hadbíróvá állította és kivégeztette őket. Igaz, hogy ezúttal nem tábornokok, hanem csak alacsonyabb rangú tisztek irányították a lázadó csapatokat. A hát-

térben is egy ezredes állt: Abdul Chamid Szeradz volt belügyminiszter, Sziria titkosszolgálatának egykori főnöke, Abdul Nasszer bizalmasa és meghitt sziriai helytartója, akit tavaly Damaszkuszban elfogtak, de olyan gondatlanul őrizték, hogy sikerült Kairóba szöknie.

Chafez tábornok sorra végezteti ki Szeradz ezredes sziriai híveit, akik Nasszer legmegbízhatóbb sziriai káderét képezték. Ez az intézkedés egy időre valószínűleg a föld alá kényszeríti a mai kormány ellenfeleit, de belátható időn belül — Nasszer és Szeradz kiadós segítségével — még véresebb ellenlázasra fog vezetni.

Nem esoda, hogy a sziriai Báát egyre komolyabban foglalkozik a szir-iraki szövetség tervével, sőt, Libánont is hajlandó ebbe belevonni.

A moszkvai egyezmények visszhangja

A Báát-párttal szembeni erélyes hangnemtől eltérően, Nasszer beszéde külpolitikai síkon a bizonytalanság jeleit mutatta. Még senki sem tudhatja, milyen kihatásai lesznek a Közelkeleten a Moszkvában legutóbb beállt drámai fejleményeknek. Nasszer azt reméli, hogy nem fognak változást előidézni, Lévi Eškol és Golda Meír viszont azon reményüknek adtak kifejezést, hogy a Közelkeleten is felcsillan a fény sugar. Ennek megfelelően Nasszer, aki óvatoss és ravasz politikus, beírta azzal, hogy belső arab problémákkal foglalkozzék és arab ellen-

feleit fenyegetse a szovjet rakétákkal.

A Peking és Moszkva közötti viszály fejlődése a most beállt teljes — bár hivatalosan takargatott — szakadásig, éveket tartott. Valószínű, hogy most egyideig eltart, amíg az egész világon kifejlődik a két egymással szembenálló kommunista tábor. A kommunista kormányok jórésze Moszkva mellett foglalt nyílt állást, beleértve Romániát is, amely ezt nyilván nem önszántából és igen kelletlenül tette meg.

Ezzel szemben Kinához csak Észak-Korea és Észak (A cikk vége a 17. oldalon)

Aki leértékelte a fontot...

Mennyi adót fizetünk jövőre? Engedélyezik-e a külföldi gépkocsik zavartalan behozatalát?

Kell-e adót fizetni a jövőben a kárterítési pénzekből származó devizabetétek után?

Milyen árucikkeket tesznek ki a külföldi termékek szabad versenyének és mely vállalatok élvezik jövőre is az importtilalom „védeltségét” az azonos külföldi cikkekkel szemben?

Mit mentesítenek a vám alól és mit adóztatnak meg súlyosabban?

Egyáltalán, milyen mélyen nyúl az állam a polgár zsebébe és hogyan fog alakulni Izráel kormányának egész gazdasági és pénzügyi politikája az elkövetkezendő években?

Ugy tünik, egyetlen ember sem tud e pillanatban teljes és pontos választ adni mindezekre a kérdésekre. Van azonban Izráelben ma egy 11 emberből álló gazdasági „agytröszt”, amelyek tagjai együttesen és közösen szabják meg azt a politikát, melynek végrehajtása egyes és világos választ ad az összes most feltett és hozzájuk hasonló kérdések széles skálájára.

Ennek az agytrösztnek olyan személységei vannak, mint például maga Lévi Eškol miniszterelnök és hadügyminiszter, Pinchász Szápir, aki a pénzügyminiszterium és a kereskedelem- és iparügyi miniszterium együttes irányításával ma tulajdonképpen a legnagyobb hatáskörű gazdasági tényszerő az egész országban. A két miniszter mellett Dávid Horovitz, az Állami Bank kormányzója, a gazdasági miniszteriumok államtitkárja, az állami terhelésosztály főnöke és a többi között egy 37 éves kecskeméti születésű zsidó fiú vesz részt abban a

MOSE SANDBERG
új tanácsok...

majdnem mindenható gazdasági agytrösztben, amely most Izráel egész gazdaságpolitikáját meghatározza.

Ez a halkszavú, szerény, de annál alaposabb felkészültségű magyar-zsidó közgazdász nem más, mint Sandberg Gusztáv, aki az államalapítás óta Izráelben eltöltött évek során az egyik legfényesebb karriert futotta be. Most már Mose Sandberg néven ismerik az országban.

Tudják róla, hogy amióta Pinchász Szápir ipar- és kereskedelemügyi miniszter vette át a pénzügyminiszterium irányítását is, Sandberg lett Szápir, és ezzel talán az egész kormány egyes számú gazdasági tanácsadója.

Csak a bementesek tudják valójában, milyen hatalmas és mélyrehatóan gazdaság-politika formáló tisztség ez. A kormány eredeti utakon járó új pénzügyminiszterének a tanácsadója ugyanis egy szóval, egy szakvéleménnyel, egy „tanáccsal” egész termelési ágak jelenlétét, vagy eltemetését idézheti elő.

Pedig még alig egy hete csak, hogy átvette új hivatalát.

Egész pontosan, nem is vette át, hanem megteremtette. Lévi Eškol pénzügyminisztersége alatt létezett ugyan a „gazdasági tanácsadó” feladatkör, de hosszú évekkel ezelőtt. De csak rövid időre és azóta közel egy évtized telt el.

Most, hogy Szápir miniszter átvette a két legfontosabb gazdasági miniszterium vezetését, egyik első tevékenysége volt, hogy aláírta a Mose Sandberg előléptetéséről, kinevezéséről szóló okmányt. Az új pénzügyminiszter Sandbergert bizta meg azzal, hogy szemét és fület nyitva tartva, az összes világgazdasági és belső fejleményeket nyomon követve mindig a megfelelő tanácsot adja a Szápir elé kerülő problémákkal kapcsolatban.

Nem könnyű feladat. Lenyűgöző tárgyi ismeret, kivételesen éles analitikus koponyát, óriási munkabírást igényel.

Mi, akik közel másfél évtizede ismerjük Mose Sandbergert, meg vagyunk győződve arról, hogy szellemi poggyászában ott vannak ezek az intellektuális kellékek. És ha a rendkívül felelősségteljes mostani kinevezés alkalmából azt írjuk, hogy Mose Sandberg a jövőben bizonyára még a jelenleginél is magasabb pozícióba fog kerülni, úgy teszünk ezt Sandberg múltja és eddigi tevékenysége alapján.

A legfigyelemreméltóbb Sandberg karrierjében, hogy mindent, de valóban mindent csakis szaktudása, tehetsége, szorgalma és rátermettsége alapján ért el. Senki sem tolt a szekerét. Senki sem szólt egy „jó szót” az érdekében. Mert ez a Kecskeméten érettségizett fiatalember, akinek hagyományhiú edesapja az alföldi magyar város ismert gyümölcsexportőre volt, — nem tartozik a Párthoz.

Azért szögezzük ezt le már most, a biztató életrajz elején, hogy értékes-sük és kidömbörsük azt a — jóllehet

ritka, de mégis létező — tünetet, hogy Izráelben a „megfelelő párttagság” nélkül is lehet csúcskarriert elérni, ha a tehetség megvan hozzá. És Mose Sandberg esete még egy tanúsággal szolgál. A magyar zsidóság fia is előrejuthat ebben az országban, ha képességük erre predestinálja őket.

Persze a gyakorlatban igen sok tényezőtől függ, hogy egy „nem párttag” magyar-zsidó Izráel pénzügyminiszterének legfőbb „éceszgerbere” legyen. Még hozzá 37 éves korban.

— Szüleim szegények Auschwitzban maradtak. Fivérem után 1948-ban én is alijáztam. Előzőleg azonban már megkezdtem tanulmányaimat a budapesti közgazdasági egyetemen és itt, az országban, a jeruzsálemi héber egyetemen kaptam meg a diplomát.

Igy mesél Mose Sandberg. Az egész interjú furcsának tűnik, paradox módon hat. Mose Sandberg ugyanis a sorok írójának padtársra volt a jeruzsálemi egyetemen. De nemcsak az előadásokon ismertük meg borotvaéles felfogását és tiszta jellemét. Működésben volt feltérképezni értékes egyéniségét, az emberhez való viszonyát a diákhotelben is, ahol együtt laktunk és később a jeruzsálemi közvéleménykutató intézetben, ahol a véletlen folytán szintén egyideig egy keretben, közösen dolgoztunk.

És most, az újságíró tesz fel kérdéseket a miniszteri tanácsosnak. Ki kell kerékíteni a baráti kapcsolat során felgyűlemelt adatokat. Nyilatkozatot kell szerezni a kormány egyik legfontosabb gazdasági emberétől. Mose Sandberg szívesen kooperál. Nemcsak a régi barátság miatt, de elsősorban azért, mert nagy pozíciója ellenére változatlanul „magyar zsidónak” tartja magát és sok más felcseperedett landmannschaftbelivel ellentétben nem szegyelet, honnan jött...

Aljajzása után egy héttel már a kórházban feki. A hajóról leszállva ugyanis egyenesen a hadsereg egyenruháját vette fel és csatlakozott a felszabadító háború azon egységeihez, amelyek a vezérkar a latrumi hadszíntérré vezényelt. Az alig egyhetes olé-katonasúlyosan megsebesült a jordániai Arab Légővel folytatott csatározásban és a frontról hosszú hónapokig tartó kórházi kezelés után egy véres élménnyel és rokantsággal távozott.

Ezután jöttek a jeruzsálemi egyetem évek. Ismerkedés a nyugati közgazdasági módszerekkel. Izráel helyzetének alapos tanulmányozása. Szemináriumok és különböző értekezések. A tanulmányok befejezése után Mose a közvéleménykutató intézetben Guttman professzor, a világhírű szociológus-tisztikus keze alatt dolgozik és eredeti munkamódszerrel talál fel. Lassan, de feltartóztatlanul megismerik szak-körökben.

Elméleti közgazdász, gyakorlati statisztikus, a teóriát a való élettel magasztaló egységbe foglaló koponya. Így ismerik meg szerte az országban. Ennek köszönhető, hogy öt évvel ezelőtt Zeev Sáref, az állami jövedelmek akkori főfelügyelője „kiemelt” a közvéleménykutató intézetből és a tudományos kutatási ügyosztály főnökévé nevezi ki.

Ezt a feladatkört Sandberg olyan sikerrel töltötte be, hogy legutóljára már az állami jövedelmek főnökének a helyettesi rangjában irányította nemcsak a tudományos kutatási ügyosztályt, de az adó és vámpolitikával összefüggő egész állami tevékenységet.

Amikor a minisztertanács a legnagyobb titokban a font leértékelését határozta el, a kormány egy háromtagú szakértői bizottságra hárította a feladatot, hogy a deválációt előkészítse. A hármashozottából végül kettő lett és mondanunk sem kell, hogy Mose Sandberg volt az egyik, aki tavaly februárban az izráeli nemzetgazdaságot és nemzetközi pénzügyi köröket a majdnem „puccszerűen” végrehajtott fontleértékeléssel meglepte...

Még argentinai származású felesége, Bracha asszony sem tudta, hogy min dolgozik Mose hosszú éjszakákán...

Mose Sandberg ma talán a leginformáltabb, a legbefolyásosabb állami tisztviselők egyike gazdasági kérdésekben. Valójában tőle függ csak, hogy „mit csinál” mostani hivatalából, amelynek jellege, sulya és befolyása szinte kizárólag tőle függ.

Az ország lakosságával együtt a magyar jász nevében is kívánjuk Mose Sandbergnek, — és önmagunknak — hogy jó tanácsokat adjon a pénzügyminiszternek és Izráel kormányának.

Ez a minimum, amit elvárhatunk tőle.

DAN OFRY

„SÁRON”

középiskola, délelőtti oktatás

Beiratkozás a tet, jud, jud-áf, jud-bét osztályokba, humánus, real, technikai irányzatokban

folytatólagos oktatási nap

Részletek és beiratkozás: délelőtt 10—13, délután 5—7 óra között

TEL-AVIV

BALFOUR-UTCA 6.

DIZENGOFF-UT 86.

Asszony szemmel

TRÓNÖRÖKÖS
ÉS NÁDPALCA

Az angol sajtót erősen foglalkoztatja, hogy megverték-e nádpalcával Charles, az angol trónörökös felesége ülepét.

Annakidején megírtuk, hogy a 14 éves herceg, aki egy szigorú intézet növendéke, diáktaisaival moziba indult, de előbb beért egy kocsmába és felhajtott egy kis cseresznye-likört.

A testőr későn érkezett az ifjú felség után, ám amikor szigorúbban szólította fel a viharos távozásra. Az ügyben a királyi sajtóirodája kétszer is nyilatkozott, előbb tagadva, majd beismervén az angol birodalom leendő uralkodójának viselt dolgait.

Most köztudomásúvá lett, hogy az intézetben — amely szigorú jelleméről, amely híres, hogy a trónörökös apja is ott nevelkedett, — nos, az intézetben az ilyenkor szokásos büntetés: nádpalcázás.

Am a direktor nem nyilatkozott, hogy elnásánpolgát-e a kis Charlest, az angol trón várományosát.

NIZZA:

Szerencsés kimeneteli rablótámadás színhelye volt a napokban Moro Bettetini, nizzai ékszerész fényes üzlete. Amikor a banditák elhiáltatták a hagyományos „kezeket fel” barátságos felszólítást, akkor az üzlet

tulajdonosa megnyomta lábával az „Anti-Gangster” nevű új találmány pedálját.

Abban a pillanatban súlyos vasrács zuhant a magasból a gangster és az ékszer-kassza közé, megszólalt a sziréna a háztetőn, önműködően riasztotta a készülék a rendőrséget, és a rejtett filmfelvételgép működésbe lépett. A rövid film, amely a nizzai ékszerüzletben készült, nem alkalmas a bemutatásra az oktató-filmek fesztiválján, viszont a rendőrség a filmfelvétel alapján fogta el a gangsteret, akiknek — a hatalmas sziréna-muzsika ellenére — sikerült elmenekülni a helyszínről.

LONDON:

Kávé, leves, tea és cigaretta-automatát állítottak be az angol alsóházba, mert a parlamenti büfé bérlője panaszkodott, hogy képtelen megfelelő pincérekre szert tenni. Az újításnak sikere van a honatyák körében.

NEW-YORK:

Thimoty Leary, a Harvard-egyetem professzora egy intelligencia növelő gyógyszer feltalálásán dolgozott. Kísérleteit nem fejezhette be, mert a rendőrség szigorú tilalmat léptetett életbe, hogy megakadályozza ebben az ügyben a kuruzslások és visszaélések légióját.

תורה

Beiratkozás a chet, tet, jud, jud-álet osztályt végzetteknek

תורה
תורה
תורה

előkészítéssel vizsgákra és érettségire a közoktatásiügyi minisztérium tanterve szerint. Részletek és beiratkozás reggel 8-tól este 8 óráig, megszakítás nélkül.

TEL-AVIV

JERUZSALEM

* Bét Saron, Petách-Tikva-út 44.
* Bét Hádárral szemben,
* Allenby 76

* Bét Joél
* Jaffa-út 33.

עמק

● KÖTÖTTÁRUGYAR

- bobi- és gyermek kötötholmi
- ing, gúfia, alsónadrág, pizsama
- szveterék, kabátok, sálak és sapkák

עמק

חמישית החודשים
מוצרים מובחרים

Emek

„Belsácar lakomája” — William Walton oratóriuma

— A Fesztivál 3. estje: IPO, vezényel a szerző —

(A 14-ik oldali cikk vége)
A puritán Angliában Händel Frigyes újította fel nagyszerű oratóriumaiban a biblia kultuszát, éles elentékként az ott nem kevésbé népszerű olasz operamádattal szemben. A biblikus oratórium händeli hagyományait elevenítette fel két évszázad után ismét William Walton angol zeneszerző „Belsácar lakomája” című, 1931-ben írott oratóriumaiban. A szövegíró, Osbert Sitwell főképp Jesásás és Ezekiel próféta könyvéből vett részleteket, valamint a 81. és 137. zsoltárt használta fel a librettóhoz, melyet most Efrájim Dror „visszafojtására”-ban hallhattunk az IPO tel-avivi bemutatója alkalmával. Walton oratóriuma világszerte a legnépszerűbb koncertdarabok közé tartozik.

Jesásás átkozó szavai vezetik be a művet: „Fiaid, kiket nem szesz, a babiloni király eunuchjaivá válnak!” S rögtön utána megszólal a kórus: „Babilon sőtéi vizeinél ott ültünk, és sírtunk, mikor Cionról megemlékezünk...” Ez a szöveg képezi az oratórium legfontosabb, vezető motívumát. „Száradjon el a jobbom, ha megfedkezem rólad, Jeruzsálem.” A hatalmas kórusrészt a bariton-szólo elbeszélése (recitativója) követi Babilon pompájáról, királyának, Belsácar-nak mesés gazdagságáról, aki megparancsolta, hogy hozzák ki a szent edényeket a Templomból, hogy lakomáján azokból igyék az szomjaival, ágyasnőivel és hercegeivel. És megparancsolta, hogy imádják a hamis isteneket, a bálványokat és az ördögöket.

A dözsölés tetőfokára hágott, mikor egy titokzatos kéz három szót irt a falra: „Mene, tekel, ufasin!” És aznap éjjel megölték Belsácart, a királyt és birodalmát feldarabolták, jelenti a bariton-szólo. Drámai kontraszt a féktelen kicsapongások után. Az énekkar örömmámorban uszik, harmonák szófalnak meg, diadalmosan hirdette Babilon elcsúszását. A szerző előadásában ezek a nagy kontrasztok elmosódtak és össz-

szefolytak az állandóan legmagasabb erősségekben tartott hangorkánban. Sir William alighanem maga is annyira elfogódott volt, a Biblia nyelvén hallva oratóriumát, hogy nem tudta az elengedhetetlenül szükséges lélegzetszüneteket sem tempóban, sem dinamikában keresztülvinni. A közreműködő Tel Aviv énekkart a most külföldön tartózkodó Roth László tanította be nagy műgonddal, míg a bariton-szóloban Mordecháj Ben-Sáhár érces hangját és plasztikus szövegmondását élvezhettük.

A hangversenynek Mendi Rodán által vezényelt 1. részét Sergiu Natra „Zenekari tokkátá”-jának ösbemutatója vezette be, egy nyitányának szánt kétrészes igen radikális irányú mű, amelyben a nagytehetségű,

ABDUL NASSZER ÜNNEPI ÉVFORDULÓJA

(A 4-ik oldali cikk vége)
Vietnam kommunista kormány csatlakozott. A nem kommunista kormányzat államokban, Indonézia köztársaság tagú pártja áll Peking oldalán. Számos európai és ázsiai pártban szakadás állt be. Még Euró-

pa legnagyobb kommunista pártjában, az olaszban is, egy Peking mellett hangoskodó, erős stalinista csoport jelentkezett, bár Pálzmiro Togliatti, az agg pártvezér egyértelműleg és erőlyesen magáévá tette Chruscsev politikáját.

Tagok és atombombák

Peking most arra hívta, hogy a világ 87 kommunista pártjának 42.5 millió tagja közül több mint 50 százalék támogassa Kínát. Ezért javasolta Peking, hogy egy kommunista csúcs konferencián a pártok a tagok számának megfelelően legyen képviselve. A kínai pártnak 17 millió tagja van, az indonéznek kettő, Észak-Koreának és Észak-Vietnamnak együtt másfél millió, míg a szovjet kommunista párt taglétszáma nem éri el a 11 milliót, az európai pártok pedig együttesen a nyolcmilliót, beleszámítva Jugoszlávia 1.7 millió kommunistáját.

Ezek a játékok a számok kal persze csak azt illusztrálják, hogy a szakadás méreteit és várható kihatásait előre gondosan felbecsülték. A két tábor erejét nem lehet számokban kifejezni. Hatalmuknak egyik kifejezője talán az atomfegyver, — és éppen itt van a bőrkendő.

A Nyugattal való atomegyezmény velejárója a Moszkva és Kína közötti hatalmi harcnak, de ugyanakkor kihívást jelent Pekinghez, hogy megszerezze saját atomfegyverét. A három nagyhatalom között Moszkvában megkötött egyezmény lényege nem az atomkísérletek tilalma, hanem az atomklub exkluzivitásának biztosítása, — más szavakkal, annak megakadályozása, hogy további országok is atomfegyverhez jussanak.

Ezért nem segíti Amerika De Gaulle tábornok atomfegyverkezését, — ellenszövevényként azért, hogy Moszkva megtagadja az atomfegyvereket Kínától és emiatt vállalja a kommu-

nista tábor teljes szakadásának rizikóját.

Az új moszkvai vonal alapelve, hogy még a kommunizmus győzelmének reménye sem éri meg az atomháború kockázatát. Ennek az elvnek az alapján Moszkva valószínűleg erőfeszítéseket fog tenni a fontosabb nemzetközi problémák békés megoldására, — ami nem jelenti azt, hogy túlságosan engedékenységet fog mutatni.

Ezen alapvonal mellett, azonban nem tűnik valószínűnek, hogy Moszkva a Kairóba szállított rakétáknak olyan helyen való bevetését tanácsolná, ahol ez súlyos nemzetközi bonyodalmakat okozna és a háború terjedésének veszélyét váltaná ki.

Brit Ovdím Mizdaknim
Böjiszráél
Több Dolgozók Szövetsége
Központi iroda:
Tel-Aviv, Allenby-út 2.
Telefon: 57501.

Munkát kaphatnak:
Adminisztrátor, könyvelésben jártas, d. u. 3-tól este 11-ig; raktárnok, könyvelésben jártas; segédraktárnok; overlochvarró; trikotázs konfekcióhoz; házi- és konfekció varró; bejáró oze-retek bentakással; konyhai kisértők; szakácsnők; politizáló; üzemből férfi munkaerő könnyű munkára; ügynökök bevezetett árúcikkek elhelyezésére; asztalos.

Munkát keresnek:
Stancni készítő vasesztergályos; autószerelő mechanikus garázsban, vagy szaküzletben, mint eladó; mérlegképes könyvelő; délutáni órákon nyelvésztől; utáni órákon nyelvésztől; angol, német, magyar nyelvismerttel; tisztviselő; írvit, angol, német, magyar nyelvismerttel; függönyvarró; könyvtáros; ápolónő. Natanaj Körzeti kirendeltségünk Ref. Ráv Kuk 13 szám alatti irodájában délelőtt 9-11 óráig munkaválasztók rendelkezésére.

MŰVÉSZETI HIREK

ILANA ROVINA
A LENGYELORSZAGI
FESZTIVALON

Augusztus közepén nyílik meg Lengyelországban a népdalénekesnők hagyományos évi fesztiválja. Izráelt az idén Iláná Roviná, Cháná Roviná leánya fogja képviselni. Az előző fesztiválon Eszter Reichstadt volt az izráeli kiküldött, aki megnyerte a fesztivál egyik első díját és azóta a középeurópai országokban vendégszerpepel.

A fesztivál rendezőségének előírása szerint minden énekesnő két dalt ad elő anyanyelvén, s még egy, vagy két lengyel éneket ere detiben, vagy fordításban. Iláná már döntött. Arje Levánon és Lea Náor „A futóhomok nyomában” című dalát, valamint Mose Vilenszki és Jechezkel Mohár „Ejszaka és füst” című dalát fogja énekelni.

A fiatal művésznő a Lengyelországból küldött hét dal közül kiválasztotta azt az éneket, amelyet Náomi Semei fordításában ad elő a fesztiválon. A népdalénekesek a versenyeken kívül fellépnek majd a lengyel rádióban és televízióban és ezenkívül egy nagyszabású turnén vesznek részt a vendégülálló államban. A fesztivál zsűrijében Sábta Petruska zeneszerző képviseli Izráelt.

KÜLFÖLDI TURNÉK

A haifai egyetemisták táncscsoportja július 31-én többhetes európai körútra indul.

A népszerű énekes és utánzóművész, Cádok Szávir, aki az utóbbi hetekben sikerrel szerepelt az egyik telavivi tengerparti szórakozóhelyen, háromtagú társulatával Londonba utazott. A művészek az a célja, hogy az angol fővárosból induljon időnként kisebb-nagyobb turnéra. Cádok Szávir magával vitte „társulatát”, amely tangóharmonikásból, dobosból és gitárosból áll.

SZIMCHON UR ÉS CSALÁDJÁ

Nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy a legnépszerűbb rádióműsor ma a „Szimchon úr és családja” című hangjátéksorozat, melyet a hadsereg rádiója közvetít hetenként háromszor. A népszerű programot, amelynek szövegét Mose Ben Efrájim írja, rövidesen filmre viszik Joél Silberg rendezésében.

Több hónapon át tartó tárgyalások folytak Smuel Rodenszki, aki a hangjátékban a címszereplő kispolgárt alakítja, hogy vállalja el a filmbeli Szimchon úr szerepét is. Ugy látszik, Rodenszki túlzott követelések támasztott, mert végülük Méir Margalit, az Ohel színészevel írták alá a szerződést a film főszerepének eljátszására. Margalitnak nem lesz könnyű feladata, különös tekintettel arra, hogy Rodenszki ebből a rádiószerződésből kifolyólag olyan nagy népszerűségre tett szert, hogy ma már mindenki teljesen azonosítja őt Szimchon úr figurájával.

Keresztretvénypályázatunk nyertesei

1. Kishont Ferenc: „Hinta-Palinta” című könyvét az 1164. sz. rejtvény megfejtői közül Záhonyi Miksa, Haifa, r. Názáret 22/B; 2. Salamon M.: „Feresztény voltam Európában” c. könyvét az 1165. sz. rejtvény megfejtői közül Kohn Cipora, recho Káplán 32., Kirját-Ono; 3. Barzilai István: „Csillag a tábor fölött” című regényét az 1166. sz. rejtvény megfejtői közül Boros Dénes, Jeruzsálem, Salant 5. nyerték.

1963 VII 26 Uj Kelet 14

500 dollár = 2160 svájci frank

1800 holland forint = 178.6.0 sterling =

2376 rupia

Szerezze be az utazásához szükséges idegen valútát nálunk!

BANK LEUMI LE-ISRAEL B.M.

SZOMBATI NAP TÁR

5723 av 5.
1963 július 26., péntek

GYERTYAGYÚJTÁS

Gyertyagyújtás:
Jeruzsálem 6.03
Tel-Aviv 6.21
Haifa 6.15
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 7.21
Tel-Aviv 7.19
Haifa 7.24

HETI SZAKASZ

5723 av 6.
1963 július 27., szombat
Sábát Cházon
Heti szünet: Divárim
Haftara: Cházon Jesájahu
Jesájahu I.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Tel-Avivban
pénteken 18-24 óráig:
Frenkel, King George 25., tel. 223721; Zwicker, Sheinkin 27, tel. 63-685; Jani, Jehuda Halévy 67, tel. 62474; Kaszel, Ibn Gabirol 147., tel. 43-716.

Szombaton 8-19 óráig:
Dr. Schwartz, Allenby 17., tel. 56-553; Bass, Frischmann 66., tel. 22-4329; Zwicker, Sheinkin 27., tel. 63-685; Jehuda Halévy 27., tel. 63-685; Jehuda Halévy 91., tel. 63-685; Zivá, Schunát Hátkiva, tel. 65159; Lurie, Jaffa, Sdr. Jeruzsálem 72., tel. 82-993.

Szombaton 19-24 óráig:
Mágn Dávid, Allenby 35., tel. 66-426; Bilsky, Dizengoff, tel. 226348; Avrahami, Erlanger 9., tel. 32380; Szanitz, Ibn Gabirol 83., tel. 232064; Zivá, Schunát Hátkiva, tel. 32403; Lurie, Jaffa, Sdr. Jeruzsálem 72., tel. 82-993.

RAMAT-GÁN
Péntek: Amit, Ramat Gán, Mo-din 130., tel. 72954.
Szombat: Jiszráel, Ramat Jichák, Sikun Chéruv, Tel Cháj 37., tel. 72369.

BAT-JAM
Péntek: Bat Jám, Kikár Balfour 45 szám.

CHOLON
Péntek és szombat: Tikvá, Kikár Sztruma.

RISON LEGION
Péntek és szombat: Melel, Kikár Hámejádín 1., tel. 941621.

RECHOVOT
Péntek, szombat: Szegál, Herzl 134., tel. 951228.

PETAH-TIKVA
Péntek: Assuta, Barón Hirsch 21. Szombat: Hájárkon, Stampfer 24.

NATANJA
Péntek: Hámejádín, Weizmann út 13., tel. 3868.
Szombat: Géva, Sáár Hágáj 14., telefon 2695.

CHEDERA
Péntek-szombat: Nagdi, H. Smuel 74 szám.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Tel-avivi orvosok szolgálata
péntek és szombat

Dr. Eizen Frit, Szason-utca 5, telefon 225-743; dr. Simon Sál, Sd. KKL 43, tel. 231374; dr. Hár-Even Jakov, Epstein 6, telefon 43-281; dr. Szegál D., Bloch 31, tel. 229-860; dr. Antebi Eljáhu, Warburg-u. 7. (Hábima mellett), tel. 223-688; dr. Blum Theodor, Bár-Koehba 58., tel. 22-885. — Dr. Goren Dov, Káv-Tet Benovember utca 46., tel. 46-484.

BEER-SEVA
Dr. Palant Avrahám, Hásió. 14. tel. 76-035 (péntek este 10-kor kimenetelig a telefon nem működik).

BEER-SEVA
Kupát Cholim (szombat): Alef lakónegyedben 9-11, 16-17.30 és 20-24 óra között. Ó-városban 9-11 és 16-17.30 között.

ADÁS - VÉTEL

AMERIKAI ÉS AMCOR frigidárek, újjal és használtak. Kedvező fizetési feltételek, 5 éves garanciával, csak „Kür-Aviv”-nál, Tel-Aviv, King George 29. sz. Magyarul beszélünk.

ELAD MESEK Mesív Kidron központjában. Cím: Leiba, 13-20 óra között.

ALKALMI ÁRON ELADÓ sarok- és egyzetényes szalonteknő. Rendelések, javításokat oleón vállalk. Grün, T. A., Pínsker 5.

VALÓDI ANGOL TERRYLENE szoknyákat és nadrágokat gyártás árán küldünk külföldre. — Michelstein, Tel-Aviv, Allenby 26. Telefon 65232.

Komoly BÉLYEGGYCTEMÉNY olesón eladó. Ramat-Aviv, Univerzita-u. 11/g, Cvi Keren.

ELADÓ majorságtenyésztés, végleges leszerelés miatt. — Sok tojó és csirke-folelet, használt fedő és besztel-lemek, épületfa, víreszerek és különböző felszerelések, egyenként is. Fodor Zsuzsanna, Genuszín, Bné-Brák.

BARAKESZTŐ ÜZEM, teljes felszereléssel átadó. Az átvevőt betanítják. Megközelítés két családnak is. Heimann, Arbá Áricot 21. Tel-Aviv.

18 Uj Kelet 1963 VII 26

MINDENKINEK...

LAKÁS

ELADÓ KÉTSZOBÁS, földszinti, levegős, óriási lakás, Bné-Brák. Smuel Hánvi 13., Rottenstein.

ELEGANS BUTOROZOTT SZOBA keres egyediállító úr, Kikár Dizengoff-Gordon környékén. — Különbejáratu előnyben, „Luxor”. Tel-Aviv, Dizengoff 109.

PETAH-TIKVA központjában 3-szobás kúspenzés lakás átadó. Schubert, Barón Hirsch 21.

ELADÓ 3 SZOBA, HALL, zárt teraszos lakás, két hónapon belül beköltözhető. Weisz Jicchák, Petáh-Tikva, Sikun Amami, Hápoel Hámiráchi, Akiba 18.

KULSPENZERT ATADÓ két-szobás luxus, front, faliszekrény. Braf, Tel-Aviv, Jabotinsky 45. Braf, Tel-Aviv, Jabotinsky 54/12-14, 19-21, szombat kivételével).

ELADÓ KÉTSZOBÁS frontlakás, világos hall. Rotman, Tel-Aviv, Hámejádín-u. 9. III. em.

ÁLLÁS

SZOBALANYT keres az „Atlantia” szálloda, Tel-Aviv, Ben Jehuda 21.

65 ÉVES, nyugdíjas, 40 éves adminisztrációs gyakorlattal, 12 éve állami raktárak Izraelben, jó munkaeur, megbízható, keres napi négyórát munkát. — „5058” jellegre a kiadóba.

Konfekció gyár keres

VARROT, gépelési munkákhoz
Jelentkezni:
T. A., Habarzel-utca 9.
A Növő Säänán utcából (Tácháná Merkázit)
Rámát Héchájába induló 75-ös autóbusszal.

SEGÉDKÖNYVELŐT keresünk. Jelentkezni: „4 Koszot”, Ellázképviselet, Tel-Aviv, Éját-u. 14.

ELSORANGUN főzni, sütni tudó **házevezetőnőt**

KERESUNK telavivi 3-személyes háztartás önálló vezetésére, szept. 1-re. Durva munkához segítség van

Jelentkezni telefonon: TEL-AVIV 8 5 6 1 1

KERESK TANULÓLANYT női kalapszalónba. — Davidovits, Tel-Aviv, Mohilever 49.

KERESUNK megbízható **asszonyt**

kóser háztartás vezetésére, főzéssel. Jelentkezés 3-8-ig. Telefon 58413 (9-1-ig). Hirschthal, Ramat-Gán, Amnon Vetámár 29.

Női FODRASZATON részére keresek elsőrendű munkaeur, jó feltételek mellett, esetleg társulási lehetőséggel. Tanulóként felvesszük. — Beér Edith, Tel-Aviv, Gordon-u. 45. Tel. 227508, délelőtt 8-1-ig.

FELELŐSÉGTELJES asszonyt keresünk háztartásba, bentlakással. Deutsch, Givat Rámám, Dágánim 20.

KERESUNK: szakácsnőket, oze reteket, órákra és bentlakással, ruhaeladónőket. „Ruth”, T. A., Jávine-u. 2. Tel. 63637.

ELADÓ ALKALMI ÁRON, — 12.000.- font — kétszobás lakás, jó állapotban második emeleten. Cím: Salomon, Sikun Váv 13. Bné-Brák.

KULSPENZERT másfél szobás, kertessel. Moscovici, T. A., Ben Jehuda 160. Megtekinthető 5-9-ig este, szombaton egész nap.

PETAH-TIKVA 2 1/2 szobás lakás, két terasszal, alkalmas eladó. Hozz, Bales 25. II. emelet, 4-7-ig.

JERUZSALEM

JERUZSALEMI KULTUROTT-HON, Helena Hámká-u. 17. sz. Július 28-án, vasárnap este 8-kor kultúr-est lesz. — Bemutatják a „Fár lépés a határ” c. magyar filmet.

KULSPENZERT 2 SZOBÁS, összkomfortos lakás, központban, alkalmi áron. Pirszum Or, Ben Jehuda 3. „4791”.

BUTOROZOTT SZOBA havi-berbe kiadó, a város központjában. Pirszum Or, Ben Jehuda 3. „5024”.

NYARALÓKNAKI 2-szobás, összkomfortos, butorozott lakás, Bét Hákeremben, augusztus-szeptemberre kiadó. Cím: Pirszum Or, Ben Jehuda 3. „4051”.

ELADÓ 1 1/2 SZOBÁS, összkomfortos lakás, Katamonban, 7000 font. Pirszum Or, „3129”.

PIRSZUM OR-nál, Ben Jehuda 3., butorozott szobák címe a város minden részében.

TOLEDO ÁBROSZOKAT, gobelint, antik tárgyakat, porcelánt, ezüstöt veszünk. Brunn és Berohn, Jeruzsálem, Princess Mary.

KÉT SZOBA-HALLOS LAKÁS, mellékhelyiségekkel, Jeruzsálem — Givat Mordechában, eladó. Telefon 22114., egész nap.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Jeruzsálemi szolgáltató orvosok
Péntek és szombat:

Dr. Hámeiri Jicchák, Bét Lechem 71; Baká, tel. 26-457; dr. Schori Jochel, Báal 45; Mekor Báruch: dr. Bentwitt Cvi, King George. Szuperszol épület, telefon: 23653; dr. Jacques Ben-Cion, tel. 35773; dr. Finkel Kálmán, Borochov 51; Kirját Jovel, telefon 34-581; dr. Frumkin Eliezer, R. Hákeset 10, tel. 31-481; dr. Hachmovitz Moss, King George 62, tel. 33-285; dr. Markovitz Zálám, Derech Bét Lechem 94; Báák, tel. 28-585.

Csak szombaton:
Dr. Zippier Rudolf, Sikun Szela 13. Kirját Jovel, telefon 35-480.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Jeruzsálemben
Péntek: Gibent, Rech. Háári 12, tel. 33676.
Szombat: Farkas, Rech. Hápálmách 28., tel. 36084, lakás: Ibn Ezrá 26., tel. 3382.

LAKÁS

ELADÓ KÉTSZOBÁS, földszinti, levegős, óriási lakás, Bné-Brák. Smuel Hánvi 13., Rottenstein.

ELEGANS BUTOROZOTT SZOBA keres egyediállító úr, Kikár Dizengoff-Gordon környékén. — Különbejáratu előnyben, „Luxor”. Tel-Aviv, Dizengoff 109.

PETAH-TIKVA központjában 3-szobás kúspenzés lakás átadó. Schubert, Barón Hirsch 21.

ELADÓ 3 SZOBA, HALL, zárt teraszos lakás, két hónapon belül beköltözhető. Weisz Jicchák, Petáh-Tikva, Sikun Amami, Hápoel Hámiráchi, Akiba 18.

KULSPENZERT ATADÓ két-szobás luxus, front, faliszekrény. Braf, Tel-Aviv, Jabotinsky 45. Braf, Tel-Aviv, Jabotinsky 54/12-14, 19-21, szombat kivételével).

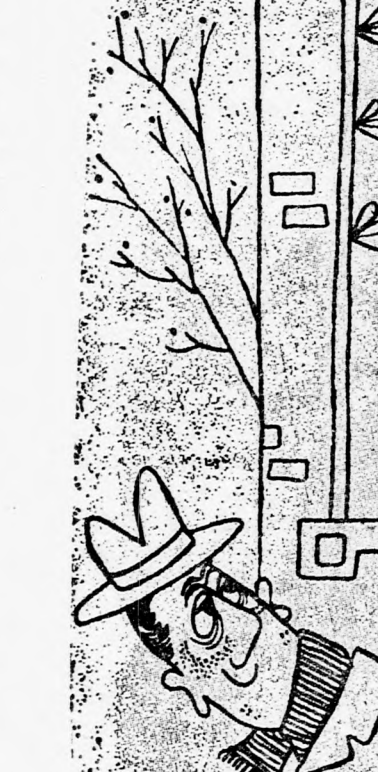
ELADÓ KÉTSZOBÁS frontlakás, világos hall. Rotman, Tel-Aviv, Hámejádín-u. 9. III. em.

ÜZLET

ELADÓ KIOSZK Bné-Brák, Derech Hámejádín Weizmann-Bár-Koehba sarkon. Érdeklődni helyben.

Fantázia nélkül

nincs eredményes hirdetés!

HIRDESSZEN!

ELADÓ ALKALMI ÁRON, — 12.000.- font — kétszobás lakás, jó állapotban második emeleten. Cím: Salomon, Sikun Váv 13. Bné-Brák.

KULSPENZERT másfél szobás, kertessel. Moscovici, T. A., Ben Jehuda 160. Megtekinthető 5-9-ig este, szombaton egész nap.

PETAH-TIKVA 2 1/2 szobás lakás, két terasszal, alkalmas eladó. Hozz, Bales 25. II. emelet, 4-7-ig.

KOZMETIKA

VEGLEGES SZŐRELTAVOULTÁS arcról, karról, lábról a legújabb típusú gépekkel, 100% százalékos teljes garanciával. Intitut „Oradin”, T. A., Ben Jehuda 238, Telefon 41883.

KÖNYVTÁRAK

10 ES 12 könyvet kívánunk HARTSTEIN (azelőtt tabori) költészkönyvtárból. T. A., Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a teg magasabb áron vesszük.

A Hitachdut Néj Hungaria közleményei

TEL-AVIV BARÁTI TALALKOZÓ
A telavivi HOH augusztus havi, tanceal egybekötött baráti találkozója, aug. 7-én, a hó első szerdáján tartja, a „Rámát-Aviv” szálló pomnás kertthelyiségében. DUCI CARLO kitűnő jazz-zenekara szolgáltatja a zenét.

Erdekes szórakoztatás: villám tancelece. a közönség kívánsága szerint Freud (Sándor) Vera tánc-tanárnó útmutatása szerint. Belépőtí ninc. — Kitelező fogyasztás ára: 2.80 IL. Kitűnő autóbussz és séruktőlekedés. — Tácháná Merkázitól a 27-es bussz. Merkáz Báalé Melácha sarokról King George mellett, 25-ös autóbussz a Cáfionon keresztül.

Tageit és barátait szívesen várja a telavivi HOH vezetősége.

Értesítés

A telavivi HOH szokásos választmányi ülését a hó utolsó keddjén, július 30-án, az aznapra eső tiszá beav miatt nem tartjuk meg. Az elnökség.

HAIFA

A haifai HOH nagyszabású garden partyja
augusztus 4-ikén, vasárnap este lesz a Dan Carmel szállodában. Asztalrendelés és jegylovételről kivánatos kellő időben gondoskodni a HOH, Pevzner 2. sz. a. irodájában.

Haifa:
Péntek: Hámiráchi, Herzl 87., tel. 3211.
Szombat: Rási, Bár Giora 36., tel. 68266; Karmel, Hámászi 133., tel. 81713.

LAKÁS

LAKÁSOK: vétel, eladás, kúspenz. Üzlethelyiségek, existenciák Weinberger közvetítő iroda, I.-A. Merkáz Báalé Melácha 12. Telefon: 64923.

LAKÁS, üzlethelyiség a közismert „EXPRESS” iroda útján. Tel-Aviv, Merkáz Báalé Melácha 5. sz. Telefon 65376 (10-1. 4-6)

LAKÁSKA, vagy üzletre van szüksége? — Forduljon az ismert RINGEL közvetítő irodához, Tel-Aviv, Náchát Benjamin u. 39. Telefon 65713.

ELADÓ kétszobás frontlakás, világos hall. Rotman, Tel-Aviv, Hámejádín-u. 9. III. em.

KERESÉS

TANUKAT KERESK, akik munkaszolgálaton velen voltak 1941 jánusában Komárom, Munkács: júliusában Tatarhágó-Jermosán, szeptemberben pedig Kolomeán. 1942 áprilisában szereltem le a komáromi éregvárbán. Löwenkopf Miska, Cfat.

SCHLISSER SANDOR volt natanjal lakost keresem. — Kovács Zoltán, Naharia, Trumpeldor 338-4. sz.

KERESK MUSZOS TANUKAT köztönséig igazolásra, a 106/3. sz. százból: Hódmezővásárhely, O-kány, Nagykörös, Oroszország (Gomel) 1943 decemberig. Friedmann Imre, Beér-Seva, r. Dávid Simon 3.

TANUKAT keresek, költésztérítéssel, 1941 aug.-1942 január: Turau-Severin, Balota. — Pollák Ráfáel, Kirját Jám gimel 354. sz.

REZMOVITZ OLGA (szül. Ungár) keresi Ungár Klárit, Amerikából. Rezmovitz Olga, Natanja, Beéri 25.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u. 32, keres tanukat, akik Pollák Saje tartózkodási helyét tudják. Mára-naros közeléből (Magyarország, ma Románia) 1942 végén elvittek munkatáborba Sepsi-Szentgyörgyre, onnan Ukrajnába és 1943 április 1-én Sztálingrádnál állt.

MUSZOS TANUKAT keresek 1941 áprilistól Püspökáldány, Jászberény, Mosonmagyaróvár, Szentendre, felszabadulás Pesten. Grünfeld (Armin) Arje, Haifa, Szántát Hárákevet 7/álef.

TANUKAT: keresek Auschwitz (3/a léger, 1944 májustól, felszabadulásig. Wieder Márton-Mordecháj, Kfar Atá, Aszáf Szimchon 38.

GELDMAN LEA (azelőtt Pollák Lea, Tel-Aviv, Csenov-u

Agnon a héber írófejedeleme hetvenöt éves

Kedden, az hó 9-én, a Szentély megszentelésének történelmi napjára esik Smeul Joszef Hálévi Agnon, a héber irodalom talán legnagyobb élő mestereének, a héber próza fejedelmének 75-ik születésnapja.

Agnon jubileuma alkalmából az izraeli sajtó, az ország szellemi életének vezetői és maga Dávid Ben Gurion volt miniszterelnök is az elismeréssel adóznak a Mester iránt. Agnon irodalmi oeuvre-je a remekművek sorozatát tartalmazza. Amióta alijázott Galiciából és az országban telepedett meg, nem kevesebb, mint 56 esztendő telik el. Ezalatt a több mint fél évszázados időszak alatt Agnon jeruzsálemi házában olyan alkotásokkal ajándékozta meg a héber irodalmat, mint a „Bösödés Jászár”, „Oráék Játék Láh”, „Tmol Süsom”, „Ad héd”.

A magyarsággal kapcsolatban sem ismeretlen Agnon neve. A kolozsvári Uj Kelet folytatásokban közölte Agnon „Ez a meggyőzött kiegyensúlyozott” című regényét. Izraelben pedig ugyancsak közölte az Uj Kelet a Mester egy másik alkotását, a „Tül” című kisregényét.

Smeul Joszef Hálévi Agnon, akit a nemzet tudományos, kulturális és irodalmi testületei már szinte minden létező díjjal és megismeréssel elhalmoztak, a napokban a newyorki egyetem Newman-díját kapta meg. Ezt megelőzőleg több alkalommal nyerte el a tekintélyes Bialik irodalmi-díjat. A jeruzsálemi héber egyetem tiszteletbeli doktora lett. A jeruzsálemi héber egyetem nagy alakját, akit a newyorki zsidó teológiai szemléletű színter díszdoktorává avattak.

Jeruzsálem városa szintén kifejezte tiszteletét Agnon iránt és díszpolgárává választotta.

Smeul Joszef Hálévi Agnon maradvány értéke, gazdag és a héber irodalomban új iskolát jelentő tevékenységét az Uj Kelet jövő pénteki számában ismertetjük részletesen a héber írófejedeleme 75-ik születésnapja alkalmából.

Egyiptomnak kémkedett két Tel-Aviv-környéki fiatalember

A rámat-gáni Ábrahám-parkban tartóztatták le őket

Egyiptomi kémhálózatot gongyolított fel az utóbbi napokban az izraeli biztonsági szolgálat. Két Tel-Aviv környéki izraeli állampolgárságú zsidó fiatalember letartóztatták az állam biztonsága ellen elkövetett tényszerű bűncselekmény miatt.

A két gyanúsított ellen, akik közül az egyik 24, a másik pedig 29 éves, az elmúlt héten a tel-avivi járásbírósa 15 napos letartóztatási végzést adott ki.

Mint az ITIM arról be-

számolt, a két gyanúsított fiatalember közül az egyik 1962-ben, amikor egy nyugat-európai országban tett látogatást, kapcsolatba került az egyiptomi hírszerző szolgálattal.

Az egyiptomiakkal azzal a feladattal bízták meg, hogy további ügyüköket szerezzen kémkedési tevékenység folytatására.

Mikor hazatért Izraelbe, a megbízatás szerint járt el. Egy félévvel ezelőtt az ügyük érintkezésbe lépett egy másik férfival, akinek kü-

Hatvan keletafrikai tisztet képeztek ki egy izraeli tanfolyamon

Lévi Eskol hadügyminiszter üdvözölte a kadétoikat

(Az Uj Kelet katonai tudósítójától.) Izrael és Afrika történetében elsősorban, nagy parádével, a kormány, a sajtó és boldogságtól ragyogó afrikai diplomaták előtt folyt le tegnap délután az izraeli tisztiiskola keletafrikai tanfolyamának záróünnepélye.

A 60 újdonsült tisztből álló osztag körül világosabb árnyalatu keretet képezett néhány izraeli kadetszakasz. Az afrikai növendékek 6 és fél hónap előtt érkeztek Tanganyikából és Ugandából, hogy itt kapják meg kiképzésüket. Az újdonsült függetlenségüket kelet afrikai országoknak ez lesz az első saját tisztikádere.

Amikor még emlékeznek az első izraeli tisztitanfolyamok által kiváltott lelkesedésre és elerőszakításra, meg fogják érteni, hogy Tanganyika belügyminisztere, aki egy nappal az ünnepély előtt tett látogatást a tisztiiskolában, örömeiben végiglelte és csókolta az izraeli oktatókat, akik angol nyelven képezték ki az afrikai kadétoikat.

A hagyományos katonai pontossággal lefolyt parádés délutánra halasztották, mert Lévi Eskol miniszterelnök és hadügyminiszter nem tudott korábban elszabadulni más hadügyi elfoglaltságától: Eskol tegnap elsősorban volt a légi haderő vendége és Ezer Weizmann tábornok, a légi haderő főparancsnokának, valamint Cur vezérkari főnöknek kíséretében végigment a repülőgépek éleslövészetrel egybekötött harcbemutatóját. Ezután érkezett a „valószínűleg országban” fekvő oktatóbázisra. Rajta kívül Golda Meir külügyminiszter, Simon Peresz hadügyi alminiszter és számos diplomata, valamint katonai attasé és néhány száz meghívott vendég volt szemtanúja a maga nemében páratlan ünnepélynek.

Lévi Eskol az új tisztekhez intézett beszédében — amelyet azonnal angol nyelven is tolmácsoltak — kihangsúlyozta, hogy nem minden ország jutott könnyen és simán a függetlenséghez és egyeseknek véres küzdelemmel kellett azt kiharcolniuk. Azonban úgy nekünk, mint a fiatal afrikai országoknak minden-

kor készen kell állnunk szabadságunk védelmére — a harcra, ha erre szükség lenne. Hangsúlyozta, hogy Izraelt rendkívül erővel tölti el az a tény, hogy ezen a téren is baráti segítséget nyújthat az afrikai országoknak.

Eskol az afrikai tisztek figyelmébe ajánlotta, kövessek az izraeli hadsereg példáját abban is, hogy komoly rész vesztársadalmi és kulturális feladatok végrehajtásában.

BETÖRÉSEK SOROZATÁT KÖVETTE EL EGY FIATALKORU BANDA

18 éves fiú volt a banda vezére

A telavivi rendőrség felgöngyölített egy fiatalkorú betörőbandát, melynek tagjai 15-18 év között vannak. A fiatal betörők magánlakásokból, üzletekből, valamint irodahelyiségekben loptak el különböző értékű tárgyakat és működései területük Tel-Aviv északi városrészében volt.

A négytagú betörőbandának három tagját nem ismerté eddig a rendőrség, csak a vezetőt, a 18 éves ifjút, aki „régóta bűnöző”. A banda tagjai egy héttel ezelőtt betörték a Jehuda Hámakkábi utca 9 számú házban lévő Chorani írógyűlést. Betörést követtek el a Bodenheimer utca 51 számú házban lévő Kupát

Lecke a közönségnek

Petach-Tikván az Orom amfiteátrumban a Kaukázusi Krétakör legutolsó előadásán, a befejezés előtti perceken egészen szokatlanul dolog történt. Mikor a nézők egy része be sem várta az előadás befejezését, a kijáratok felé kezdett tömni, Chajim Topol színész ezekkel a szavakkal fordult a nézőtér felé: „Uraim, nem tudják bevárni a végéig? Önök megsértettek bennünket!” A színész szavait viharos tapsfogadta a közönség és akik már elindultak a kijáratok felé, visszafordultak.

BETÖRÉSEK SOROZATÁT KÖVETTE EL EGY FIATALKORU BANDA

18 éves fiú volt a banda vezére

Cholim irodában s a Bétár szervezetet Hájárkon utca 8 számú házban lévő irodájában.

A vizsgálat során a rendőrségnek sikerült a Járkon környékén megtalálni a banda rejtékhelyét, ahol a loptott holmit tartották. A megtalált értékű tárgyak egy részét egykori tulajdonosaik felismerték.

PÉNTEK

6: Műsor, 6:05: rövid hírek, 6:10: zenélő óra, 6:30: torna, 6:40: zenélő óra, 6:57: műsorismertetés, 7: hírek, 7:17: hangfelmérések, 7:45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés, 11:01: a vakációzó gyermekek műsora, 11:44: Dalok és táncok, 12: népszerű kávézene, Kózyk, Delbes és Hacsurján műveiből, 13: déli zene, 13:30: hírek, 13:45: könnyű zene, 13:58: rövid hírek, 15:16: sabbati melódiák, 15:30: kábálát sabbat műsora, 16: ifjúsági műsor, 16:30: asszonyrovat, 17: hírek, 17:05: klasszikus kivánsághangverseny, Beethoven: Eroica nyitány, vezényel Fricssay Ferenc, 18:10: sabbati áhítat, 18:30: irodalmi előadás, 19: hírek, 19:20: szórakoztató zene, 20: „Egy csokorban”, 20:45: Erika Strach (szoprán) műsora, Erika Strach esti koncert: Heinen: Concerto, (Karl Dolmetsch és zenekara); Mozart: Zongora-koncert K 488, Lilli Krauss és a magyar rádió zenekar, Lehel György vezényel: Bartók: Zene ütőhangszerekre és csembalóra, Cesar Franck: Szimfonikus poéma, vezényel: Willem van Otterloo, a holland filharmonikusok előadásában, 23: hírszefoglalás.

PARHUZAMOS MŰSOR

8: Rövid hírek, 8:02: hangfelmérések és reklámok 10 óráig, 14: hangfelmérések, 16: Ifjúsági műsor, 16:30: ismert és kedvelt melódiák, 17: hírek és közértesítő, 17:05: hangfelmérés, 19 óráig, 21:31: tarka műsor, 22:02: szanconk, 22:30: tánczene, 23: hírszefoglalás.

A HADSÉREG MŰSORA

10-11 óráig hangfelmérés, 15:03: kivánságfelmérés, 19:15: katonai dalok, 19:30: Szemchon úr és családja, 20: péntek esti koncert: Hümpelinc, Schumann, Massenat műveiből, 21:15: „Az 1005-ös postafiók”, 22: tánczene.

SZOMBAT

7:30: Adon olám, 7:37: izraeli dalok, 7:50: szombat reggeli koncert, 8:30: hírek, 8:45: könnyű zene, 9:15: „A tudomány világa”, 9:40: zenei találós verseny, 10:10: hangos heti híradó, 10:45: népdalok, 11:15: énekgyűlés, 12:15: izraeli dalok, 13:30: hírek, 13:40: cházandások, 13:58: rövid hírek, 15:32: zenei miniatűrök: Telemann: Nyitány, „Melante”-ból; G. Reiche: Szonata No. 19.; Bach: Adagio; William Byrd: Fuvola-zene; Scarlatti: Zongora-sonáta, 17: hírek, 17:01: Napjaink zeneszerzőinek nemzetközi fóruma, Robert Schollum: „A zenekar nyolc percé”; Akiyo Yashiro: Zongora-sonáta; Gaston Brenta: „Saxiana”, Szakszofon koncert vonóhangszerek, dobok és zongorakísérettel, 17:45: tudományos rovart, 18:10: hangfelmérés, 18:15: Kamara-műsora, Brahms: Kvintett, 19: hírek, 19:20: keleti népdalok, 19:50: Hármadik és Melavé Malká műsor, 20:20: sporthírek, 20:40: Régi dal új kontextusban, 21: hírek, 21:45: Opera-részlet Gilbert és Sullivan: „A milkádó”, 23: hírszefoglalás.

PARHUZAMOS MŰSOR

17:01: izraeli dalok és táncok, 17:30: tarka műsor, 18:02: Jiechak Simoni vidám műsora, 18:30: új hangfelmérés, 18:45: régi melódiák, 12:32: hírek egyveleg, 22:06: tánczene, 23: hírszefoglalás, 23: tánczene.

A HADSÉREG MŰSORA

18:03: kedvelt melódiák, 19:10: Kivánság hangverseny, Schubert: Zongoraverseny, 20:30: sabbati kimenetele, 21:15: tánczene.

1963 VII 26 Uj Kelet 19

Egyiptom panaszt tett Izrael ellen a nicanai légi incidens miatt

A Nyugat Izraeli verziójának hisz

Tel Aviv. (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Az Izraelben szolgálatot teljesítő katonai attasék élénk érdeklődést tanúsítanak a nicanai övezet fölött lezajlott légiharc iránt, amelynek során izraeli Myster—4 típusú harci gépek találatot értek el az egyik egyiptomi MIG—17-es gép ellen. Az érdeklődést az magyarázza, hogy tudni akarják, milyen a nyugati modern harci repülőgépek harci képessége a hasonló szovjet gépekkel szemben. A franciák által előlított Myster és az orosz MIG—17 közötti párbajra igen ritkán kerül sor és tulajdonképpen a közelkeleti térség az, amelyben ilyen összecsapás egyáltalán megtörténhet.

Erdemes, hogy a nyugati sajtó az izraeli verziót fogadta el igaznak, amely szerint sikerült a légiharc során eltávolítani az egyipto-

mi MIG-et. Az egyiptomiak egyébként ezzel kapcsolatban az izraeli—egyiptomi fegyverszüneti bizottsághoz panaszt nyújtottak be, amelyben azt állítják, hogy az izraeli gépek behatoltak a Szináj félsziget légterébe és követelik a fegyverszüneti bizottság egybehangzó döntését. Az egyiptomiak azt állítják, hogy pilótáik lelőttek egy izraeli harci repülőgépet és a harcban résztvevő pilótákat az egyiptomi kormány kitüntetésben is részesítette.

Katonai tudósítónk megjegyzi, hogy ez az összes arab államokban szokásos. A multban történt légi összecsapások után egy a szíriaiak, mint az egyiptomiak kitüntető érmeiket adtak pilótáiknak, hogy így tereljék el a figyelmet a légiharc valóságos eredményéről.

ellenére folytatódik a feszültség és a fehérbőrű keresztény népszavazást követelnek az integrációval kapcsolatban.

A Florida államban lévő St. Augustinban öt négyert tartóztattak le, akik a helyi börtön előtt tüntettek 7 társuk kiszabadítása érdekében. Pittsburgban 75 néger fiatalember tüntetett. A fiatalember az amerikai zászlót horogozták és munkát, valamint egyenjogúságot követeltek.

A spanyolországi Asturia bányavidéken 5 ezerre emelkedett a sztrájkoló bányászok száma.

lőnböző ellenszolgáltatásokat ígért, így a többi közt európai utazást, és különböző szórakozásokat az idegen hírszerző szolgálat számlájára — amennyiben sikerül további személyeket mozgósítani kémtevékenységre és az egyiptomi hírszerző szolgálat részére.

A fiatalember januárban kezdte el tevékenységét és biztonsági jellegű információkat gyűjtött meg bizója részére.

A kém tevékenysége ismert volt az izraeli biztonsági szolgálat előtt, amely állandó megfigyelés alatt tartotta, hogy leleplezze társait és július 17-én az esti órákban letartóztatták a másik férfival együtt a rámat-gáni Ábrahám parkban.

Mint az ITIM tudósítója értesül, egy izraeli állampolgár segítségével volt a biztonsági szolgálatnak az ügy teleplezésében. Az ügyük ezt az izraelit is megakarta nyerni kémtevékenységnek.

azonban azonnal kapcsolatba lépett a hatóságokkal, amelyekkel tájékoztatott a kém minden lépéséről. A vizsgálat folvik.

Traklin-Szinház: Szerelmi képtár

(Folytatás a 15-ik oldalról)

Egy másik általános kifogás az, hogy az előadás túl rövid: alig egy és fél órárt tart. Ez az, amin a legkönnyebben lehet segíteni, s ami az egyfelvonásosakból álló előadást nagy előnye.

A rendező, a különben tehetséges Dán Kedár szellemesebben is megoldhatta volna a szűk színpad problémáját. A spanyolfalserü függöny, ami mögött az est folyamán többször és sebtiben kellett a két színésznek öltözéket váltania, csak szűkebb tette a színpad területét. Egyébként a fény az átöltözés minden részletének árnyékát a háttérre vetítette, ami egyáltalában nem volt kellemes mondható... Az évek folyamán láttuk már ennek a nyomorúságos kis színpadnak szellemesebb megoldását is.

A különböző és jobbára apró szerelmi jelenetek nem mindig provokálnak hangos nevetést, olykor inkább csak finom mosolyt, amely jellemző ennek a kellemes színházi estnek irodalmi ni vójára is.

95 EZER FONT KÁRTÉRITÉST ÍTELT MEG a törvénytörés egy munkabalesetért

A haifai törvénytörés 95 ezer font kártérítést ítélt meg Cvi Nordmann építőmunkás részére, aki egy építkezésen munkabalesetet szenvedett.

Nordmann 8 hónapig dolgozott a Mászadá építkezési vállalatnál vakolómunkásként. 1960 júniusában a Neve Sábanában épülő síkunokon dolgozott, ahol a negyedik emeleten végezte a betonöntési munkát. A munka

közben, amikor magához emelte a felvonón érkező betont, annak kötele elszakadt és magával sodorva megsebesítette.

A baleset következtében Nordmann súlyos sérüléseket szenvedett amit 60 százalékos rokkantságnak állapított meg az illetékes orvosi bizottság. A rokkantává vált munkás egyébként 130 ezer font kártérítést követelt, de a bíróság 95 ezer fontot ítélt meg részére.

Kfár Masaryk kibucban is látták Náchmán Farkast

Hajtóvadászat a szökött fegyenc után Haifa környékén

A rendőrség nagyarányú hajtóvadászattal folytatta Náchmán Farkas után a Haifai-öbölben s Akkó környékén. Az északi körzet rendőrségét készenléti állapotba helyezték és az országos főparancsnokság nyomozási osztályának embereivel karöltve a tegnapi virradó éjszaka folyamán ellenőrizték az összes utkereszteződéseket és át-fésülték a körzetben lévő kerteket, parkokat, mezőket.

A nagyarányú hajtóvadászatra azért került sor, mert a Haifai-öbölben, Haifa és Akkó között több alkalommal látták az utóbbi napok folyamán Náchmán Farkast, a jaffai fogdából megszökött bűnözőt forgolódni. Ezt megelőzőleg Kirját Bialikban egy háztartási alkalmazott jelentette, hogy Farkas revolvertel követelt tőle pénzt. A feljelentés nyomán csapdákat állítottak fel az összes körzetben lévő utakon és a nyomozók valószínűleg tartják, hogy Farkasnak nem sikerült kimenekülnie a körzetből.

Szerda délelőtt Kfár Masaryk kibuc két tagja: Eos testalkatu, szakállas férfialakot fedezett fel a halastó mellett. Amikor a bozontosakállú férfibe közlekedtek, felfedezték benne Farkast, akinek azonban sikerült elmenekülnie. Előzőleg a szökött fegyenc a tóban halászott. A kibucnyíkok vállomása

szerint Farkas futásnak eredt a halastó széléről, amikor látta a közeledő kibucnyíkokat és egy közelben várakozó jeepen menekült el a helyszínről. Mint kiderült, ezt a jeepet Jaffáról lopták el és a jelek arra mutatnak, hogy ezen a jeepen utazott Farkas, amikor Kirját Bialikban pénzt próbált elrabolni a háztartási alkalmazottól.

Autóbalesetek Tel Avivban

Szerda délután és csütörtökön három baleset során négy személy sérült meg Tel-Avivban, illetve a környékén.

Csütörtökön hajnalban 2 óra 30 perckor a tel-avivi Hásofzim és Dániel utcák sarkán összeütközött egy taxi egy szembejövő jeepel. A taxi sofőre, Cvi Perlman givátajimi lakos és a jeep vezetője, Prosper Ás-ráv súlyos sebesüléseket szenvedtek és a tel-hásoméri kórházba szállították őket.

Sosáná Simon 13 éves rámat-gáni kislányt szerda délután a rámat-gáni Modin és Bin Nun utcák sarkán elütötte egy magánautó. A kislányt a Beilinson kórházba szállították. Jákov Majmon 22 éves beér-sévi fiatalember a tel-avivi Jarden és Aluf Száde utcák sarkán összeütközött motorkerékpárral egy magánautóval. A tel-hásoméri kórházba szállították.

Cáfol a külügyminisztérium:

A moszkvai főrabbi nem vádolta úzerkedéssel az izraeli diplomatákkal

Levin főrabbi feltűnést keltő levele Jozsef Tekoa izraeli nagykövethoz — Niszim országos főrabbihoz eljuttatta a levél másolatát

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A külügyminisztérium szóvivője tegnap este részben cáfolatot adott ki a Mááriv című delutáni lapban megjelent azon hírről, amely a moszkvai főrabbinak Izrael Szovjetunió-beli nagykövetségéhez intézett levelével foglalkozik.

A szóvivő rámutatott arra, hogy valóban érkezett a nagykövethoz Moszkva főrabbija és a moszkvai nagytetplom néhány vezető személyisége aláírásával egy levél. Az is igaz, hogy Tekoa nagykövét választotta a főrabbi levelére. Ez a levélváltás néhány héttel ezelőtt zajlott le. Téves azonban az állítás, mintha a főrabbi levele a nagykövetség dolgozóit megvádolta volna kegyzserekekkel való úzerkedéssel. A levélben egyáltalán nem fordul elő az az állítolag kijelentés, hogy a moszkvai nagykövetség dolgozó a tetplom ban való látogatásaik alkal mával durva anyagi célok elérése végett hoznának forgalomba a zsidó vallás gyakorlatához szükséges kegyzsereket.

Ugyancsak cáfolta a külügyminisztérium szóvivője, mintha a levélben előfordult volna az az állítás, hogy az izraeli diplomaták, a nagykövetség dolgozó, összetűzéseket és rendelkezéseket okoznak az istentiszteletek alkalmával a tetplomban. A levélnek ez a szakasza helytelenül kiragadott mondat a valóság összefüggéséből.

A moszkvai főrabbi levelének ez a része tulajdonképpen arra utal, hogy az ő feltevése szerint a tetplom látogatói között néha előforduló nézeteltérések összefüggésben vannak az izraeli diplomaták látogatásával.

Tel-Aviv (—). A Mááriv cikke szerint, amelyet a külügyminisztérium a fent közölt módon meg cáfolt, a levélben, amelyet Levin főrabbin kívül a „moszkvai vallási közösség” előjárói is aláírtak, a főrabbi azt kéri Jozsef Tekoa nagykövettől, hasson oda, hogy a nagykövetség dolgozó szün tessen be a táltok, imakönyvek és „másfajta irodalom” osztogatását a moszkvai nagytetplom falain belül. A levélirő leszógezi, hogy az izraeli nagykövetség emberei ezeket a kegyzsereket kizárólag „durva anyagi haszonhúzás” céljából osztogatják. A levélben Levin rabbi azt panaszojja még, hogy az izraeli nagykövetség emberei „viszályokat és civakodásokat idéznek elő” a tetplomban, jöllehet több alkalommal kérték már őket, hagyják abba ezt a „botránys” tevékenységet. A moszkvai főrabbi célzást tesz arra, hogy a helyi hitközségnek vannak más eszközei is ennek a jelenségnek a beszüntetésére, de ő személy szerint szivesebben venné,

hogy az izraeli nagykövet adjon utasítást dolgozóinak és ő szüntesse be az egész tetplomi „üzletelést”...

Ennek leszögezése mellett Levin főrabbi és a tetplom ügyvivői azt írják még a levélben, hogy egyáltalán nincs szükségük imakönyvekre (tált) és imakönyvekre (szidurim). Az izraeli nagykövetség embereinek megérkezése az imádkozás örömmel és istenféllemmel teli hangulatban folyt le. — írja Levin főrabbi, majd így folytatja:

„Az izraeliek pedig cselekedeteikkel megzavarják az ájtatoskodók nyugalmát és viszáznak a vendégek iránt megnyilvánuló udvariassággal, amellyel a tetplomba látogató külföldieket fogadják.”

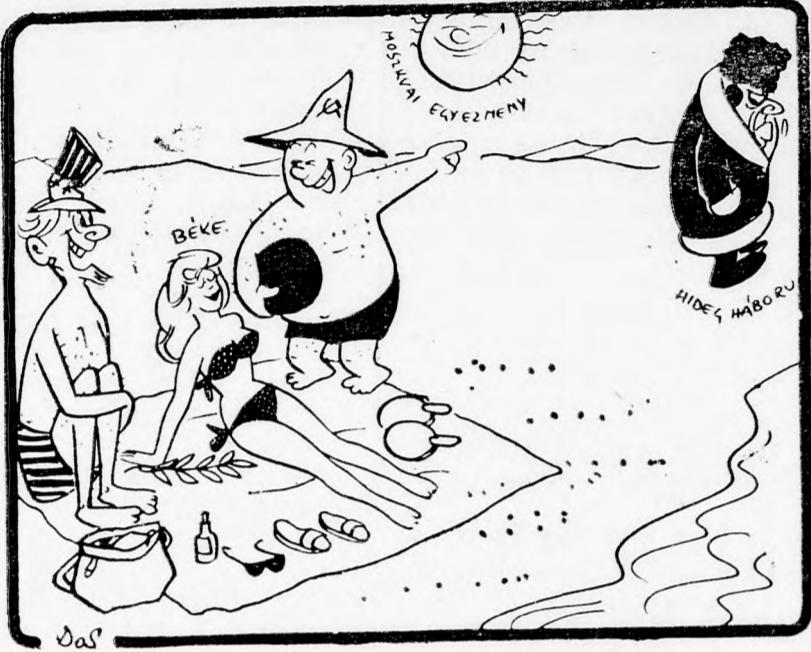
Levin rabbi elküldte levelének másolatát a jeruzsálemi főrabbinátushoz is. Jicchák Niszim országos főrabbi is választotta a Tekoa nagykövethoz küldött levél másolatára és ebben a leghatározottabban elutasítja a moszkvai főrabbi rágalgelszereket.

A Tokióban megtartott kongresszuson jelenlévő megfigyelők benyomása szerint a kínai delegátus véleménye nem talált pozitív visszhangra. A japán szakszervezetek elnöke megnyitotta beszédében hangsúlyozta, hogy véleménye szerint

a moszkvai tárgyalások sikere komoly előrehaladást jelent a békés együttélés terén. Az Egyesült Államok és Anglia párizsi nagykövetségeinek főtisztviselői tegnap hivatalos jegyzéket nyújtottak át De Gaulle francia elnöknek. A jegyzék információit tartalmaz a Moszkvában lefolyt tárgyalásokról és diplomáciai körök véleménye szerint abban utalás van arra, hogy De Gaulle is hagyjon fel

ma. Niszim izraeli főrabbi hangsúlyozza, hogy a Tóra parancsolata értelmében az izraeli nagykövetségnek kötelessége kegyzsereket eljuttatni az oroszországi zsidóságnak, amely súlyos hiányt szenved az istentiszteletekhez szükséges kegyzserekből.

VIDÁM NYÁR

(COPYRIGHT BY MAARIV)

Aláírták az atommegyezményt

(Folytatás az 1-ső oldalról) egyezmény, amely nem foglalja magában az atomfegyverek előállításának tilalmát és a meglévő fegyverek elpusztítását — csupán csalárd játék, amelynek célja a közvélemény félrevezetése.

A Tokióban megtartott kongresszuson jelenlévő megfigyelők benyomása szerint a kínai delegátus véleménye nem talált pozitív visszhangra. A japán szakszervezetek elnöke megnyitotta beszédében hangsúlyozta, hogy véleménye szerint

a moszkvai tárgyalások sikere komoly előrehaladást jelent a békés együttélés terén. Az Egyesült Államok és Anglia párizsi nagykövetségeinek főtisztviselői tegnap hivatalos jegyzéket nyújtottak át De Gaulle francia elnöknek. A jegyzék információit tartalmaz a Moszkvában lefolyt tárgyalásokról és diplomáciai körök véleménye szerint abban utalás van arra, hogy De Gaulle is hagyjon fel

az atomkísérletekkel, ezt azonban hivatalosan nem erősítették meg.

A jegyzéket a reggeli órákban juttatták el az Elysée palotába, francia oldalról azonban még nem nyilatkoztak annak tartalmára vonatkozólag annál is inkább, mert a francia elnök jelenleg Colombey - Les-Deu-Eglises-i palotájában van rövid szabadságon.

Chruscsev szovjet miniszterelnök állítolag személyes levelében ugyancsak felkérte De Gaulle-t, hogy hagyjon fel az atomkísérletekkel. A levelet Vinogradov párizsi szovjet nagykövét juttatta el a francia elnökhöz és megfigyelők véleménye szerint De Gaulle közzé nem tett válasza negatív volt.

De Gaulle a jövő hétfőn megtartandó sajtókonferenciáján félre nem érthető módon ki fogja jelenteni, hogy folytatni fogja az atomkísérleteket mindaddig, amíg a Nyugat és a Kelet között nem irnak alá teljes leszerelési egyezményt, amely a

WARD:

„Mélységesen erkölcsstelen vagyok”

A londoni társadalmi botránys hőse vallomást tett a bíróságon

London, (UPI). — Burgess ügyvéd, a vádlott dr. Ward védője felhívására tegnap másodikban tanuskodott Christine Keeler, akitnek Profumoval való viszonya csaknem kormányváltást okozott Angliában. Tizenegy percig tartó tanuvallomása folyamán Christine Keeler igen idegesen viselkedett és az előző megjelenése alkalmával tanuskodott magabiztosságának nyoma sem volt. Az ügyvéd

mindössze néhány részletkérdést tett fel a lányak Warddal való kapcsolatait illetőleg, majd „az est fénypontja” maga Ward tanuvallomása következett.

Az 50 éves, jömegjelenésű Ward elismerte a vádnak azt a megállapítást, hogy „mélységesen erkölcsstelen személy”. Ward elmondta, hogy Christine Keeler egy kabarában ismerte meg és első pillantásra meg tetszett neki, majd elbeszélte, hogy régi barátja, lord Astor mutatta be a lemondott hadügyminiszternek és Ward elismerte, hogy a lord időnként kisegítette kisebb pénzzavaraiból.

A tanu a továbbiakban elmondotta, hogy jelképes bér ellenében nyaralót bérelt a lord birtokán. Ennek a nyaralónak a közelében Christine Keeler egyizben meztelenül üszott a holdfényben és itt lepte meg Profumo, akitnek később a szeretője lett. Ugyancsak itt ismerkedett meg a vörös haju fiatal lány Ivanovval, akit később nemkívánatos személynek minősítettek Angliában.

Ward tanuvallomása elején röviden ismertette élet-történetét és elmondotta, hogy Indiában szolgált az angol hadseregben, majd leszerelése után festésszettel foglalkozott és többek között az edinburgi herceget, Margaret hercegnőt, Sophia Lorent és más fontos személyiségeket festett le, míg orvosi minőségében Winston Churchill és Elisabeth Taylort is kezelte.

A továbbiakban a tanu elmondotta a Mandynak becézett Rice-Davis nevű lánnyal való megismerkedésének történetét, majd kijelentette, hogy szeret szép lányokat festeni.

„Ezenkívül szeret viszonyt is folytatni velük?” — kérdezte a bír.

Ward szélesen elmosolyosodott, de nem válaszolt.

Ward határozottan tagadta, hogy bármikor is pénzt

fogadott volna el Profumótól, vagy Christine Keelertől a kettőjük közötti viszony létrehozásának jutalmazása címén.

A kihallgatás folyamán érdekes párbeszéd fejlődött ki a bírő és a vádlott között, amikor a bírő arra em lékezett, hogy Christine Keeler tanuvallomása szerint Ward arra kérte őt, mutassa be csinos fiatal lányoknak.

— Ez igaz — mondotta a vádlott.

— Szóval szeret csinos lányokat rajzolni? — kérdezte a bírő.

— Igen.

— Szeret hálni is velük? — Igen.

Ward tanuvallomását drámai kijelentéssel fejezte be: „Soha senkivel sem erőszakoskodtam, hogy viszonyt folytasson velem. Ha nem volt kedve hozzám, biztonságban érezhette magát ágyamban, mert én ebben az esetben a diványon, vagy máshol aludtam.”

A tanu kihallgatását ma folytatják.

Elhalasztották a Syncom 2 kilövését

Cape Canaveral, (UPI, IFF). — Az amerikai hatóságok a tegnapi nap folyamán kétébben elhalasztották a Syncom-2 típusú telekommunikációs műbolygóról az időszámítás szerinti kilövését, amelyet tegnap este 6 óra 4 perckor kellett volna a világűrbe küldeni. A telefon- és távirőfelszereléssel ellátott műbolygónak a terv szerint 35.700 kilométer magasságra kellett volna a föld felé repülnie, a kilövés előtt nyolc perccel azonban műhibát fedeztek fel a kilövőtestben és az amerikai hivatalos szóvivő kijelentése szerint a bolygó valószínűleg ma, vagy szombaton indul el pályájára.

A 215091 számú sorsjegy nyerte a 45 ezer fontot

A Mifal Hápájisz tegnap huzásán a 215091 számú sorsjegy húzta ki a 45 ezer fontos főnyereményt. A 172845 számú sorsjegy 20 ezer fontot nyert, a 355168 számú sorsjegy pedig 10 ezer fontot, míg a 077795, 214161, 214058 és a 008708 számú sorsjegyek 5 ezer fontot nyertek.

Ezer fontot nyertek: 48008: 225645 115484 407978 329799 450597 156010 055665 421776 386007 371638 430533 381965 212135 327427.

500 fontot nyertek: 236797 475682 146150 456418 141497 034262 137548 093736 095031 058720 419294 019946 427796 383560 170503 088128 237569 095250 106529 234090.

200 fontot nyertek: 344070 032441 000682 175783 346384 493730 065817 034817

A 3013 3446 1250 9815 5990 és a 2559 számmal végződő sorsjegyek 100 fontot nyertek.

40 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 5707 2857 6172 3803 3480 0913 1554 9847 5453 9440 3271 2786 9225 0179 4268 9772 7517 6272 7669 3282 3549 7226 9758 3171 2600 6208 1998 2331 6091 5262.

Az 1 és 5 végződésű sorsjegyek visszanyerték a 3 fontot.

ÖN MIKOR UTAZIK MAGYARORSZÁGRA? Magyarországi kirándulásaink egész évben, körülbelül háromhetenként indulnak. Ha megírja nekünk, mikorra tervezi utazását, mi vigyázunk az Ön „tor”-jára és részletes prospektust küldünk címére. Várjuk levelét!

★ Az augusztus 9-iki csoportba felvesszünk jelentkezőket.
★ Ára 658.50 IL. **SHARTOURS**

Natanja Smuel Hánáciv 6., telefon: 2253/2254.

Szőnyegfeszítő keres épülőben lévő nagy szálloda 1 havi munkács. szeptemberre. (Terület 3200 m².)

★ Jelentkezni telefonon: Tel-Aviv, 62353, munkaidőben.

NYILT UTCÁN KIRABOLTAK EGY ÉKSZERESZT RISON LECIONBAN

Az eddigi gyanúsítottak alibit bizonyítottak

Vakmerő rablótámadás történt szerda este Rison Lecionban. Egy ismeretlen férfi rátámadt Feivel Salzberg óra- és ékszerkereskedőre, aki hazafelé tartott és egy aktáskámban magával vitte üzletének értéktárgyait.

A rablótámadás Salzberg lakása közelében zajlott le, egy csendes, sötét utcában, amely otthona felé vezetett. Egy férfi hirtelen elért, nagyot ütött rá és kiragadta kezéből a mintegy 3000 font értékű képviselő órával és ékszerrel teli táskáját.

Az ütés következtében az ékszerész elkábult és a földre zuhant. Mikor magához tért, a város közepén lévő Pinati kávéházba sietett, ahol találkozott egy civilbe öltözött rendőr ismerőssel, akitnek elmondotta, mi történt vele. A rendőr nyomban érintkezésbe lépett a nesz-cioniai rendőrállomással.

Salzberg a kávéházi asztal mellett hirtelen elájult és vizet kellett arcába önteni, hogy magához térjen. Mikor ez megtörtént, megdöbbenet mutatott rá a szomszédos asztalnál ülő három fiatalember egyikére, hogy az követte el ellene a rablótámadást.

A helyszíre érkező rendőrség emberei nyomban őrizetbe vették a három fiatalembert, de a kávéház tulajdonosa igazolni tudta, hogy a kérdéses időpontban mindhárom a helyiségben tartózkodtak és egyetlen percére sem távoztak el onnan.

A kávéház tulajdonos vallomása alapján szabadon bocsátották a fiatalembereket és a rendőrség széleskörű nyomozásba kezdett a vakmerő rablótámadás tettesének kézrekerítésére. A nyomozáshoz rendőrku-tyákat is igénybevesznek.

● Az iraki forradalmi bíróság tegnap halálra ítélte 21 személyt, akik részt vettek a legutolsó sikertelen puocskísérletben.

Minden gondos háziasszony mindentajta kávéhoz
Import Franckot
használ.

שולם
147
חלמיש-17
P. P. FEL-AVIV
JAFFO 147